

GLASILO DELOVNIH SKUPNO-
STI SEŠTAVLJENE ORGANIZA-
CIJE ZDRUŽENEGA DELA KME-
TIJSKO PREHRAMBENI KOMBI-
NAT S SEDEŽEM V PTUJU

naša

POT

LETO IV.

MAJ, JUNIJ 1977

ŠTEVILKA 5,6

Množična prvomajska proslava v Ptujskih toplicah

MAJ, JUNIJ 1977

STRAZ 3 NAŠA POT 5 STRAN 5

Množična prvomajska proslava V Ptujskih toplicah

V soboto 30. maja je bila osrednja prvomajska proslava na prostoru Ptujskih toplic.

V lepem sončnem vremenu so se množično zbrali delovni ljudje in občani ptujske občine, da bi skupno proslavili delavski praznik — 1. maj.

V začetnem delu proslave so iz letal izkočili padalci Franc Kodela, Janez Petrovič, Stanko Čuš in Janez Vidovič, člani Aerokluba Ptuj. Janez Vidovič je prečital pozdravno pismo predsedniku Titu.

SLAVNOSTNI GOVOR EMILA TOMAŽIČA

Sledil je pozdravni govor predsednika občinskega sveta zveze sindikatov občine Ptuj Janka Bezjaka. Nato je udeležencem proslave spregovoril slavnostni govornik Emil Tomažič, predsednik republiškega sveta sindikatov Slovenije, ki je govoril o pomenu praznika 1. maja, zlasti pa o tem, da nam ob delavskem prazniku 1. maju misli rade bežijo v preteklost, v čas, ko je svetovni proletarijat v boju za svoje najosnovnejše človeške pravice, za svojo najosnovnejšo eksistenco izbral 1. maj za svoj praznik. Izbral ga je v spomin na prelivanje delavske krvi, obenem pa je postal 1. maj tudi simbol mednarodne delavske solidarnosti, simbol boja delavskega razreda za pravičnejši, bolj človeški družbeni red.

V svojem govoru je Emil Tomažič poudaril, da je vse, kar smo doslej ustvarili, neposredno povezano z legendarno osebnostjo tovariša Tita. Z njegovo osebnostjo je neposredno povezan proces osvoboditve našega delovnega človeka. Govoril je o izvajanju široke družbene akcije za vsebinsko uveljavljanje zakona o združenem delu v neposredni praksi, ki pomeni nadaljevanje aktivnosti, ki smo jo pričeli lani z javno razpravo o osnutku zakona in bodo vključeni v aktivnost vsi delovni ljudje.

Ob koncu svojega govora je Emil Tomažič dejal, da je praznovanje 1. maja primerna priložnost, da se ozremo na naše naloge, saj je prav uspešno reševanje teh pomembnih problemov jamstvo, da bo vsak naslednji 1. maj še lepši od prejšnjega.

Sledila je podelitev srebrnega znaka sindikatov Slovenije, ki so ga dobili najzaslužnejši posamezniki.

V kulturnem sporedu so sodelovali ptujski pihalni orkester, dijaki ptujskih srednjih šol z recitalom, pevci, folklorna skupina DPD Svoboda Ptuj in vojaki.

DR CVETKO DOPLIHAR O PTUJSKIH TOPLICAH

Nato je zbranim spregovoril v imenu nosilca investicije Ptujskih toplic glavni direktor Kmetijskega kombinata Ptuj dr. Cvetko Doplihar, ki je dejal:

Spoštovane tovarišice in tovariši — občani ptujske občine, dragi gosti!

Izredna čast in zadovoljstvo mi je, da v letu tako pomembnih jubilejev kot so 85 rojstni dan tovariša Tita, 40 let Komunistič-

ne partije in Zveze komunistov Slovenije, štirideset let, ko je tovariš Tito prevzel vodstvo partije in proslava ob prazniku dela prvem maju, spregovorim v imenu Kmetijskega kombinata Ptuj nekaj besed, o pomembnem dosežku delovnih ljudi ptujske občine pri izgradnji Ptujskih toplic.

Začetek izgradnje beležimo v mesecu juliju 1974. leta, ko je TOZD in nasto skupni delavski svet Kmetijskega kombinata Ptuj sprejel sklep, da prevzamemo skrb za izgradnjo Ptujskih toplic oziroma Rekreacijsko turističnega centra, kot smo ga takrat imenovali. Na temelju tega nas je Skupščina občine Ptuj s sklepom pooblastila, da prevzememo vse potrebno za izvedbo te koristne naložbe.

Do poletja 1975. leta sta bila izgrajena rekreacijski in otroški bazen s spremljajočimi objekti. Leto pozneje še olimpijski bazen. Do danes prvega maja 1977. leta pa imamo v pokritem delu, ki obsega 2000 m², plavalni bazen globok 1,20 do 1,80 metrov, otroški bazen, globok 0,50 do 0,70 metrov, okrogli bazen za masažo, savne, gostinske prostore, kuhinjo, garderobe in vse druge spremljevalne prostore.

V dogovoru z Zdravstvenim centrom Ptuj je zgrajena tudi manjša fizioterapija, ki bo služila za zdravljenje pacientov pod zdravstvenim nadzorom. Obenem pa bo zdravstveni službi omogočeno spremljanje terapevtskih učinkov ptujske termalne vode. V sodelovanju s Temeljno telesno kulturno skupnostjo Ptuj so zgrajena igrišča za tenis, odbojko, namizni tenis, balinjanje in mini golf.

Urejena je okolica z velikimi zelenimi površinami, ki bo nudila prijetno počutje obiskovalcem.

Skupna naložba za obe fazi izgradnje, prva faza letni bazeni in druga zimski bazeni, je veljala nekaj več kot 70 milijonov dinarjev. Za izgradnjo so se sredstva zbirala iz raznih virov, v obliki kreditov in dotacij. Združevalo jih je ptujsko gospodarstvo in delavci iz drugih dejav-

nosti, Skupščina občine Ptuj, Krajevna skupnost Ptuj — iz samoprispevka, prispevek republike iz sklada za manj razvite, Temeljna telesno kulturna skupnost Ptuj, obrtniki v občini Ptuj, projektantska organizacija Investa, Kreditna banka Maribor — podružnica Ptuj, ki je prevzela tudi skrb za sklepanje pogodb in vodenje zbranih sredstev.

Ob polni podpori družbenopolitičnih organizacij in Skupščine občine Ptuj je pri izvajanju investicije v znatni meri pomagal koordinacijski odbor za izgradnjo Ptujskih toplic, ki ga je vodil predsednik izvršnega sveta Skupščine občine Ptuj Franjo Gnilšek. Člani odbora pa so bili razen predstavnikov investitorja priznani družbeni delavci in gospodarstveniki.

Projektiranje vseh objektov in opreme je opravila Mercatorjeva Investa, ki je prevzela tudi nadzor nad gradnjo.

Izvajalec je bil Gradis — Ljubljana, TOZD Maribor. Za sodelovanje je imel več kooperantov. Nekateri od teh so: Jeklo Ruše, KIP Maribor, Elektrokovinar Ptuj, KK Ptuj — TOZD Mizarstvo, Kristal Maribor in drugi. Opremo, ki je vsa domače izvedbe, so izdelali: LTH, IGO, oprema Celje in drugi, športne objekte pa podjetje Šport — Inženiring Zagreb.

Pri načrtovanju zasaditve zelenice so sodelovali delavci KK Ptuj, pri urejanju pa tudi mladi na KK Ptuj s prostovoljnim delom.

Termalna voda, ki je v zunanjem rekreacijskem bazenu, otroškem bazenu in v obeh pokritih bazenih, spada po mnenju strokovnjakov in balneološki klasifikacijski v natrij-hidrogen karbonatne akrototerme. Te vode so v svetu zelo redke. V Jugoslaviji ni opisan vrelc s tako sestavo vode.

Z ozirom na mineralni sestav oziroma termalni učinek so strokovnjaki mnenja, da je voda v Ptujskih toplicah zelo primerna za rekreacijo zdravih ljudi, torej za polnjenje odprtih in pokritih bazenov, ki koristijo za plavanje in šport.

Odlično lahko koristi za osebe, ki niso izrazito bolne ali so bolezen prebolele. Služi jim namreč za hitrejšo okrevanje v času rekonvalescence.

Pomembna pa je tudi možnost toplišnega učinkovitega zdravljenja revmatskih obolenj pa tudi drugih. Vendar to spada že v medicinsko terapevtsko koriščenje topllega vrelca v Ptuj.

Termalna voda se črpa iz globine 1064 metrov. Strokovnjaki predvidevajo, da se bo kvaliteta vode s črpanjem še izboljšala. Že od samega začetka investicije smo v KK Ptuj vedeli, da le ta ni dobičkonosna, da iz tega vidika ni tipično podjetniška. Vedeli smo, da je v korist delovnega človeka, za njegovo boljšo delovno pripravljenost in sposobnost, da bo tako prinašala dohodke in korist posredno na slehernem delovnem mestu.

Z izgradnjo Ptujskih toplic in športnih naprav smo dobili v ptujski občini objekt, ki se bo vsestransko odrazil v življenju naših občanov:

1. Zboljšal se bo družbeni standard delovnih ljudi, ki bodo raje ostali oziroma prihajali v naše kraje, kar je izredno pomembno za pridobivanje potrebnih delavcev, še posebej strokovnjakov.

2. Omogočili bomo rekreacijo delavnemu človeku, delavcu in kmetu vse občine, tudi tistim, ki iz raznih vzrokov niso odhajali na dopust v oddaljene kraje. Možnost koriščenja je skozi vse leto, ni vezana na letni čas (poletje), kar je za delavca in kmeta zelo ugodno.

3. Omogočili bomo vsem otrokom ptujske občine, da se naučijo plavanja. To je za življenje zelo pomembno, pa tudi za zdrav razvoj otrok, saj je plavanje eden najbolj zdravih športov.

4. Zelo bomo izpopolnili našo turistično ponudbo, ko bodo turisti iz bližnje in daljnje okolice razen v lepotaht krajine, urejenih muzejskih zbirkah, svetovno priznanih haloških vinih in ptujskih specialitetah, uživali tudi v rekreaciji v lepo urejenih Ptujskih toplicah.

Kakšen bo videz Ptujskih toplic, kako dolgo bodo ponos graditeljev, obiskovalcev in vseh občanov ptujske občine, bo odvisno predvsem od vseh obiskovalcev, ki bodo objekte uporabljali. Čeprav objekti danes niso sposobni za notranji ogled menimo, da boste vsi zadovoljni, da so zgrajeni. Le še nekaj dni nas loči, da bodo popolnoma nared za uporabo. Prav je, da ves postopek izpeljemo tako kot je predvideno, saj pričakujemo, da nam bodo toplice služile vrsto let.

Delavci Gradbenega podjetja Gradis TOZD Maribor so z dobro organizacijo dela in z dobrim sodelovanjem z vsemi kooperanti uspeli do prvega maja, praznika dela, pripraviti objekt, da je sposoben za poskusno obratovanje. Prva lopata je bila zasajena za pokriti del 3. avgusta 1976 leta, danes pa je zahteven objekt z 2000 m² pokritih površin nared za poskusno obratovanje.

V imenu kolektiva KK Ptuj čestitam vsem praznik dela prvi maj z zavestjo, da nam je naša samoupravna socialistična skupnost s Ptujskimi toplicami omogočila nadaljnji pomemben dosežek za višji standard, to je za rekreacijo in s tem boljše počutje in zdravje našega delovnega človeka in občana.

Uradni del proslave je bil zaključen s podelitvijo pokalov in priznanj ekipam in posameznikom ptujskih delovnih organizacij, ki so tekmovali v večjih športnih panogah.

Zvečer je na obrežju Drave zagorelo 85 kresov, ki so ponazarjali 85 rojstni dan tovariša Tita.

Udeleženci proslave so se zabavali še pozno v noč. M.P.

O temeljih planov družbenih dejavnosti za obdobje 1976 do 1980

Na osnovah sklenjenega družbenega dogovora o temeljih srednjeročnega plana razvoja Slovenije in na osnovah družbenega plana Slovenije je bilo programirano, da bodo decembra lanskega leta sklenjeni samoupravni sporazumi o temeljih planov za področje družbenih dejavnosti, za obdobje 1976 do 1980. Pri pripravah in usklajevanju programov o temeljih planov so se pokazale težave, predvsem zaradi tega, ker se področje družbenih dejavnosti tokrat ureja izven proračunske porabe in prehaja v celoti v domeno samoupravnega sporazumevanja.

SPREJEM SPORAZUMOV PRELOŽEN

To pa pomeni, da se o programih, obsegu dejavnosti, načinu zagotavljanja sredstev, skratka o vseh bistvenih zadevah razvoja družbenih dejavnosti neposredno izrekajo delavci v združenem delu. V jesenskem času lanskega leta oblikovani programi in predlogi samoupravnih sporazumov, ki so bili predloženi v razprave združenemu delu in o katerih je razpravljala skupščina SR Slovenije decembra lani, še niso bili zreli za dokončno sprejemanje in podpisovanje. Zaradi tega je Skupščina SR Slovenije sprejela stališče, da pomenijo lani predloženi samoupravni sporazumi vmesno fazo razprav. Sprejem in podpis sporazumov je skupščina predložila na mesec maj in junij letošnjega leta. Ob tem pa je zadolžila samoupravne interesne skupnosti, da izdelajo na osnovah izoblikovanega sistema svobodne menjave dela, ki jih določa zakon o združenem delu in katere naj izoblikuje in opredeli Izvršni svet skupščine SRS dopolnjene in usklajene predloge samoupravnih sporazumov.

Izvršni svet pa je 12. maja podprl predlog republiške skupščine o podaljšanem časovnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti. S podaljšanjem teh rokov morajo pristojni občinski organi, zlasti občinski izvršni sveti, omogočiti delavcem v združenem delu, da bodo us-

pešno izvedli razprave o samoupravnih sporazumih o temeljih planov na področju samoupravnih interesnih skupnosti in to do 15. junija.

Sočasno pa morajo občinski izvršni sveti sodelovati pri pripravi pregleda zbirne bilance vseh obveznosti samoupravnih sporazumov.

Zaradi navedenih odločitev, da se rok za sprejem samoupravnih sporazumov podaljša, so v samoupravnih interesnih skupnostih nadaljevali sestavljanje in preizkušnje standardov, normativov in meril, ki so osnova za programiranje

in izboljšanje dela v družbenih dejavnostih.

Tudi družbeno delo ima na ta način nekaj več časa za temeljite razprave. Moralo bo po razpravah povedati, kaj misli o programih.

Ze sedaj se je izoblikovalo več pripomb, zlasti na manj razvitih območjih, da jim tudi nove osnove ne zagotavljajo razbremenitve doslej preobremenjenega gospodarstva in da solidarnost še vedno ni izpeljana tako kot bi morala biti.

Samoupravni sporazumi in programi vsebujejo enotne, skupne in dopolnilne programe in obseg potrebnih sredstev za izpeljavo predvidenih nalog.

Enotni programi družbenih dejavnosti vsebujejo tako imenovane zagotovljene pravice na podlagi ustave in zakonov, na vseh območjih SR Slovenije. Drugi del skupne porabe

so skupne ali vzajemne naloge, za kar bomo združevali sredstva v vsej Sloveniji. Zadnja stopnja pa so dopolnilni programi, ki jih bodo v občinah sprejemali glede na potrebe in možnosti.

Prvi izračuni kažejo, da bomo za enotne programe potrebovali nekaj več kot 44 odstotkov vseh sredstev za družbene dejavnosti. Solidarno prelivanje bo zajelo 4 odstotke sredstev, skupni programi 32 odstotkov, za neposredno razdelitev na dopolnilne programe pa bi tako v občinah ostalo nekaj manj kot četrtina vsega denarja za skupno porabo.

Novi sistem zagotavlja vsem delovnim ljudem in občanom možnost v SR Sloveniji za enake prispevke tudi enake storitve družbenih dejavnosti. Za vse drugo bodo v posameznih občinah izredno različne možnosti.

Čestitka

Dne 19. maja 1977 je na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani Franc TETIČKOVIČ, direktor splošno kadrovskega sektorja Kmetijskega kombinata Ptuj obranil diplomsko nalogo, pod naslovom »Kadrovska dejavnost v Kmetijskem kombinatu Ptuj in družbeno okolje« ter postal diplomirani sociolog.

Z njemu svojstvenim poglobljenim pristopom, pedantnostjo in marljivostjo je v kratkem roku opravil zahtevne izpite in diplomsko nalogo.

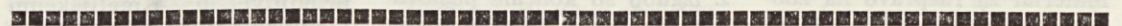
Zavedamo se, da Tetičkoviču Francu diploma ne pomeni cilj, ampak mu je razširjeno znanje, ki si ga je pridobil in sredstvo za še bolj poglobljeno delo na zahtevnem delovnem področju, ki ga opravlja.

Prav zaradi tega se vsi delavci Kmetijskega kombinata Ptuj njegovega uspeha veselimo in mu iskreno čestitamo.

Dr. Cvetko Doplihar

Franc Tetičkovič

Združena vaja enot civilne zaščite v Čakovcu

V NEDELJO, 22. MAJA, JE BILA V ČAKOVCU ZDRUŽENA VAJA ENOT CIVILNE ZAŠČITE. VAJA JE BILA V SESTAVU AKTIVNOSTI MED ŠESTIMI POBRATENIMI OBČINAMI.

NA NJEJ SO SODELOVALE SPLOŠNE IN SPECIALIZIRANE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE IZ OBČIN: VARAŽDIN, ČAKOVEC, LENDAVA, LJUTOMER, ORMOŽ IN PTUJ. MED EKIPAMI IZ OBČINE PTUJ JE NA VAJI SODELOVALA TUDI TRIČLANSKA EKIPA PRVE POMOČI KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ — TOZD MLEKARNE.

VAJO SO SI OGLEDALI ŠTEVILNI PREBIVALCI IZ ČAKOVCA IN OKOLICE. DOKAZALA JE VISOKO PRIPRAVLJENOST IN STROKOVNO USPOSOBLJENOST VSEH SODELUJOČIH V SISTEMU VSELJUDSKE OBRAMBE, VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE.

Stane Širovnik

Poslovanje „Košakov“ TMI Maribor

V trimesečju 1977 smo v »Košakov« TMI Maribor poslovali slabše kot smo pričakovali. Kljub nekoliko višji količinski proizvodnji je ustvarjen bruto dohodek nižji zaradi vedno večjih cen surovine. Z ozirom na to, da pomeni surovina v naši strukturi stroškov 75 odstotkov porabljenih sredstev, na ustvarjen rezultat ne moremo bistveno vplivati.

Povečan količinski obseg proizvodnje bi nam omogočil pocenitev proizvodnje in povečanje proizvodnje je bila tudi najvažnejša točka sanacijskega programa, ki smo ga ob koncu leta sprejeli. Žal bistvenih povečanj nismo dosegli iz dveh razlogov:

a) na področju zakola živine nam ni uspelo nabaviti zadostne količine goveje živine zaradi nejalne konkurence nekaterih mesnopredelovalnih delovnih organizacij, ki so na našem območju odkupovali živino po višji ceni,

kot je določena s samoupravnim sporazumom. Za nas bi tako plačevanje pomenilo približno 7 milijonov dodatnih stroškov, ki si jih v situaciji, v kakršni smo, nismo mogli privoščiti. Kljub temu smo mlado pitano govedo plačevali 3 odstotke dražje, govedo za predelavo pa celo 5 odstotkov več kot v mesecu decembru.

Pri svinjskem mesu je še vedno prisoten občuten razkorak med nabavno ceno prašičev in prodajno ceno svežemu svinjskemu mesu. Svinjski milanski rez, s

katerim zalagamo tržišče, nas stane tudi do 8 dni več kot znaša prodajna cena. Če pri tem upoštevamo še slabši finančni efekt pri klobasnih in suhomesnatih izdelkih, potem je razumljivo, zakaj nismo večali zakola prašičev in za vsako ceno vztrajali na povečanju količinske realizacije.

V primerjavi z istim obdobjem leta 1976 je zakol goveda nižji za 21 odstotkov, telet nižji za 22 odstotkov, prašičev pa nižji za 12 odstotkov.

b) Na področju predelave so nas precej prizadeli ukrepi inšpekcijskih služb. V mesecu marcu 1977 smo pričeli z adaptacijo obrata predelave, kar je omejilo zmogljivost na 50 odstotkov (kljub dvozmenskemu delu. Bistvenega izpada proizvodnje ni bilo, nismo pa uspeli realizirati količine, ki smo jih predvideli v sanacijskem programu.

Prodaja je v primerjavi z letom 1976 naslednja

	Indeksi (77/76)
Goveje meso in drobovina	92
Telečje meso in drobovina	78
Svinjsko meso in drobovina	95
Klobasni izdelki	109
Suhomesnati izdelki	131
Topljeno	122
Perutnina	139
Trgovsko blago	62

Kljub navedenemu rezultatu v prvem trimesečju pa se je naš kolektiv z veliko optimizma lotil adaptacije obratov in v mesecu maju dela že končujemo. Z nabavo strojev bomo uspeli proizvodnjo klobasnih izdelkov še povečati in upamo, da bo drugo polletje 1977 za nas ugodnejše.

Vekoslava Krašovec

SANACIJSKI PROGRAM

TOZD Petovia Kmetijskega kombinata Ptuj

TOZD PETOVIA ŽE NEKAJ LET V SVOJEM RAZVOJU MOČNO STAGNIRA.

VSE DO 30. JUNIJA 1975 JE BILA PETOVIA PTUJ SAMOSTOJNO PODJETJE TER JE POSLOVALO BOLJ ALI MANJ USPEŠNO. OB PROIZVODNJI ALKOHOLNIH PIJAČ IN IZDELAVI ŽVEPLENEGA ZAKADA TER BREZALKOHOLNIH PIJAČ JE ZAČELA PETOVIA RAZVIJATI TUDI PREDDELAVO VRTNIN. PROIZVODNJA JE POTEKALA NA OBRATNIŠKI NAČIN, PRECEJ RAZDROBLJENO IN NEPOVEZANO.

8. junija 1975 se je OZD Petovia Ptuj z referendumom odločila za pripojitev h Kmetijskemu kombinatu Ptuj kot TOZD, z namenom, da z integracijo realizira skupne interese za surovine, možnosti skupnega investiranja in skupnega nastopa na trgu. V obstoječo proizvodnjo se je v preteklih letih premalo vlagalo, večkrat tudi nesmotno (npr. polnilnica brezalkoholnih pijač), kar je imelo za posledico nerentabilno poslovanje v zadnjih treh letih in kar se je ugotovilo šele po pripojitvi h Kmetijskemu kombinatu Ptuj ali točneje z obračunom za poslovno leto 1976. Ob koncu tega leta se je

ugotovilo, da je TOZD Petovia tudi v letu 1974 in 1975 zaključila s poslovno izgubo, kar ima za posledico sanacijo poslovanja. Po pripojitvi je TOZD zadržala vsa svoja sredstva in obveznosti, ki so bila izkazana v obračunu poslovnega uspeha na dan 30. junija 1975, obdržala je svoj žiro račun pri SDK Ptuj, ter opravljala vse posle s področja financ in računovodstva samostojno. Opravljanje teh poslov TOZD ni poverila delovni skupnosti skupnih služb Kmetijskega kombinata Ptuj.

26. februarja 1976 je pravna služba Kmetijskega kombinata Ptuj vložila pri Okrožnem gospodarskemu sodišču v Mariboru zahtevo za vpis TOZD Petovia Ptuj v sodni register.

TOZD Petovia Ptuj ima naslednji poslovni predmet:

— proizvodnja vseh vrst alkoholičnih in brezalkoholičnih pijač, kisa, sirupov in sadnih sokov;

— predelava in konzerviranje sadja in sočivja;

— izdelava žveplenega zakada;

— mletje in pakiranje vseh vrst suhih začimb, sladkorja in drugih koncentratov;

— prodaja vseh proizvodov na debelo in drobno;

Marija Magdalenc

Poslovanje TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj

Informacijo o poslovanju TOZD KK Ptuj v prvih treh mesecih letos ter predlog ukrepov za izboljšanje rezultatov gospodarjenja v vseh TOZD našega podjetja, so prejeli delavci v TOZD 23. aprila 1977.

Informacija je služila kot material za razpravo na zborih delavcev ter sejah samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacijah. Sprejeti so bili ukrepi za sanacijo stanja v tistih TOZD, kjer je bilo to potrebno.

Danes ugotavljamo, da se ukrepi pozitivno odražajo na poslovnih rezultatih večine TOZD, zato lahko že sedaj trdimo, da bodo rezultati 30. junija 1977 v večini naših TOZD dobri.

Ker smo informacijo o poslovanju razmnožili v 150 izvodih in so jo dobile vse TOZD menimo, da ni potrebno v tem sestavku ponovno navajati števil in razlogov za boljše ali slabše rezultate. Ti so nam vsem dobro znani, menimo, da je potrebno opo-

zoriti delavce v vseh TOZD predvsem na to, da je potrebno dosledno izvrševati sklepe, sprejete na sejah samoupravnih organov, v zvezi z izboljšanjem gospodarskega stanja v vseh TOZD KK Ptuj. Večina TOZD je v prvih treh mesecih letos izpolnila planske naloge. Z izgubo so končale poslovanje tri TOZD, vendar je za skrbljujoče le stanje v TOZD Petovia. V prvih treh mesecih se učinki sanacije niso mogli pozitivno odražati na poslovanju. Predvidevamo pa, da se bo v drugi polovici leta tudi v tej TOZD stanje spremenilo.

V drugih dveh TOZD, ki sta tudi končale poslovanje z izgubo so delavci takoj sprejeli ukrepe za sanacijo stanja in jih že izvajajo.

Ne moremo pa mimo dejstva, da je v prvih treh mesecih ostal velik del dohodka v neplačani realizaciji, saj je znašala vrednost prodaje zadnjih petnajst dni obračunske dobe, ki ni bila niti plačana niti zavarovana s plačalnimi

Posledica pozebe v Agrokombinatu Maribor

V letošnjem letu so že v mesecu marcu nastopile zelo visoke temperature, ki so vplivale na zgoden pričetek vegetacije. Konec marca so bile zato breske v polnem cvetenju, hruške pa pred pričetkom cvetenja. Nenadni sneg, ki je zapadel zadnje dni marca, nas je zato močno presenetil in nastopile so močne ohlavitve, ki lahko v tem stadiju vegetacije močno ogrozijo sadni pridelek.

V naslednjih dneh od 1. aprila dalje, se je temperatura močno znižala, od minus 0,9° C do minus 2,3° C. V poznejših dneh in tednih so se nizke temperature menjavale, tako da je najnižja temperatura v aprilu bila zabeležena minus 4,5° C 16. aprila v Svečini. Obdobje nizkih temperatur je v času razvoja cvetnih organov imelo za posledico škodo, ki jo je težko oceniti.

Občutljivost sadnega drevja v času cvetenja je odvisna od sadne vrste, sorte, stadija razvoja, stopnje prehranjenosti, lege in tudi drugih faktorjev. Kritična temperatura v času cvetenja se z ozirom na gornje faktorje giblje od minus 1° C do minus 4° C. Po sedanjih ocenah so najbolj

prizadete breskve in hruške, saj je pridelek skoraj v celoti uničen. Pri jablanah je stopnja poškodbe manjša in močno odvisna od sorte in lege. Po prvih ocenah so najbolj prizadeti nasadi iz skupine rdečega delišesa, delno pa tudi jonathana in jonagolda. Poleg nizkih temperatur, ki so poškodovale cvetni nastavek, pa so vplivale ohlavitve tudi na samo oplodnjo, ki se ne more izvršiti pri temperaturah izpod plus 12° C. Zato bo mogoče dati popolnejšo oceno šele v mesecu juniju, ko bodo znane vse posledice neposrednih kot tudi posrednih vplivov nizkih temperatur.

Na vsak način pa lahko že sedaj rečemo, da je pozeba občut-

no prizadela vse sadne nasade, zaradi česar bo pridelek mnogo manjši od pričakovanega. Naloga sadjarjev v naslednjem obdobju je, da uporabijo najpotrebnejše agrotehnične in pomotehnične ukrepe, kot so gnojenje in oskrba tal, zaščita in rez v času vegetacije, ki bodo omogočili nor-

malni razvoj sadnega drevja, diferenciacijo cvetnega brstenja in znižali proizvodne stroške, kar je z oziroma na obstoječe stanje nadvse potrebno.

V Agrokombinatu Maribor je nastala naslednja škoda po pozebi:

I. VINOGRADNIŠTVO:	desni breg	levi breg	skupaj
— površina v hektarjih	118,35 ha	270,18 ha	388,53 ha
— zavarovana površina	118,35 ha	270,18 ha	388,53 ha
— datum sklenitve zavarovanja	30. do 31. marca 1977		
— odstotek škode	25 - 80 %	35 - 100 %	25 - 100 %

Najnižji odstotek velja za sorto laški razling, najvišji za beli burgundec in rulandec. Poprečni iz-

pad ocenjujemo na 70 do 80 odstotkov.

II. SADJARSTVO:

a) jablane	433,04 hektarjev
— Površina v hektarjih	433,04 hektarjev
— zavarovana površina v hektarjih	20. marca 1977
— datum sklenitve zavarovanja	50 do 100 odstotkov
— odstotek škode:	(poprečno 70 odstotkov)
b) hruške	26,25 hektarjev
— površina v hektarjih	26,24 hektarjev
— zavarovana površina	20. marec 1977
— datum sklenitve zavarov.	90 do 100 odstotkov
— odstotek škode	
c) breskve	15,50 hektarjev
— površina v hektarjih	15,50 hektarjev
— zavarovana površina	20. marec 1977
— datum sklenitve zavarovanja	90 do 100 odstotkov
— odstotek škode	

SANACIJSKI PROGRAM

— nakup in prodaja piva, mineralne vode, medu in vina, stekleničenje in embaliranje ter prodaja na debelo in drobno;

— uslužnostni prevozi z lastnimi tovornimi avtomobili;

— opravljanje gostinske dejavnosti, to je točenje alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter strežba s toplimi in hladnimi jedili.

Kljub tako obsežni registraciji poslovnega predmeta so v proizvodnji izražene naslednje dejavnosti:

— proizvodnja alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter sirupov;

— polnjenje alkoholnih in brezalkoholnih pijač, sirupov in piva;

— predelava vrtnin in

— izdelava žveplenega zakada.

Zaradi resnega gospodarskega položaja in težav v TOZD Petovia Ptuj so samoupravni organi TOZD in podjetja ter družbenopolitične organizacije konec leta 1976 na osnovi devetmesečnih rezultatov poslovanja zahtevali, da služba interne finančne kontrole takoj pregleda poslovanje TOZD. Navedena služba je pri poslovanju odkrila vrsto nepravilnosti v poslovanju in evidentiranju poslovnih dogodkov ter izkazovanju poslovnih rezultatov že pred integracijo s Kmetijskim kombinatom Ptuj. Z ugotovitvami je bila takoj obveščena služba družbenega knjigovodstva, ki je pregledala poslovanje in potrdila ugotovljene nepravilnosti. O ugotovljenih nepra-

vilnostih so bili obveščeni še UJV Maribor in družbenopolitične organizacije Skupščine občine Ptuj.

Z namenom, da bi se nastala situacija takoj izboljšala, so se razen tega, da se je del izgube pokrili že pred sestavo zaključnega računa za leto 1976, izvedli še naslednji ukrepi:

Ob prvih ugotovitvah, slabostih in težavah v TOZD se je pospešilo samoupravno in družbenopolitično delo.

Zbor delavcev je decembra 1976 obravnaval podrobno poročilo interne finančne kontrole Kmetijskega kombinata Ptuj in delavske kontrole TOZD Petovia ter na podlagi ugotovitev primerno ukrepal.

Zaradi težav v dejavnosti živilske predelave in stanju v TOZD ter negativno zaključnega poslovnega leta 1976 je delavski svet TOZD sprejel sklep o uvedbi sanacijskega postopka za pokritje izgube in izboljšanje gospodarske situacije.

Zaradi navedenega se je pričelo z izdelavo sanacijskega programa z nalogo, da se realno oceni stanje in perspektiva ter zagotovi potrebna sredstva za:

— pokritje nepokritega dela izgube;

— za pokritje rekonstrukcije obstoječih osnovnih sredstev in za vlaganje v nabavo oziroma izgradnjo novih osnovnih sredstev;

— za nadomestitev manjkajočih trajnih obratnih sredstev.

PREDMET SANACIJE

TOZD Petovia Ptuj je leta 1974 in 1975 zaključila poslovanje z izgubo. Tudi zaključni račun za leto 1976 je izkazal negativni poslovni rezultat.

Pretežni del izgube je pokrit iz lastnih sredstev in sicer iz rezervnega in poslovnega sklada TOZD.

Izguba je predvsem objektivne narave. Delavci TOZD bodo morali zagotoviti za pokrivanje nepokrite izgube zunanje vire sredstev.

Zaradi dobro poznanih težav, s katerimi se ubada ta prioritarna panoga gospodarstva, ki v TOZD Petovia Ptuj pomeni za 203 zaposlene delavce edini vir dohodkov. Da bi TOZD lahko nadaljevala proizvodnjo v živilski predelavi, je nujno potrebno ustvariti ustrezne pogoje, ki so za živilsko predelavo in proizvodnjo potrebni.

Način proizvodnje predelave vrtnin je bolj obrtniški, funkcionalno nepovezan, zato ga je potrebno spremeniti, proizvodnjo povečati, če želimo povečati akumulativnost in omogočiti TOZD razvoj in zadovoljevanje svojih in skupnih potreb. Zato je nujno potrebno zgraditi dodatne prostore v izmeri 2000 m² in naviti tehnološko opremo.

Poseben problem predstavlja notranji transport in skladišče reprodukcijskega materiala polizdelkov in gotovih izdelkov.

Za omenjeno ureditev proizvodnje in investicijsko izgradnjo je potrebno izvršiti nakup zemljišča v izmeri 37.500 m².

Zaradi povečane proizvodnje vrtnin in s tem v zvezi povečane količine zaloga surovin in gotovih izdelkov (predvsem pese in zelja), je za nemoten potek proizvodnje potrebno zagotoviti tudi trajna obratna sredstva. Pri povečani proizvodnji je potrebno povečati faktor obračanja zaloga tako, da bodo zadoščala predvidena obratna sredstva.

BODOČE POSLOVANJE TOZD PETOVIA

TOZD Petovia bo v bodoče poslovala v skladu s sprejeto politiko razvoja občine Ptuj, s sprejetim razvojnim programom delovne organizacije Kmetijskega kombinata Ptuj ter samoupravnim sporazumom o temeljih plana kombinata in v skladu s srednjeročnim programom TOZD. Na bodoče poslovanje bo imela nedvomno velik vpliv sprememba tehnologije, posodobitve in ureditve proizvodnih pogojev, sprememba organizacije dela ter drugi ukrepi, ki so navedeni v sanacijskem programu.

Postavljeni cilji v razvojnih dokumentih so za TOZD Petovia obveznost, ki jo morajo realizirati s skupnimi prizadevanji.

Poleg vseh sanacijskih ukrepov je za bodoče poslovanje potrebno:

— širitev tržišča,

— določitev proizvodnega programa,

— določitev tehnologije,

— organizacija dela,

— nagrajevanje po vloženem delu in

— naložbe v osnovna sredstva in trajna obratna sredstva.

Na mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu

OBRAT ZA KOOPERACIJO KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ JE ORGANIZIRAL 14. IN 15. MAJA DVODNEVNI IZLET KOOPERANTOV S SVOJEGA PROIZVODNEGA OBMOČJA, NA OGLED SEVEROVZHODNEGA DELA JUGOSLAVIJE IN 44. MEDNARODNEGA KMETIJSKEGA SEJMA V NOVEM SADU, KI GA KMETIJI CI TUDI IZ PTUJSKE OBČINE RADI OBISKUJEJO.

Ker je imel ta sejem tudi letos namen zrcaliti stanje, v kakšnem sta kmetijstvo in predelovalna industrija, je tudi izražal vloženi trud in dosežene uspehe s tega področja. Posebno mesto na tem sejmu je imela razstava dežel v razvoju, pa tudi razstava jugoslovanskih delovnih organizacij, ki nudijo svoje izdelke in usluge deželam v razvoju. Vse to je spodbudilo Obrat za kooperacijo Kmetijskega kombinata Ptuj, da bi dodal k enodnevni ogledu sejma še možnost, da bi kooperanti na potovanju v Novi Sad iz Ptuja in čez Varaždin in dalje po Podravini, Baranji in Vojvodini, nazaj pa po Sremu in Posavini in dalje proti domu, spoznali posebnosti severovzhodnega dela Jugoslavije ter njegovega velikega deleža v proizvodnji ljudske hrane in industrijske predelave kmetijskih pridelkov.

Dvodnevno nabiranje vtisov in spominov na različne kraje, vasi in mesta, na ravnine in oddaljene planine, na polja in gozdove, na potoke in velike reke Dravo, Donavo in Savo, na velike gospodarske objekte, silose, tovarne, na spomenike NOV z imeni padlih borcev in posvetili njihovega spomina, na ceste in železnice v vse smeri, je pustilo kooperantom iz Ptuja in iz okolice mnoge misli in razmišljanja.

ZANIMIVOSTI NA SEJMU

Ogled 44. mednarodnega kmetijskega sejma v Novem Sadu 15. maja po prispetju iz Sombora, je bil več kot zanimiv. V 34 velikih paviljonih in na velikem razstavnem prostoru okrog njih je bilo razvrščenih nešteto proizvodov nad 1.000 domačih in 500 inozemskih proizvodnih organizacij iz 48 dežel. Že površen pregled nad delom sejmišča je pustil k vtisom in spominom iz prvega dne potovanja v Novi Sad ugotovitev, da je v naši domovini in v širšem svetu mnogo storjenega za napredek tehnoloških procesov v kmetijski proizvodnji, v prehranski in drugih industrijah, ki so vezane na kmetijsko proizvodnjo. Ob pogledu na vse so izletniki iz Ptuja lahko razumeli, da je nastalo vse to ob skrbi ZKJ in napredni usmerjenosti naših delovnih ljudi, ob opori na samoupravne socialistične odnose, ob praksi po novi ustavi ter ob novi zakonodaji, zlasti pa v skladnosti z dolgoročno razvojno politiko Jugoslavije. Vse to pomeni tudi pogoj za hitrejši razvoj

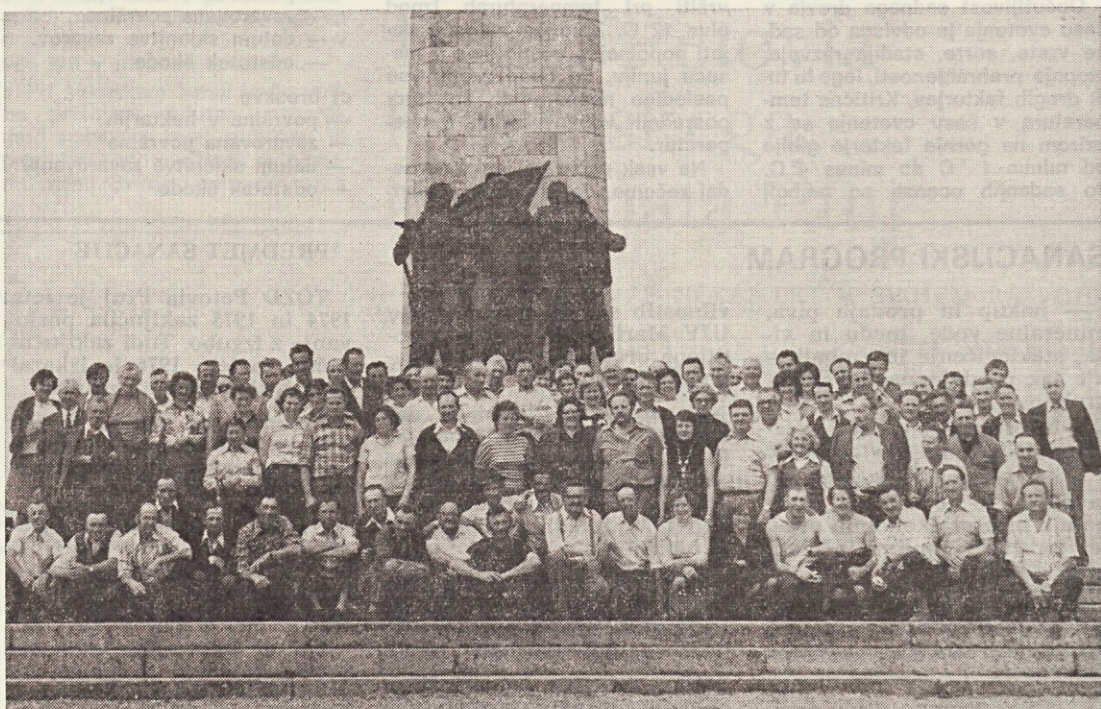
proizvodnje ljudske hrane in predelovalne industrije.

Med vožnjo do Novega Sada in ob vračanju domov je bilo zbranih nekaj od mnogih ocen dvodnevne izleta, ki so se ga udeležili kmetije-kooperanti Ptuja v severovzhodni del Jugoslavije. Ob mnogih vtisih in spominih so

izrazili tudi željo, da bi imelo še več kooperantov možnost videti mnogo vsega poučnega in koristnega. Ne samo lastno delo, tudi zgledno delo drugih spodbuja k prizadevanjem, k nadaljnemu vsestranskemu razvoju in napredku. Dragocena je pri vsem zavest, da temelji obstoj in razvoj socialistične Jugoslavije na revolucionarnih, zavednih in marljivih ljudeh narodov in narodnosti Jugoslavije, na starejših in mlajših generacijah. Tudi njihovo delo daje nove uspehe, na katere so tudi ponosni.

O VTISIH Z IZLETA SO NAM POVEDALI:

**JANEZ BRODNJAK,
ANA DERNIKOVIČ,
MARIJA INTIHAR,
FRANC KELEMINA,
LUDVIK MEDVED,
ANTON PERNAT,
PAVLA PIGNAR,
MARKO ŠTERBAL in
VLASTA TOPLAK**

Kooperanti pred spomenikom borcev NOV in Rdeče armade s sremske fronte

JANEZ BRODNJAK: »USPEŠNO DELO KOOPERANTOV PRI PODRAVKI V KOPRIVNICI.«

Janez BRODNJAK, vinogradnik iz Malega Okiča, kmet-kooperant v vinogradništvu:

»Že šest let sem kooperant v manjšim vinogradom. Na lanskem kooperantskem izletu v Mozirje in v Logarsko dolino smo imeli več razgovorov s tamkajšnjimi kooperanti. Pokazali so nam svoje sodobne hleve ter v njih dobre krave mlekarice in teleta.

V začetku našega dvodnevnega potovanja nam je v Koprivnici prikazal načrte in delo ter uspehe direktor organizacije kooperantov pri »Podravki« v Koprivnici, diplomirani inženir kmetijstva Hadži Selimović Fadil. Ob večletnih izkušnjah so rešili mnoge probleme. Njihova proizvodnja presega rezultate družbene proizvodnje v kmetijstvu. Kooperanti se priključajo za sodelovanje s »Podravko« in ni težav pri do-

govorih za kooperacijo, niti za pomoč »Podravke« kooperantom in za njihove dobave pridelka »Podravki«. Kreditno politiko so zasnovali v korist tistih kooperantov, ki imajo voljo in veselje doseči večjo proizvodnjo in sprejeti kredit od »Podravke«. »Podravki« so potrebe večje zmogljivosti kooperantske živinoreje in pridelovanja hrane za živinorejo ter zelenjave za predelavo v izdelke za ljudsko prehrano. To tudi sili »Podravko«, da si zagotovi surovine za proizvodnjo in svoje ožje in širše okolice, zato pa tudi ne glede na malenkosti, ko gre za olajšave kooperantom, da bodo lažje izpolnjevali svoje proizvodne naloge.

Prijetno je razpoloženje nad 100 izletnikov pod dobrim vodstvom in tako potovanje v obeh avtobusih vsem prija. Nihče ni

utrujen, čeprav je bilo zbirališče zgodaj zjutraj v Ptuju, niti lačen ali žejen. Vsem je zanimiv svet, ki se razgrinja pred nami bliže in dalje od ceste.

Za naslednje poučne izlete bi bilo koristno najti možnosti za ogled obratov predelave grozdja, sadja in zelenjave, zrnja in mesa. Kooperanti bi se naj pomenili tudi z delavci iz proizvodnje, z

njihovimi organizatorji dela ter drugimi strokovnjaki. Tako bodo kooperanti najlažje doumeli tudi načrte in težave ter uspehe predelave«.

ANA DERNIKOVIČ: »LETOS SVA PRVIČ NA IZLETU ZA DVA DNI V SMERI KOPRIVNICA — NOVI SAD!«

Ana DERNIKOVIČ, gospodinja, kmetica — kooperantka, skupno z možem Ferdom, doma iz Pristave pri Cirkulanah:

»Z možem sva kooperanta z živinorejo in vinogradništvom že 6 let in sicer v manjšem obsegu, ker velikih obveznosti ne zmoreva.

Na enodnevni izletih kooperantov sva spoznala že Pleterje, Begunje, Bled in okolico. Ob izletu na Bled smo na letališču v Lescah celo lahko poleteli z letalom.

Letos sva prvič na izletu za dva dni v smeri Koprivnica—Novi Sad. Nepregledna so polja s temnozeleno pšenico. Sladkorna pesa, koruza in tobak čakajo na dneve, ko bo toplete in manj slabega vremena. Naših avtobusov ni motil dež, ki nas je spremljal vse do Sombora, z večkratnimi prekinitvami. V lepem se je zopet pokazalo sonce.

Vinogradnike najbolj zanima vinogradništvo. Zato bo prav, če se bodo kooperanti-vinogradniki kdaj znašli tudi v Posočju, v okolici Nove Gorice, na Goriških brdih. Mnoge vinogradnike bi zanimalo, kako se pri njih širi koope-

racija in kakšne uspehe so že vinogradniki dosegli.

Na Goriška Brda se odpeljejo tudi drugi izletniki, ne samo kooperanti v kmetijstvu. Mogoče se bo še letos pred trgatvijo pokazala priložnost za to smer izleta. Enodnevni izlet v tako zanimiv predel Jugoslavije bi bil prekratek, zlasti za tiste, ki bi želeli videti Gorico v Italiji.«

MARIJA INTIHAR: »KRAJ ZA KRAJEM OSTAJA ZA NAMI, VASI IN MESTA DO OSIJEKA IN VSE DO NOVEGA SADA!«

Marija INTIHAR, zaposlena pri Trgovskem podjetju »Izbira« v Ptuj, doma v Gerečji vasi, tast je kooperant:

»Ker je tast kmet-kooperant in ker se ni mogel udeležiti izleta, sva se z možem prijavila. Tast je rekel: »Vi mlajši še niste videli sveta, zato si ga le ogledajte!«

Prvič sva sedaj v teh predelih Jugoslavije, drugič pa na izletu s kooperanti. Prvič smo bili v Zalcu, Mozirju in Logarski dolini. Ogledi in razgovori s kooperanti so bili zanimivi, enako pa pogled na bližnji in daljnji pla-

ninski svet, ki se ga nikdar ne moremo dovolj nagledati in naužiti svežega zraka.

Na tem potovanju je vsem skupaj kot da smo se zbrali za praznik; vsi veseli smo posedli na svoja mesta v avtobusih, prislunili na začetku vožnje želji vodje potovanja Mirana Glušiča za srečno vožnjo in mnogo lepega ter poučnega na poti v Novi Sad in nazaj.

Gledanje levo in desno iz avtobusa je zaposlilo vse. Kdo ne bi gledal v lepem majskem jutru bujne rasti po njivah in v gozdovih ob cesti, iskal med mnogimi hišami v vrsti najlepšo ali najstarejšo in se ozrl na tovrsto ali osebno vozilo, ki je prihitelo nasproti. Je kot pred filmskim platnom. Naglo se menjajo slike, vse hiti svojo pot. V avtobusu je malokdaj tišina. Večkrat prekinja pogovore vodič Matko Zemljič ali Branko Voljč, sicer pa se tu in tam oglašata tudi tovariš Miran Glušič. Hitro smo bili v Varaždinu in v Koprivnici, kjer smo se zadržali krajši čas. Kraj za krajem ostaja za nami, vasi in mesta do Osijeka in vse do Sombora.

V Osijeku smo se ustavili blizu tržnice, si jo ogledali ter kupili, kaj je kdo pogrešal, popili črno kavo in hitro nazaj na zborna mesto. V restavraciji pri Donavi na Batini skeli so nas že pričakovali in zunaj v paviljonu pri-

pravili kosilo. Po njem in po oglelu ladij na Donavi, ki so se pripravljale s tovori za plovbo, smo obiskali še nad Beždanom 30 m visok spomenik z bronastim kipom zmagovalke in spodaj z reliefnimi ponazoritvami boja proti fašizmu in končne zmage borcev NOV in Rdeče armade. Za tem smo še videli, po vožnji čez novi veliki most čez Donavo, dele kanala Donava—Tisa in svet ob kanalu. Za oba vodiča je bilo dovolj tolmačenja o posebnostih krajev, kmetijstva, bojov NOV in življenja blizu velikih in širokih

rek. Pot do Sombora je hitro minila. V hotelu in v šolskem internatu nedaleč od hotela je našel vsak svoj prostor za prenočevanje in pri mizi v restavraciji »Fijaker stari« prostor za večerjo. Drugi dan smo prispeli na cilj v Novi Sad, na 44. mednarodni novosadski sejum.

Želim, da bi še mnogi videli ob obisku Novega Sada vse, kar smo mi videli na poti tja in nazaj, nadvse zadovoljni, da je mogoče v dveh dnevih videti toliko zanimivega in si nabrati mnogo vtisov in spominov«.

FRANC KELEMINA: »S SOSEDOM KONRADOM BEZJAKOM OPAZUJEVA SKOZI OKNO AVTOBUSA ZANIMIVOSTI!«

Franc KELEMINA, kmetijski inženir iz Grab pri Središču, zaposlen v obratu kooperacija KK Ptuj od 10. marca 1970, nato v Gorišnici do avgusta 1976, potem pa v Majerju pri Varaždinu:

»Sem vodja proizvodnega okoliša v Majerju, kjer je okrog 120 registriranih kooperantov v 8 krajih, ki sodelujejo v živinorejski in poljedelski proizvodnji. Sem član sveta Krajevne skupnosti Središče.

Udeležil sem se tudi že enodnevnega izleta v zvezi s prašičerejo v Avstriji. Obiskali smo nekaj kooperantov in ugotovili, da si nabirajo ob svojem delu nove izkušnje.

Kraji, kjer sedaj potujemo, mi še niso znani. V njih se kar dobro počutim. S sosedom Konradom Bezjakom opazujemo skozi okno avtobusa zanimivosti. Organizator izleta, direktor Miran Glušič je do podrobnosti izdelal načrt in je tudi skrbel, da nismo zaostajali niti ko smo se, kot na primer v Osijeku, razšli po dogovoru, da se snidemo pravočasno pri avtobusu.

V Virovitici žal ni bilo pričakovanega razgovora o komasaciji in o izkušnjah izvajanja na njihovem proizvodnem območju, zato se tam tudi nismo dolgo zadržali. Vse naše kooperante bi prav gotovo zanimalo, kako so si

vse uredili, da jih komasacija ne moti, veselijo pa jih doseženi uspehi.

Nisem še videl krajev ob cesti od Varaždina proti Somboru. Vodiča Branko Voljč in Matko Zemljič sta nas opozorila med vožnjo na vsako krajevno zanimivost. Ni sta nam tolmačila samo o kmetijski proizvodnji, temveč tudi o zgodovinskih zanimivostih posameznih krajev.

Več strokovnih izletov bo tudi našim kooperantom olajšalo ocenno o izkušnjah v kooperantski proizvodnji.«

LUDVIK MEDVED: »TOKRAT SEM ZOPET VIDEL KRAJE, KJER SEM BIL KOT VOJAK NOV!«

Ludvik MEDVED, kmet iz Sesterž, koperant v živinoreji in poljedelstvu že približno deset let:

»Kot vsestransko aktiven kmet sem imel tudi več možnosti za

spoznavanje raznih predelov Jugoslavije na eno in dvodnevni izletih, kot odbornik občinske skupščine, kot kooperant in kot član Združenja zveze borcev NOV. Leta 1975 sem bil v delegaciji kmetov iz ptujske občine, ki je obiskala pobrateni Arandželovec v SR Srbiji. Tudi tja smo potovali z avtobusom. Bilo je zanimivo in priskrčno. Gostoljubno so nas sprejeli kmetje, ki so bili prej tukaj na obisku. Pokazali in povedali so nam mnogo zanimivega. Ostali so lepi spomini in močna želja, da bi se z vsemi kdaj zopet srečali.

Današnji dvodnevni izlet kooperantov nam nudi mnogo zanimivega, čeprav nismo imeli spotoma drugih stikov s kooperanti kot z direktorjem kooperacije »Podravke« v Koprivnici. Vidimo mnoge kraje, njihove veli-

(Nadaljevanje na 8. strani)

KOOPERANTI IZ OBRATA ZA KOOPERACIJO KK PTUJ NA MEDNARODNEM KMETIJSKEM SEJMU V NOVEM SADU

(Nadaljevanje s 7. strani)

LUDVIK MEDVED

ke, strnjene vasi, polja in posevke in tudi mesta, velike silose, tovarniške dimnike in nove dele mest. Po vsem tem pa se bomo zopet vrnili v svoj kraj, se zopet posvetili svojemu dnevnemu delu v zavesti, da je naša domovina lepa in bogata.

Tokrat sem zopet videl kraje, kjer sem bil kot vojak NOV iz Prekomorske brigade in sicer v Apatinu, Somboru in drugje. Rad sem sopotnikom povedal odlomke iz končnih bojev proti oku-

patorjem v Vojvodini, pa tudi o osvoboditeljih, borcih NOV ter starešinah iz Rdeče armade.

Pri vsem, kar sem doslej videl zanimivega in lepega po naši domovini, sem si mislil, da bi to morali videti še mnogi drugi kooperanti in sovaščani iz ptujske občine, zlasti mlajši.

Pri sedanjem izletu je zanimivo tudi to, da so bili vsi sopotniki pri vsem, kar so videli, navdušeni in objektivni pri ocenah uspehov, pa tudi zelo zgovorni ter veseli, da je večkrat zadel na avtobusu domača pesem.

ANTON PERNAT: »TOKRATNI DVODNEVNI IZLET Z AVTOBUSOM JE BIL SKRIBNO PRIPRAVLJEN!«

Anton PERNAT, kmetijski inženir, v kooperaciji dela že 8 let, doma iz Cirkovec:

»Odkar delam v kooperaciji, sem bil vsaj desetkrat na raznih poučnih izletih, eno in večdnevni, nekajkrat tudi s kooperanti. Z vinogradniki sem bil z avtobusom na izletu v Italiji, v Karnskih alpah.

Tokratni dvodnevni izlet z avtobusom je bil skrbno pripravljen. Predhodno smo se dogovorili za postanke, za razgovore v Križevcih in Vinkovcih in za vožnjo iz Osijeka proti Batini skeli in Somboru ter od tam drugi dan v Novi Sad in nato proti domu. Vse to je dalo vodji potovanja direktorju kooperacije Miranu Glušiču precej dela in skrbi. Izlet je uspel tako po namenu kot po zadovoljstvu izletnikov.

Ob tokratnem potovanju je bil cilj 44. mednarodni sejem v Novem Sadu z ogledom sodobne kmetijske opreme, industrijskih izdelkov za kmetijstvo, razstavljenih pridelkov in izdelkov za prehrano ljudi, z ogledom plemenske in pitane živine, konj in goveda ter prašičev in ovac. Za vse to je bilo nekaj ur časa. V avtobusu strnjeni potniki so se porazgubili na velikem sejmišču s 34 paviljoni in velikimi prostori pred njimi. Vsakdo se je podal v paviljon, kjer je našel največ zanimivega. Nekateri so občudovali kmetijsko mehanizacijo domače in tuje izdelave, drugi drugo kmetijsko opremo, tretji živino in na koncu je bilo le malo

izjem, ki niso bile pravočasno v avtobusih.

Potovanje po Podravini, Baranji, Vojvodini in Posavini je bila za vse lepa priložnost za ogled in spoznanje tega dela Jugoslavije in njihovega uspešnega kmetijstva ter drugih vej dejavnosti. Obenem je bila tako dana možnost videti mnoge spomenike NOV z imeni borcev, pa tudi veličasten spomenik NOV in Rdeče armade zmagi nad fašizmom pri Bezdanu in pri Novem Sadu spomenik borcev NOV s sremske fronte.

Tudi v bodoče se bom udeležil izletov, večjih pa tudi manjših skupin izletnikov v kmetijski predele doma in po inozemstvu.

PAVLA PIGNAR: »PREPRIČANA SEM, DA BO OBRAT ZA KOOPERACIJO SKRIBEL ŠE DALJE ZA POUČNE IZLETE!«

Pavla PIGNAR, gospodinja v Zamušanih, oba z možem Janezom kooperanta:

»V minulih desetih letih sva z možem bila na več izletih po Jugoslaviji, z enakim in podobnim namenom. Lanski izlet v Logarsko dolino je bil drugače zanimiv in poučen, prav tako kot na Zagrebški velesejem ali na obisk kmetij v okolici Brežic in Metlike. Povsod so nam kooperanti razkazali svoje kmetije in nam povedali, kaj vse morajo

storiti, da so zadovoljni s svojim delom. Videli smo hleve z lepo živino, polja z lepim pridelkom, vinograde z novimi nasadi in kleti z dobrim vinom. Predvsem pa smo povsod našli delovne, podjetne, preudarne in neutrudljive ljudi, ki so vztrajali pri svojem koraku naprej in čas ter njihovi uspehi so pokazali, da je v skupnosti in slogi moč.

Tokratni dvodnevni izlet z avtobusom čez Koprivnico, Virovatico, Osijek in Sombor v Novi

Sad na 44. mednarodni sejem kmetijske opreme iz Jugoslavije in dežel v razvoju ter iz razvitih dežel, kmetijskih proizvodov in izdelkov predelave ter sejem plemenske in pitane živine, od konjev do ovac, ni za udeležence izleta samo dvodnevno prijetno doživetje v večini še nepoznatih krajev. To je bila dvodnevna šola spoznavanja Podravine, Baranje, Vojvodine, Posavine in Moslavine, njihovega bogastva, dela in skrbi, nepreglednih polj in gozdov, Drave, Donave in Save ter njihovih pritokov, mest in velikih vasi ter vaščanov, ki vam radi odgovorijo na vprašanja in vam priznajo, da so veseli obiskov tudi iz Slovenije.

Prepričana sem, da bo Obrat za kooperacijo skrbel še dalje za poučne izlete, ki nas starejše spodbujajo, zlasti pa naše mlajše kmetovalce na razvoj kmetijstva.

Po ogledih poučnih zanimivosti po naši domovini bi bilo prav,

da obiščemo tudi sosede na Madžarskem. Mnogo kooperantov še ni bilo tam.

VLASTA TOPLAK: »TUDI NA NAŠIH POLJIH JE LEPA PŠENICA!«

Vlasta TOPLAK, kmetijski tehnik, žena kooperanta iz Mostja:

»Na tem potovanju sva z možem Stankom. To je moj prvi izlet s kooperanti Obrata za kooperacijo. Bila sem tudi na izletu, ki ga je organiziral Veterinarski zavod iz Ptuja.

Na potovanju po Podravini, Baranji, Vojvodini, Sremu in Posavini in na ogledu 44. mednarod-

nega sejma v Novem Sadu sem si lahko ustvarila pravo podobo o jugoslovanski žitnici, o njenih krajih in ljudeh. Tudi na naših poljih je lepa pšenica, krompir in koruza, v zadnjem času tudi sladkorna pesa, vendar v manjšem obsegu in zemlja drugačne rodovitnosti kot je v sedaj obiskanih predelih. Pri nas ne moremo uporabljati 10 brazdnega pluga z orjakom traktorjem, kakršne smo videli na sejmu v Novem Sadu.

Z možem Stankom sva se sproti pomenkovala o vsem, kar sva videla, rada pa sva tudi poslušala, ko se je oglašal po mikrofonu tovariš Glušič ali naša vodiča tovariša Matko Zemljčič in Branko Voljč. Vreme je bilo primerno za potovanje, čeprav nas je med vožnjo večkrat spremljal dež. Šoferja Jernej Plavšak in Alojz Lah iz Komunalnega podjetja Ptuj sta nas varno vozila mimo neštetihih vozil, ki smo jih srečevali in vsega, kar smo videli ob cesti. Zanimive so bile hiše po dolgih strnjanih vaseh, ob cestah aleje topolov, akacij in drugega drevja ter zelena nepregledna polja.

Želim, da bi še drugi kooperanti videli prihodnji novosadski sejem.

MARKO ŠTERBAL: »PO MOJEM MNENJU BI MORALO BITI V BODOČE VEČ TAKŠNIH STROKOVNIH IZLETOV PO DOMOVINI!«

Marko ŠTERBAL, kmetijski tehnik iz Gorišnice, pospeševalac od 1961 do 1966 leta, do 1976 poslovođa — pospeševalac v Cirkulanah, sedaj vodja proizvodnega okoliša:

»Sem kmetijski delegat v Krajevni skupnosti Gorišnica in član upravnega odbora SZDL Gorišnica.

Bil sem že na mnogih strokovnih in sindikalnih izletih. Leta

1973 sem bil na dvodnevni izletu v Avstriji, na Tirolskem in Benetkah. V zvezi s pridelovanjem sladkorne pese sem bil septembra 1976 en dan v Belem Manastiru. Ta izlet je organizirala delovna organizacija »SLOVIN« Ljubljana, TOZD Izgradnja sladkorne tovarne v Ormožu. Prisotni so bili tudi pridelovalci sladkorne pese iz severovzhodne Slovenije. Predstavniki strokovnih služb so nas seznanili z uvaja-

Nova organiziranost v Agrokombinatu Maribor

27. maja je bil referendum v zvezi z organiziranjem TOZD v Agrokombinatu Maribor.

Kot smo v Naši poti že pisali, bo imel po reorganizaciji Agrokombinat Maribor pet TOZD:

- TOZD SADJARSTVO IN VINOGRADNIŠTVO,
- TOZD POLJEDELSTVO IN ŽIVINOREJA,
- TOZD STROJNA POSTAJA,
- TOZD GOZDARSTVO,
- TOZD RIBE in
- DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB.

V TOZD, kjer je bil referendum, so sprejeli sklep o organiziranju in bil je sprejet samoupravni sporazum o združitvi dela v TOZD. Na referendumu so delavci sklepali o sprejetju statuta TOZD, samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo, statuta delovne organizacije in o samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah delavcev delovne skupnosti skupnih služb in TOZD. S potrditvijo omenjenih aktov na referendumu se nadaljuje delo pri konstituiranju in vpisu TOZD v sodni register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru. Sočasno z referendumom so v Agrokombinatu Maribor izvedli volitve v delavski svet delovne organizacije. Delavski svet ima 17 delegatov, vsaka TOZD je vanj delegirala 3 delegate, delovna skupnost skupnih služb pa dva delegata.

Po sprejetju navedenih samoupravnih aktov in izvolitvi delavskega sveta, ki bo imenoval vršilca dolžnosti direktorja delovne organizacije, bo možna priglasiitev vpisa konstituiranja TOZD in delovne organizacije v sodni register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru. S tem bo delovna organizacija Agrokombinat Maribor konstituirana, kar do sedaj ni bila zaradi znanega problema. Okrožno gospodarsko sodišče v Mariboru ni hotelo registrirati delovne organizacije, ker je imela v svoji sestavi TOZD Kmetijsko zadrugo Maribor.

V samoupravnem sporazumu o združitvi so se TOZD dogovorile, da bodo za obveznost delovne organizacije in za medsebojne obveznosti odgovarjale neomejeno solidarno. Za racionalnejše poslovanje bo ustanovljena skupna interna banka, ki bo kar najbolj smotno obračala kratkoročna finančna sredstva.

Za organizacijo TOZD po panogah se je Agrokombinat Maribor odločil zato, da bi bila problematika, s katero se ukvarjajo zbori delavcev in samoupravni organi specializirana na eni strani, po drugi strani pa glede na nadaljnje horizontalno in vertikalno povezovanje.

Pri vertikalni povezavi se TOZD lažje vključujejo v proizvodne verige in dohodkovne odnose. Pri horizontalni povezavi pa TOZD na istem nivoju usklajujejo nazvojne programe posamezne panoge. Temeljne organizacije bodo imele skupni eksteren žiro račun. Sredstva, ki se bodo pretakala preko tega računa bo urejevala interna banka.

Priznanje in plaketa za delo na področju kmetijstva

Na 5. občnem zboru Zadružne zveze Slovenije 10. junija 1977 v dvorani Doma JLA v Mariboru sta prejela

PRIZNANJE IN PLAKETO ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE za dolgoletno in prizadevno delo na področju kmetijstva za slovensko kmetijsko kooperacijo

KMET KOOPERANT VIKTOR PISLAK
iz Lešja pri Majšperku in
INŽENIR KMETIJSTVA MIRAN GLUŠIČ
direktor Obrata za kooperacijo Kmetijskega kombinata Ptuj in predsednik sveta proizvajalcev iz Podravske regije.

Sklep o podelitvi priznanja in plakete imenovanima je bil sprejet na 37. seji upravnega odbora Zadružne zveze Slovenije 19. maja 1977, izročil pa ju je imenovanima po kratkem nagovoru vpričo mnogih delegatov in gostov, udeležencev zboru predsednik Zadružne zveze Slovenije Andrej Petelin.

K izrečenim čestitkam imenovanima na zboru tudi čestitke kolektiva Kmetijskega kombinata v Ptuj.

(Kmečki glas)

Marko Sterbal

njem sladkorne pese kot pomembne industrijske poljščine in kulture. Bil sem tudi na izletu na Veliki Planini 1974. leta v organizaciji sindikata kooperacije.

Prijetno je razpoloženje med kooperanti na sedanjem dvodnevem izletu v Novi Sad. Vsi dogodki so potekali tako, kot bi sedeli v kinodvorani in gledali zanimivo filmsko predstavo. Kdor še ni potoval po tej poti v Novi Sad in se vračal čez Rumo, Slavonski Brod in Zagreb, si je nabral sedaj mnogo vtisov in spominov, pa tudi strokovnih stvari za razmišljanje.

Po mojem mnenju bi moralo biti v bodoče več takšnih strokovnih izletov po domovini. Spoznavanje novih krajev in razgovor z drugimi proizvajalci v kmetijstvu uči in sili k posnemanju koristnih izgledeov. J. V.

PREDPISI

Redna sodišča

Nov zakon o rednih sodiščih (Ur. l. SRS šte. 10-77) določa, da opravljajo funkcijo rednih sodišč temeljna sodišča, višja sodišča in Vrhovno sodišče SRS.

Temeljnih sodišč bo osem, in sicer v Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici in Novem mestu. Temeljna sodišča izvršujejo sodno funkcijo na svojih enotah, ki jih ob določenih pogojih določijo skupščina občine z območja temeljnega sodišča.

Višja sodišča v Celju, Kopru, Ljubljani in Mariboru.

Temeljna sodišča so zlasti pristojna, da sodijo na prvi stopnji v premoženjskopravnih, gospodarskih in odškodninskih sporih, in to ne glede na višino zagrožene kazni oz. višino spora. Ta sodišča odločajo tudi o prisilni poravnavi in stečaju, o postopku redne likvidacije in vodijo sodni register OZD.

Višja sodišča odločajo zlasti na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe temeljnih sodišč.

Nova sodišča začnejo z delom 1. 1. 1979.

O realizaciji zakonskih določil nagrajevanja po delu

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU NE GOVORI VEČ O DELOVNIH MESTIH. ALI JIH SEDAJ NI VEČ? KAJ NADOMEŠČA SMISEL POJMA DELOVNEGA MESTA IN DRUGA VPRAŠANJA SE DNEVNO POJAVLJAJO OB UVELJAVLJANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU.

DELOVNE NALOGE — OPRAVILA

Ni težnja odgovoriti na postavljena zahtevna vsebinska in organizacijska vprašanja v zvezi z delovnim mestom in novimi določili zakona o združenem delu, o delovnih nalogah ali delovnih opravilih, ampak je namen članka spodbuditi razmišljanja v organizaciji združenega dela (TOZD, delovni organizaciji, SOZD), za čim bolj skladno uveljavitev zakona o združenem delu na tem pomembnem področju.

Delovno mesto je bilo urejeno običajno s posebnim samoupravnim splošnim aktom (pravilnik, sporazum) in je predstavljalo osnovo za vrsto posledičnih aktivnosti. Te aktivnosti so bile različne. Med njimi je delovno mesto predstavljalo osnove za vrednotenje oziroma ocenjevanje dela in delavca na delovnem mestu. Govorili smo o sistemizaciji delovnih mest in tudi imeli in še imamo to urejeno v samoupravnem sporazumu o sistemizaciji delovnih mest (še prej je bilo to urejeno s posebnim pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest). Za delovno mesto smo imeli posebno natančno izdelan opis nalog delavca oziroma delovnega mesta, stopnjo zahtevane izobrazbe in kvalifikacije, čas prakse, potrebne za posamezno delovno mesto in druge pomembne podatke.

Zakon o združenem delu ne pozna več takega delovnega mesta kot smo ga imeli dolej, v okviru katerega bi bilo opredeljeno vse tako, kot smo opisali. Zlasti je bila kritično ocenjena praksa vrednotenja delovnega mesta. Delovno mesto smo opredelili tudi s potrebnim in ustreznim kvalifikacijskim in izobrazbenim nivojem, kar je predstavljalo tudi osnove za osebni dohodek. Kritične pripombe so bile zlasti na to, da se je preveč upošteval element izobrazbe, ne pa dovolj tudi druge elemente, ki so sestavni del opravljanja nekih del oziroma opravil.

Prevladovala je deduktivna metoda, kar pomeni, da smo

opredelili znanje oziroma kvalifikacijo in iz tega izhajali na delovna opravila. Verjetno je še vrsto drugih, globljih vsebinskih razlogov za spremembo, ne samo formalnega naziva delovnega mesta, v drugačen, ustrezen pojem delovnega opravila, delovne naloge. Te delovne naloge oziroma naloga, pa tudi ne morejo biti brez sistematične ureditve, ampak se prav tako morajo sistematično povezovati v določenem medsebojno povezanem in medsebojno odvisnem sistemu. Praktično pomeni, da se bodo morala posamezna delovna opravila oziroma delovne naloge po svoji sorodnosti, funkcionalnosti povezanosti delovnih opravil v določenem delovnem procesu medsebojno povezati v določen delovni krog oziroma delovno področje. Tako verjetno opravičeno prihajamo do novega pojma, ki ga nekateri imenujemo delovno področje, oziroma delokrog nalog. Kateri izmed pojmov se bo v praksi uveljavil najbrž niti ni toliko bistveno, kolikor je bistvena vsebina tega delokroga nalog in opravil.

KAJ LAHKO PREDSTAVLJA DELOKROG NALOG IN OPRAVIL NA PRIMER V KMETIJSTVU?

Zaradi nazornosti morda primer iz sadjarstva. V sadjarstvu so zaposleni delavci, za katerih dela in opravila se zahteva tudi ustrezno specialno znanje oziroma specialna znanja. Dela, ki jih lahko opravljajo priučeni delavci, so dela in opravila, ki zahtevajo več znanja in prakse (pod katerim vodstvom se opravljajo posamezna opravila v določenih obdobjih), so pa tudi delovna opravila, ki zahtevajo več znanja in prakse s področja programiranja, izbire ustreznih sort, glede na klimatske in tržne pogoje, način vzgoje, zaščite itd. Sedaj je vsak delavec, ki je delal oziroma dela v sadjarstvu, imel točno opisano delovno mesto, kaj mora in sme delati. Po novem

ne bo potrebno opisovati posameznega delovnega mesta, ampak menimo (čeprav zelo poenostavljeno), da je sadjarstvo v okviru posamezne delovne enote sedaj posebni delokrog delovnih nalog in opravil. Vsako delo, opravila ali delovna naloga bo opisana. Delavci, ki delajo oziroma opravljajo te delovne naloge in opravila, bodo skupno odgovorni za opravljene naloge v okviru tega delokroga. To pomeni, da se posameznik ne bo mogel v bodoče izgovarjati, da posameznih del ne bo opravljal, ker to ni posebej zapisano v opisu delovnega mesta. Gre torej za skupinsko prizadevanje za izvršitev nalog, ki je enako pomembno kot posamezno osebno prizadevanje.

V nekaterih materialih, ki so nam na razpolago in jih pripravlja posebna komisija pri Gospodarski zbornici, so tudi že vidni nekateri modeli opisov delovnih nalog in opravil. Zaradi kratkega roka uveljavitve določil zakona o združenem delu, ki obravnava vrednotenje dela in nagrajevanja po delu, bo potrebno čimprej pristopiti k povsem konkretnim pripravam in razpravam o oblikovanju in sistemizaciji delokrogov nalog in opravil v vsaki temeljni organizaciji združenega dela. To bo predstavljalo tudi osnovo za pripravo meril in kriterijev za nagrajevanje po delu (sedanja analitična ocena, ki sloni na točkovnem sistemu ni povsem v skladu z zahtevami določil zakona o združenem delu, zato tisti, ki se sklicujejo na korekturo analitičnih ocen delovnih mest, niso naravnani z zakonom o združenem delu).

KAKŠNE ELEMENTE PREDVIDEVA METODOLOGIJA OPISOV DELOVNIH NALOG?

Opozoriti moramo na to, da nam je bilo dostopno le delovno gradivo za to metodologijo, ne pa verificirano gradivo, ki bi predstavljalo že povsem konkretni predlog. Vendar je predvidena metodologija zanimiva, ker upošteva vrsto elementov za opis delovnih nalog, ki bolj objektivno opredeljujejo posamezne zahteve.

Za vsako delovno nalogo pridejo v opis v poštev naslednji elementi:

a) področje znanja in stopnje znanja (pismenost, znanje matematike, znanje matične stroke — P. M. S.). Vsako izmed znanj je razporejeno na osem stopenj.

Po tej metodi bi se naj uporabljal induktivni pristop, kar pomeni, da bomo izhajali pri določanju znanja iz potreb delovnih nalog in opravil.

Omenili smo, da je vsako izmed znanj razporejeno v osem stopenj. Tako je na primer pismenost (P) za prvo stopnjo določena v tem, da delavec razume enostavna ustna navodila, zna ustno naročati, postavljati vprašanja za potrebna pojasnila in opozarjati na morebitne pomanjkljivosti.

Za osmo stopnjo pismenosti pa pride v poštev le pri znanstvenem delu in se enači tudi s to stopnjo strokovnosti. Vmesne stopnje pa so v stopnjevanju zahtevnosti pismenosti in izražanja ter poznavanja posameznih področij.

Pri matematičnosti je prav tako osem stopenj in sicer od sposobnosti čitanja, prepisovanja in pisanja števil z najenostavnejšimi operacijami, pa do osme stopnje, ki zahteva znanje teoretične matematike in kreativne uporabe v praksi.

Za strokovno (profesionalno) znanje so opisani stopenji od prve stopnje, ki zahteva spretosti, navade in sposobnosti za izvajanje enostavnih opravil. Nekoliko več zahteva druga stopnja, vendar obe zahtevata le priučitev za delo. Tretja stopnja zahteva poklicno izobraževanje, s sistematičnim krajšim izobraževanjem, s poudarkom na praktičnem pouku. Četrta stopnja zahteva časovno daljše poklicno izobraževanje na ravni tehnika ali njenemu podobno strokovno izobraževanje, ki že zahteva zaokroženo teoretično znanje in posebno praktično znanje, ki omogočajo izvajanje zahtevnejših del in opravil. Šesta stopnja zahteva splošno in posebno teoretično znanje in sposobnosti, ki omogočajo izvajanje zelo zahtevnega široko aplikativnega z izkoriščanjem, iskanjem in kombiniranjem že znanih strokovnih dosežkov in spoznanj, pri reševanju problemov in koordiniranju dela v proizvodnih, poslovnih in podobnih procesih. Tako znanje je možno pridobiti v organizira-

nem izobraževanju, kot je inženirsko in po zahtevnosti njemu podobno višješolsko strokovno izobraževanje. Sedma stopnja zahteva posplošeno in poglobljeno posebno teoretično znanje, posebno praktično znanje in sposobnosti in praktičnih problemov v najrazličnejših delovnih situacijah, razvijanje aplikativnih postopkov in metod dela in drugo. Tako znanje in sposobnosti je mogoče pridobiti za celovita področja posameznih strok v organiziranem izobraževanju, kot je visokošolsko inženirsko in po zahtevnosti njemu podobno strokovno izobraževanje. Osmo stopnja zahteva poleg naštetih, odkrivanje novih spoznanj na specialnih, strokovnih področjih, načrtovanje znanstvenega dela, reševanje najzahtevnejših problemov. Tako znanje je mogoče pridobiti s podiplomskim študijem — specializacijo, magistriranjem, doktoratom.

Vsako delovno nalogo se opiše na osnovi vseh treh kriterijev (P. M. S) in sicer pismenosti, matematičnosti in strokovnosti kot kriterijev znanja.

b) Programiranost dela je naslednji element opisa delovnih nalog.

Programiranost je razdeljena na šest stopenj in sicer od prve stopnje, za katero se misli, da je delo najbolj programirano in ponavljajoče, ki se opravlja dosledno po navodilih. Opravila so enostavna. Med prvo in šesto stopnjo so razvrščene stopnje, za katere je značilno, da prehajajo iz najbolj do najmanj programiranega dela oziroma delovnih nalog tako, da na primer šesta stopnja programiranosti postavlja le okvir delovanja in se postavijo cilji. Tako naloge sploh v glavnem niso določene. Zato zahteva visoko kar pa zahteva stalen poglobljen študij.

c) Vpliv na poslovanje, vodenje in posebne odgovornosti so eden izmed elementov opisa delovnih nalog in opravljanja.

Pri vplivu je potrebno upoštevati posredni in neposredni vpliv, ki vpliva na poslovanje delovne organizacije. Posamezne delovne naloge imajo večji vpliv ali manjši vpliv na delovanje posamezne organizacijske enote — skupine, oddelka, sektorja, enote, s tem pa seveda na doseganje rezultatov. Nekatere naloge imajo le enosmerni vpliv, druge pa večsmerni oziroma kompleksnejši vpliv. Ta kriterij ne vključuje nujno vodstvene ali vodilne pristojnosti. Nevodstvene, strokovne odločitve imajo lahko velik, včasih izreden vpliv na poslovanje.

Vpliv na poslovanje je razdeljen na šest stopenj in sicer od relativno majhnega vpliva na delo drugih, do izredno pomembnega vpliva na poslovanje delovne organizacije. V to

Trimesečni rezultati Agrokombinata Maribor

V TRIMESEČJU 1977

Poslovni uspeh Agrokombinata Lenart

IZ PRAKSE VEMO, DA V KMETIJSTVU TEŽKO UGOTAVLJAMO REALNE PODATKE ZA UGOTAVLJANJE USPEŠNOSTI VSE DO OBRAČUNA ZA DEVET MESECEV, KO SO PRIDELKI POSPRAVLJENI; IZJEMA JE LE SADJE, VENDAR LAHKO RAČUNAMO, DA SO TAKRAT ŽE VSI KMETIJSKI PRIDELKI NA VARNEM PRED MOREBITNIMI ŠKODLJIVIMI VPLIVI VREMENA.

V prvih mesecih ugotavljamo prihodek iz živinoreje in nekaterih drugih gospodarskih panog delovne organizacije. Zelo skromne prihodke bremeni vsa variabilna in fiksna režija, ki gre v breme prihodka, zato je rezultat na prvi pogled zelo nezadovoljiv.

Nekateri pokazatelji v številkah najbolj zgovorno kažejo, kje so glavni vzroki za take poslovne učinke delovne organizacije v obračunu vse do 30. septembra:

AGROKOMBINAT LENART

prihodki
23.262.116 din

doseženi dohodek
2.942.087 din

del dohodka v realizaciji
4.426.068 din

izguba
1.483.981 din

zadnjo skupino štejemo na primer kreiranje novih izdelkov, raziskovanje tržišča, organizacija poslovanja in drugo.

V okviru tega je posebej še element vodenja, ki prav tako predstavlja šest stopenj, od vodenja manjše skupine do vodenja, ki ima pomemben vpliv na poslovanje delovne organizacije.

To je le del elementov, ki jih predvideva metodologija, ki pa vsaj za enkrat še ni povsem dodelana in potrjena, zato je ta sestavek namenjen le informiranju in razmišljanju. Ko bo metoda izdelana in dodelana, bomo v našem časopisu pisali še, pa tudi o drugih, ki bi naj pripomogle k realizaciji zakonskih določil nagrajevanja po delu.

cč

V Agrokombinatu Maribor znašajo v prvih treh mesecih: celotni dohodek 32.447.555 din, porabljen sredstva 24.150.038 din, dohodek 8.297.517 din in izguba 3.997.933 din.

V istem času lanskega leta je Agrokombinat Maribor izkazoval pozitivni finančni rezultat predvsem zaradi drugega sistema obračuna. Za razliko v preteklem letu so letos vkalkulirani vsi nastali fiksni stroški, medtem ko so v preteklem letu bili zajeti le stroški v višini, kot bremenijo dovršeno proizvodnjo in zaloge.

Podatki o finančnem stanju v tem času niso realni pokazatelji uspešnosti poslovanja v kmetijstvu, ker gre pri kmetijstvu za nedovršeno proizvodnjo.

Kljub reorganizaciji TOZD Kmetijstvo periodični obračun še ni prikazal po novoustanovljenih temeljnih organizacijah, temveč za celotno TOZD Kmetijstvo.

Potrebno je še omeniti neplačano realizacijo, ki se seveda zelo negativno odraža v ugotavljanju poslovnega uspeha. V kmetijstvu se kaže dobra letina, le v sadjarstvu je ugotovljena velika škoda od pozebe. Ta proizvodnja je bila kot vsako leto pravočasno zavarovana, tako bo ogromen izpad pri proizvodnji veliko manj občuten.

Alojz Letnik

PREDPISI S PODROČJA KMETIJSTVA

SAMOUPRAVNA SODIŠČA

Zakon o samoupravnih sodiščih (Ur. l. SRS, št. 10-77) ureja med drugim tudi organizacijo in delo poravnalnih svetov. Ti posredujejo med strankami v kazenskih zadevah, kadar se začne postopek na zasebno tožbo zaradi kaznivih dejanj zopet čast in dobro ime in kaznivega dejanja lahke telesne poškodbe, v civilnih zadevah pa v sporih majhne vrednosti. V vseh teh zadevah vložil stranka predlog za posredovanje poravnalnemu svetu, predno sproži postopek pred rednim sodiščem in to v primeru, ko imata stranki stalno ali začasno prebivališče na območju iste občine ali sta obe zaposleni v isti OZD, drugi samoupravni skupnosti ali v drugi samoupravni organizaciji, v kateri je poravnalni svet.

Poravnalni sveti morajo biti v skladu z novim zakonom ustanovljeni do 30. 6. 1978.

JAVNO TOŽILSTVO

Zakon o javnem tožilstvu (Ur. l. SRS, št. 10-77) določa pristojnost tega državnega organa (pregon storilcev kaznivih dejanj in drugih določenih dejanj, ki so kazniva), skladno z rednimi sodišči pa opravljajo funkcijo tožilstva Javno tožilstvo SRS, višja javna tožilstva in temeljna javna tožilstva.

TOZD POLJEDELSTVO-ŽIVINOREJA LENART

prihodki
1.650.823 din
doseženi dohodek

del dohodka v realizaciji
896.330 din

izguba
896.330 din

TOZD SADJARSTVO SELCE

prihodki
143.672 din
doseženi dohodek

del dohodka v realizaciji
625.502 din

izguba
495.596 din

TOZD GOSTINSTVO

prihodki
2.482.152 din
doseženi dohodek

del dohodka v realizaciji
563.759 din

izguba
37.350 din

TOZD TRANSPORTSERVIS

prihodki
2.184.363 din
doseženi dohodek

del dohodka v realizaciji
802.612 din

ostanek dohodka
104.887 din

OBRAT KOOPERACIJA

prihodki
15.975.596 din
doseženi dohodek

del dohodka v realizaciji
891.514 din

izguba
159.591 din

Razvoj kmetijske kooperacije v Agro-kombinatu Lenart

PO 165. ČLENU STATUTA OBČINE LENART JE BILA SPREJETA ANALIZA RAZVOJA KMETIJSKE KOOPERACIJE PRI AK LENART IN BODOČE ORGANIZIRANOSTI ZA POSPEŠENI RAZVOJ KMETIJSTVA V OBČINI LENART Z NASLEDNJIMI UGOTOVITVAMI, STALIŠČI IN PRIPOROČILI:

● **ORGANIZIRANOST ZASEBNEGA KMETIJSTVA** je v nezadovoljivem stanju. Agrokombinat — obrat kooperacija si kljub težavam ni dovolj prizadeval, da bi se medsebojno sodelovanje krepilo ter v večji meri spoštovala in izvajala sprejete obveze. Sklenjene pogodbe z obratom za kooperacijo za dolgotrajno proizvodno sodelovanje so bolj ali manj formalnega značaja; pravega proizvodnega sodelovanja pa dejansko ni. Slabosti in pomanjkljivosti sedanje oblike organizacije so bile ugotovljene tudi v javni razpravi, ki jo je izvedla Občinska konferenca SZDL Lenart. Glede na nezadovoljivo sedanje stanje, ki tudi za v bodoče ne zagotavlja napredka, izvršni svet SO Lenart podpira stališča Občinske konference SZDL Lenart v tem, da se formira na območju občine enovita in samostojna kmetijska zadruga, ki se oblikuje iz sedanjega obrata za kooperacijo pri Agrokombinatu Lenart.

● **OBLIKOVANJE NOVE ORGANIZACIJE** pa ne more biti prepričeno zgolj delavcem obrata za kooperacijo in kmetom kooperantom, ampak je to tudi naloga vseh družbenopolitičnih organizacij, Skupščine občine in njenih organov. Iniciativni odbor za formiranje nove organizacije — kmetijske zadruge naj bi se imenoval pri občinski konferenci SZDL Lenart. Da bo možno izvršiti vse priprave do roka, tako kot to predvideva zakon o združenem delu, bi morala biti organizacija registrirana pri pristojnem okrožnem gospodarskem sodišču do meseca novembra 1977. Zato je potrebno opredeliti naloge iniciativnega odbora z roki izvršitve posameznih faz dela. Nova delovna organizacija Kmetijska zadruga Lenart naj bi pričela poslovati s 1. januarjem 1978. leta.

● **REORGANIZACIJA OZIROMA OBLIKOVANJE NOVE ZADRUGE** bo prav gotovo odvisna od vseh delavcev, zlasti pa od delavcev v kooperaciji, zahtevalo bo veliko angažiranost, ob tem pa si je treba prizadevati, da se sodelovanje s kmeti-kooperanti ne zanemarija in da se predvsem izpolnjujejo medsebojno sprejete obveznosti.

● **MNOGO PREMALO JE BILO STORJENEGA** na področju krepitve produktivne sposobnosti kmetij, ki zato izpolnjujejo pogoje z zemljišči-sposobno delovno silo in objekti. Na tem področju je bilo veliko zanemarjenega in zamujenega, zlasti še, ker se spreminjajo pogoji financiranja. Da bi bila zaradi prevzemanja rizika in odgovornosti soodgovorna oba partnerja, tako kmetijska organizacija kot kmet-kooperant, bi morala oba soinvestirati. Ker pa vemo, da kmetijska organizacija nima zato ustreznih sredstev, se bo morala elastično in aktivno vključevati v dohodkovne pogodbene odnose z živilsko predelavo in trgovino oziroma s tistimi organizacijami, ki so za določeno kmetijsko proizvodnjo zainteresirane na območju agro-živilskega kompleksa v podravske regiji.

Doslej niso bile izkoriščene možnosti sodelovanja s specializiranimi proizvodnimi organizacijami. Na primer s Perutnino Ptuj, ki ima na območju občine le 9 kooperantov, medtem ko jih ima na območju drugih občin tudi po 100. Proizvodnja broiljerjev je specializirana proizvodnja, ki v obstoječem gospodarstvu predstavlja le dopolnilni dohodek in ne vpliva na programsko usmerjenost kmetije, oziroma ji predstavlja dodaten vir dohodkov za investicijsko izgradnjo.

Poleg omenjene perutninske proizvodnje pa so še tudi druge specializirane dejavnosti, kot je proizvodnja zelenjave, ribeza in drugega jagodičevja, ki bi bile zainteresirane, da bi se določena proizvodnja intenzivneje širila.

● **ZARADI SLABEGA POSLOVNEGA SODELOVANJA** z Mariborsko mlekarno niso bili v tem obdobju doseženi premiki glede sodobnejšega opremljanja zbiralnic s hladilnimi kotli. Do leta 1976 je bilo na našem območju urejenih le šest zbiralnic, tako da smo v primerjavi z drugimi območji podravske regije na zadnjem mestu, medtem ko v odkupu mleka na sorazmerno majhnem območju dosegamo dokaj ugodne količine (občina Maribor 4 milijonov litrov, Lenart 3 milijonov litrov). Na račun velikega odkupa mleka zbere Mariborska mlekarne znatna sredstva, ki jih namensko zbira na račun urejanja zbiralnic (letno približno 300.000 din).

Pospešiti je potrebno izvajanje plana za izboljšanje higienskih pogojev odkupa mleka, da bi lahko zagotovili boljše kvaliteto in s tem ovrednotenje mleka.

LEOPOLD HAMERŠAK

NOVI DIREKTOR
AGROKOMBINATA
LENART

Po odhodu Daniela Špraha, dosedanjega direktorja delovne organizacije Agrokombinata Lenart, je prevzel 23. maja dolžnosti direktorja Agrokombinata Lenart Leopold Hameršak, inženir agronomije, do sedaj zaposlen na delovnem mestu sekretarja delovne organizacije. Leopold Hameršak je zaposlen v Agrokombinatu Lenart od leta 1961 na različnih delovnih mestih, nazadnje kot vodja kooperacije v Agrokombinatu Lenart.

Leopold Hameršak je družbenopolitično aktiven delavec, opravlja vrsto funkcij tudi izven podjetja, v različnih družbenopolitičnih organizacijah v občini Lenart in je predsednik sveta Krajevne skupnosti Lenart.

Ob imenovanju za direktorja delovne organizacije Agrokombinata Lenart mu iskreno čestitamo in mu želimo pri nadaljnjem delu v podjetju in pri opravljanju drugih funkcij kar največ uspehov.

● **NA ZMANJŠANO PORABO KMETIJSKEGA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA** so v določeni meri vplivale visoke cene, ki so v znatnem razkoraku s cenami kmetijskih proizvodov. V določeni meri pa so na zmanjšano porabo vplivale nepravčasno zadostne zagotovljene količine reprodukcijskega materiala v trgovinah obrata za kooperacijo AK Lenart. Za reprodukcijska sredstva, zlasti za gnojilo, je bila v poprečju višja prodajna cena kot v nekaterih prodajalnah na mejnih območjih izven naše občine, ker si delovna organizacija ni zagotovila gnojila v času sezonskih cen, pa tudi zaradi pomanjkanja obratnih sredstev, trgovine vso sezono niso imele zadosti gnojil. V obratu za kooperacijo si morajo prizadevati, da se take in podobne pomanjkljivosti v bodoče ne bodo več ponavljale.

● **PROBLEMOV MEHANIZIRANJA V ZASEBNEM KMETIJSTVU** se tudi posveča premalo pozornosti. Večja vloga in vpliv strokovne pospeševalne službe bi se moral odražati na skupno rabo mehanizacije. Iz analize je razvidno, da se na območju, kjer je opremljenost z mehanizacijo večjo, tudi močnejše uveljavlja skupna raba, ki pa je glede na visoko investicijo vse premalo organizacijsko povezana. Nabava druge mehanizacije, ki v okviru ene kmetije ni ustrezno izkoriščena, pa bi morala biti racionalno razporejena po posameznih območjih v obliki skupne rabe v strojnih skupnostih. To narekuje potrebo, da pristojne službe obrata za kooperacijo posvetijo vso pozornost pri ustanavljanju strojnih skupnosti in temu ustrezno je potrebno prilagoditi kreditne in druge pogoje.

● **Nadaljnja prizadevanja** bi morala biti usmerjena bolj v proizvodno smer, kot je usposabljanje zemljišč v oblikovanje večjih površin (kompleksov), z izboljševanjem zemljišč z agro in hidro melioracijami v obliki melioracijskih skupnosti, izdatnejšim gnojenjem in večjo uporabo kvalitetnih semen.

● **Preobrazba kmetijstva in prehod na osvojitve nove tehnologije** je dolgotrajni proces. Pri uveljavljanju novih tehnoloških in organizacijskih oblik, morajo aktivno sodelovati in se družbenopolitično angažirati: strokovna pospeševalna služba ter drugih strokovnih in družbenopolitičnih dejavnikov.

Ustrezno je treba organizirati strokovno pospeševalno službo obrata za kooperacijo, z večjim povezovanjem z regijsko službo. Naloge strokovne pospeševalne službe bi morale biti v zadrugi točneje opredeljene in odgovorne poleg svojega strokovnega dela tudi za uveljavljanje družbenopolitičnih smernic nadaljnega razvoja kmetijstva. Pospeševalec na terenu bi poleg svojega strokovnega mentorstva moral delovati v cilju združenega dela in sredstev zasebnih kmetovalcev, saj po svoji strokovnosti in vplivu, ki ga ima v smislu usmerjanja proizvodnje, lahko nedvomno ogromno prispeva na tem področju. Pospeševalec ne bi smel biti več v pravem smislu delavec organizacije in videti samo njene interese, ampak bi se morala na novo oceniti njegova vloga pospeševalca, ker gre pri tej službi za splošen družbeni interes. Glede na to je potrebno, da se tej službi da ustrezna materialna podpora v skupnosti za pospeševanje kmetijstva občine Lenart.

Program dela za 1977

SKUPNI DELAVSKI SVET KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ JE
POTRDIL PREDLOG PROGRAMA IN FINANCIRANJA ZASEBNEGA
KMETIJSTVA ZA LETO 1977 V NASLEDNJI VSEBINI:

KREDITIRANJE ZASEBNEGA KMETIJSTVA PO PROGRAMU ZA LETO 1977

Na predlog pospeševalne službe obrata Kooperacija Kmetijskega kombinata Ptuj je Hranilno-kreditna služba dokončno izdelala program kreditiranja zasebnega kmetijstva za leto 1977. Iz predloga, ki je bil predložen odboru službe za kreditiranje zasebnega kmetijstva za leto 1977, je razvidno, da znaša skupna predračunska vrednost kreditnih investicij 47.081.000 din.

Odbor službe je o nakazanem predlogu razpravljal in v zvezi s tem sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdi se plan investicijskih vlaganj v zasebno kmetijstvo za leto 1977 s predračunsko vrednostjo din 47.081.000 din in konstrukcijo sredstev kot sledi:

a) udeležba kmeta	12.279.900 din	ali	26,1 %
b) sredstva HKS — KK Ptuj	11.363.200 din	ali	24,1 %
c) KB Maribor, podr. Ptuj	22.244.400 din	ali	47,3 %
d) KRS SR Slovenije	1.193.500 din	ali	2,5 %

Od tega odpade:

A — MANJ RAZVITO OBLASTI:

a) skupna predračunska vrednost	27.450.000 din		
viri financiranja po so naslednji:			
b) udeležba kmeta	7.072.300 din	ali	26 %
c) sredstva HKS — KK Ptuj	6.072.300 din	ali	22,1 %
d) KB Maribor — podružnica Ptuj	13.740.000 din	ali	50,0 %
e) KRS SR Slovenije	546.500 din	ali	1,9 %

B — RAZVITO OBLASTI:

a) skupna predračunska vrednost	19.631.000 din		
viri financiranja pa so naslednji:			
b) udeležba kmeta	5.188.700 din	ali	26,5 %
c) sredstva HKS — KK Ptuj	5.290.900 din	ali	26,9 %
d) KB Maribor, podr. Ptuj	8.504.400 din	ali	43,3 %
e) KRS SR Slovenije	647.000 din	ali	3,3 %

2. Lastna udeležba kmeta za najeta investicijska posojila znaša:

Investicijski nameni in podnameni	Razv. obm.	Manj razv. obm.
1. Govedoreja	10 %	10 %
2. Prašičereja	10 %	10 %
3. Kmetijski stroji		
a) specifični stroji		
— kmet kooperant	20 %	20 %
— strojne skupnosti	10 %	10 %
b) traktorji		
— Kmet kooperant	50 %	50 %
4. Zbiralnice mleka		
a) mlečne skupnosti	10 %	10 %
5. Vinogradništvo		
a) nasadi		
— kmet kooperant	20 %	20 %
— vinogradniške skupnosti	10 %	10 %

3. Obrestna mera za najeto investicijsko posojilo znaša:

a) na manj razvitem območju (Haloze in Slovenske gorice) 3 %, kar velja za obračun obresti na položeni obvezni polog;	
b) na razvitem območju	
— govedoreja	3 %
— prašičereja	6 %
— kmetijski stroji	
a) kmet kooperant	6 %
b) strojne skupnosti	3 %
— zbiralnice mleka	3 %
— vinogradništvo	
a) kmet kooperant	6 %
b) vinogradniške skupnosti	3 %

kar velja tudi za obračun obresti na položeni obvezni polog. V razvito območje spadajo: Ptujsko in Dravsko polje oziroma naslednje krajevne skupnosti: Ptuj, Markovci, Gorišnica, Dornava, Rogoznica, Hajdina, Kidričevo, Lovrenc na Dravskem polju in Cirkovci.

4. Odplačilna doba za najeta investicijska posojila je naslednja:

Investicijski nameni in podnameni	Razv. območ.	Manj razv. ob.
— govedoreja		
a) hlevi za krave in mlado živino	8 let	12 let
b) plemenska živina	6 let	6 let
— prašičereja		

a) hlevi z opremo	8 let	12 let
b) plemenske svinje	3 leta	3 leta
— kmetijski stroji	5 let	5 let
— zbiralnice mleka	7 let	7 let
— vinogradništvo	9 let	9 let

5. Najame se kredit pri Kreditni banki Maribor — podružnica Ptuj v višini 22.244.400 din s tem, da se znesek razdeli na razvito in manj razvito območje, ki znaša:

A — Manj razvito območje 13.740.000 din
z odplačilno dobo:

— govedoreja			
a) hlevi za krave in mlado živino	12 let	3.225.000 din	
b) plemenska živina — govedo	6 let	615.000 din	
— prašičereja			
a) hlevi z opremo	12 let	1.225.000 din	
b) plemenske svinje	3 leta	25.000 din	
— kmetijski stroji			
a) specifični stroji			
kmet kooperant	5 let	2.450.000 din	
strojne skupnosti	5 let	90.000 din	
b) traktorji	5 let	4.407.000 din	
— zbiralnice mleka	7 let	50.000 din	
— vinogradništvo	9 let	1.652.500 din	

vse to po 3 % obrestni meri.

B — Razvito območje
z odplačilno dobo in obrestno mero:

	Obrest. mera	Odplač. doba	Znesek
— govedoreja			
a) hlevi za krave in mlado govedo	3 %	8 let	1.534.500 din
b) plemenska živina	3 %	6 let	630.000 din
— prašičereja	6 %	8 let	1.273.500 din
— kmetijski stroji			
a) kmet kooperant	6 %	5 let	4.216.400 din
b) strojne skupnosti	3 %	5 let	780.000 din
— zbiralnice mleka	3 %	7 let	25.000 din
— vinogradništvo	6 %	9 let	45.000 din

6. Najame se kredit pri Zvezi HKS Slovenije, v višini din 1.193.500 s tem, da se znesek razdeli na razvito in manj razvito območje, ki znaša:

A — Manj razvito območje: 546.500 din
po 3-odstotni obrestni meri in odplač. dobo:

— govedoreja			
a) hlevi za krave in mlado živino z opr.	12 let	322.500 din	
b) plemenska živina	6 let	61.500 din	
— prašičereja			
a) hlevi z opremo	12 let	122.500 din	
— kmetijski stroji			
a) strojne skupnosti	5 let	30.000 din	
— zbiralnice mleka			
a) mlečne skupnosti	7 let	10.000 din	

B — Razvito območje 647.000 din
z odplačilno dobo in obrestno mero:

— govedoreja			
a) hlevi za krave in mlado živino z opremo	3 %	8 let	170.500 din
b) plemenska živina	3 %	6 let	70.000 din
— prašičereja			
a) hlevi z opremo	6 %	8 let	141.500 din
— kmetijski stroji			
a) strojne skupnosti	3 %	5 let	260.000 din
— zbiralnice mleka			
a) mlečne skupnosti	3 %	7 let	5.000 din

7. Za podpisnika pogodbe o najetu posojila izkazanega pod zaporednima številčkama 5 in 6 omenjenih sklepov, se predlaga glavnega direktorja dr. Cvetka Dopliharja in direktorja FRS Marijo Magdalenc.

Udeležba poslovne banke in KRS SR Slovenije je opravljena v skladu s pogoji kreditiranja naložb v kmetijstvo, kot to predvideva:

- Družbeni dogovor o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva v SR Sloveniji za obdobje 1974 do 1980;
- Družbeni plan SR Slovenije za obdobje 1976 do 1980;
- Samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega plana razvoja kmetijstva in živilske industrije za obdobje 1976 do 1980 ter
- Družbeni dogovor o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji za obdobje 1976 do 1980, kar velja tudi za obrestne mere in odplačilno dobo.

Na seji Republiške konference SZDL Slovenije 30. maja 1977

NA SEJI REPUBLIŠKE KONFERENCE SZDL SLOVENIJE, KI JE BILA 30. MAJA 1977 V LJUBLJANI, OBJAVLJAMO POVZETEK DISKUSIJE JANKA MLAKARJA IZ KMETISKEGA KOMBINATA PTUJ IN ČLANA REPUBLIŠKE KONFERENCE SZDL SLOVENIJE TER MIRANA GLUŠIČA, DIREKTORJA OBRATA ZA KOOPERACIJO PRI KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ IN PREDSEDNIKA MEDZADRUŽNEGA SVETA PODRAVSKE REGIJE. V DISKUSIJI JE JANKO MLAKAR SPREGOVORIL ZLASTI O TREH VPRAŠANJH.

Kmečka proizvodnja je na območju šestih občin obdravske regije organizirana v 13 organizacijah združenega dela, ki so organizirane kot kmetijske zadruge ali obrati za kooperacijo. Problemske razprave o kmetijstvu so nakazale združevanje kmetijskih združenj na območju Maribora v eno zadrugo in se bo na ta način število organizacij zmanjšalo v bodoče na štiri. Ena delovna organizacija je usmerjena izključno v proizvodnjo perutnine (brojlerjev). Taka oblika organiziranosti ima za posledico različne organizacijske in finančne prijeme pri vsakokratnem delu, saj je ekonomska moč posameznih delovnih organizacij precej različna, različen je tudi narodni dohodek, ki se ustvarja na območjih petih različnih občin v regiji (Maribor, Ptuj, Slovenska Bistrica, Lenart, Ormož).

Prirodne zmogljivosti tega območja so velike, značilna je njihova skupna usmerjenost v govedorejo kot najpomembnejšo panogo vnovčevanja tržnih viškov iz kmetijstva. Žal pa ugotavljamo za to regijo, da nima skupnih objektov finalizacije svoje proizvodnje, niti v živalski, niti v rastlinski proizvodnji. Delovne organizacije iščejo po tradicionalnih komercialnih vezah možnost najugodnejšega vnovčevanja tržnih viškov svojega območja. Relativno močni potrošni centri v regiji pa omogočajo še vedno neorganizirano vnovčevanje kmetijskih viškov direktno potrošniku ali prekupčevalcem.

Ob mnogih nerešenih sistemskih vprašanjih v našem kmetijstvu je povezovanje kmečke proizvodnje v regiji in njegovo vnovčevanje s pomočjo regijskih finalistov zadnje vprašanje uspešnejših ukrepov, pri povezovanju kmetijstva v regiji in pri bodočem vzpostavljanju dohodkovnih odnosov. Za kmetijsko proizvodnjo je značilno, da je vezana na določeni prostor in izkorišča prirodne zmogljivosti. Iz tega sledi, da mora neko območje imeti svoje zmogljivosti predelave in vnovčevanja tega priradnega potenciala. Sedanja praksa kaže, da imamo nepovezano mlekarstvo, kladno industrijo, odkup in skladiščenje sadja, nepovezano vinsko trgovino, odkup krompirja, povrtine itd. Zaradi tega ocenjujemo, da je ključno vprašanje vzpostavljanja novih dohodkovnih odnosov v kmetijstvu po-

vezovanje in dokončevanje objektov finalizacije v regiji. Brez jasne organizacijske povezave vsega kmetijstva v regiji pa tega ne bomo dosegli in bomo lahko še naprej govorili le o posameznih »občinskih« ali »lokalnih združenjih« politikah, kar sigurno ne bo v prid kmečkemu proizvodstvu.

Čprav se v zadnjem času pojavljajo kritike regionalnega povezovanja gospodarstva, mislimo, da ta kritika ne zadeva kmetijstva, ki po svoji narodi proizvodnje mora težiti za povezovanjem primarne proizvodnje, prvenstveno v regionalnem prostoru.

Težišče dela SZDL na območju petih občin obdravske regije mora biti tudi v bodoče na formiranju regijskega agroživilskega kompleksa, ki bo združeval vso kmečko proizvodnjo in na družbenem sektorju organizirano kmetijsko proizvodnjo ter skrbel za pokrivanje lokalnih potreb hrane ter za vnovčevanje regijskih viškov kmetijske proizvodnje.

Razprava o zagotavljanju pogojev za hitrejši razvoj kmetijstva, uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov in preobrazba vasi v srednjeročnem razvoju 1976 do 1980, je kakor povsod drugod tudi v ptujski občini izredno uspela. S problemsko konferenco smo tudi sprejeli sklepe, ki jih je pogojevala razprava po krajevnih skupnostih in OZD, da se kmetijstvo organizira pri obstoječih OZD kmetijstva kot TOK in ena kmetijska zadruga. Kmetje so predvsem zahtevali vsebinske spremembe, večji vpliv pri odločanju delitve dohodka in v samoupravi, zlasti pa več strokovne službe, ki mora biti bližja kmetu kot je sedaj. Z zagotovitvijo teh pogojev pa se naj dela na organiziranju močne združne organizacije, o čemer pa bo razprava še tekla in se bodo kmetje odločali v svojem interesu.

Zavedati se moramo, da bomo morali več in poglobljeno delati na miselnem preoblikovanju kmetov, ki se pojavlja kot politično vprašanje in je pogojeno z razvojem, v tem pa mu ne nudimo dovolj pomoči. Kmet še vse premalo verjame, da je združevanje zemlje, dela in sredstev njegova prosta volja, vendar jo po-

gojuje večja, cenejša in kvalitetnejša proizvodnja.

Med drugimi ukrepi, ki imajo svoje izhodišče v političnih dokumentih SZDL in ZK o kmečkem vprašanju in problemih prehrane, sta Zakon o kmetijskih zemljiščih in Zakon o dedovanju kmetij akta, ki bi naj poleg zakona o združenem delu pometla s starimi pogledi na kmečko vprašanje.

Žal pa praksa kaže, da z zakonodajo nismo preprečili drobljenja kmetij, še manj pa spremenili miselnost kmečkih ljudi. Stari kmetovalci še vedno mislijo, da mora vsak od otrok dobiti svoj kos zemlje, pa če je kmetovalec ali zdravnik. Tako se je ukrep za preprečevanje drobljenja kmetij sprevergel v nekakšno pravico dediča — posameznika.

Na območju ptujске občine je zaradi take miselnosti upadlo število kmetij od 5000 planiranih — zaščitenih na 3200 evidenciranih. Še naprej pa število pada s težnjo 1,2 kmetiji tedensko. Ta podatek je zaskrbljujoč zato, ker zemlja prehaja v last nekmetov, ki pa jim očitno ni težko dobiti potrdila o svojstvu kmeta, saj si praviloma na prevzeti zemlji zgradijo hišo. Večinoma so to delavci, zaposleni v bližnjih tovarnah z do 3 hektarje velikim posestvom. Podatki o overitvah izročilnih pogodb in o zapuščinjskih postopkih ne kažejo na to, da se ne bo v kratkem kaj spremenilo. Zato bo naša osnovna naloga na območju severovzhodne Slovenije:

— takoj zahtevati dolgoročno usmerjanje gradenj na neplodne komplekse;

— takoj začeti akcijo za še boljše obveščanje in osveščanje kmetov o posledicah takšnega početja;

— pri kmetijski zemljiški skupnosti doseči, da evidentirajo kmetije brez prevzemnikov in zbirajo ponudbe številnih interesentov za prevzem kmetije, ki jih je med mladimi kmečkimi delavci vedno več. To povezovanje bi zlasti pomenilo rešitev kmetije pred propadom in socialno varnost za ostarelega kmeta, ki je brez potomcev ali brez za prevzem sposobnih potomcev.

POSLEDICA POZEBE V PTUJSKI OBČINI

V svojem izvajanju pa je Janko Mlakar govoril tudi o posledicah pozebe v občini Ptuj v mesecu marcu in aprilu, ki je poleg drugih prizadela tudi ptujsko občino. Zaradi nizkih temperatur in snežnih razmer je nastala močna pozeba, ki je v glavnem zajela vsa območja občine, prizadeti pa

sta bili najbolj območji Haloz in Slovenskih goric kot izključno vinogradniška in sadjarska predela občin. Letos je nastopil čaz brstenja in cvetenja zaradi ugodnih klimatskih razmer cel mesec prej. Zaradi tega v tem primeru ne moremo govoriti o običajni spomladanski pozebi, temveč o pozebi, ki je nastala zaradi izrednih in nepričakovanih klimatskih razmer in je uničila 50 do 95 odstotkov vinogradov, odvisno od sorte in 80 odstotkov sadjarstva.

Izvršni svet Skupščine občine Ptuj je takoj po katastrofalni pozebi imenoval strokovno komisijo, ki je ugotovila posledice pozebe in podala poročilo. Ponovna ocena posledic pozebe je žal še bolj zaskrbljujoča od prvotnih ugotovitev. Na osnovi poročila je izvršni svet občine Ptuj zadalžil strokovno službo, da izračuna nastalo škodo. Izračun je verificirala že omenjena komisija in ugotovila, da je zaradi izpada vinskega pridelka nastala škoda v višini 111 milijonov din, zaradi izpada pridelka v sadjarstvu v višini 12 milijonov din, tako, da znaša celotna škoda na obeh kulturah skupno 123 milijonov din.

Ugotovljena škoda oziroma izpad znaša 9,4 odstotkov družbenega proizvoda občine za leto 1976 in torej daleč prekoraca za 3 odstotke izpad družbenega proizvoda celotnega gospodarstva občine, kot ga predvideva 3. člen družbenega dogovora. Glede na okoliščine, da je občina Ptuj nerazvita in da je naravn nesreča zadela predvsem kmetijsko proizvodnjo Haloz in Slovenskih goric, ki sta še posebej gospodarsko nerazvita in zaostala predela, je neobhodno potrebna širša družbena pomoč.

Da bi občina čimprej lahko pristopila k odpravi posledic naravne katastrofe, je že dan zahtevak za pomoč iz solidarnostnega sklada, saj je občina Ptuj soppodpisnik družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, poleg tega pa spada občina med nerazvite občine in izpolnjuje vse pogoje, da se ji dodelijo sredstva za nastalo naravno nesrečo iz solidarnostnih sredstev, v skladu z navedenim dogovorom.

Z ublažitve škoda je že dosežen dogovor z zavarovalno skupnostjo Triglav za ukinitvev karentne dobe; Kmetijski kombinat Ptuj je že izvršil vinogradnikom del doplačila za vinski mošt, odan v letu 1976; pričakujemo ustrezno pomoč iz solidarnostnih sredstev, kar naj v svojih stališčih podpre Republiška konferenca SZDL Slovenije.

O pomenu kmetijske pospeševalne službe

Miran Glušič je v svoji diskusiji spregovoril o vlogi, položaju in nalogah kmetijske pospeševalne službe.

V predlogu dokumenta smo dokaj ustrezno opredelili vlogo in naloge kmetijske pospeševalne službe, javna razprava pa je glede na lastna spoznanja in informacije po Sloveniji opozorila na uspešnost in tudi neuspešnost te službe. Iz povzetka javne razprave oziroma poročila, ki smo ga za republiško konferenco SZDL sprejeli sklepam, da prav teh vprašanj, predvsem organiziranosti financiranja kot vloge kmetijske pospeševalne službe, nismo posvetili dovolj pozornosti.

Večkrat se pojavljajo kritike za pospeševalno službo, ki je ponekod, zlasti pri manjših kmetijskih organizacijah številčno in kadrovsko neustrezna. Na kmečkem dvorišču je še pospeševallec mnogokje nezaželen, saj njegovo delo in vloga čestokrat v preteklosti nista bili družbeno ovrednoteni, niti ekonomsko upravičeni zaradi odnosov, ki so vladali in ki so nam več kot dovolj dobro znani.

Če govorimo o neuspešnosti kmetijske pospeševalne službe, o čemer so kmetje v javni razpravi in tudi že prej večkrat opozarjali in izražali nezadovoljstvo, potem bi vzroke za takšno stanje lahko strnili v naslednjem:

— kadre imamo takšne in toliko, kolikor smo vanje v preteklosti vlagali in zanje skrbeli;

— nismo še našli ustrezne oblike nagrajevanja in stimulacije kmetijskim strokovnjakom, ki delajo neposredno strokovno in organizacijsko, v zahtevnem sektorju kmetijstva;

— od pospeševalca zahtevamo običajno toliko drugih nalog, da mu njegova osnovna dejavnost in naloga izostanejo;

— predstavljati si uspešnost na strokovno pospeševalnem, organizacijskem, zlasti pa družbenem področju, enega kmetijskega strokovnjaka s tisoč ali več kmetijami, pomeni pravo zavajanje družbe, ki terja od kmetijstva hitrejši in učinkovitejši napredek, zlasti, če je ta osamljen;

— kmetijsko pospeševalno službo ali peščico strokovnjakov, ki jo v kmetijskih organizacijah imamo, čestokrat obravnavamo kot pastorek, z očitkom, da zanj morajo delati oziroma ustvarjati sredstva trgovci ali pa morajo sami »beračiti« s pribijanjem »pospeševalnega dinarja« ali »pospeševalnega odstotka marže« pri sklepanju pogodb;

— zaradi specifičnosti vloge in nalog, ki jih služba ima, bi ji morali pripisati status javne službe oziroma interes njenega podružbljanja.

Znano je, da na pobudo Zadrugne zveze Slovenije preko medzadružnih svetov, v letu 1975 nismo uspeli skleniti družbenega dogovora o organiziranosti in fi-

nanciranju kmetijske pospeševalne službe. Obstaja bojazen, da brez širše družbenopolitične podpore in akcije ne bomo uspeli z ustanavljanjem samoupravnih interesnih skupnosti za pospeševanje kmetijstva ter samoupravnega sporazuma o financiranju kmetijske pospeševalne službe za celotno področje družbe, ki je zainteresirana na pridelovanju več in cenejše hrane.

Pri preusmerjanju kmetij v preteklosti ima brez dvoma največ zaslug in vloženega strokovnega ter organizacijskega dela kmetijska pospeševalna služba, prav tako pri uspešnem izvajanju srednjeročnega razvojnega programa kmetijstva, združevanju dela, sredstev in zemljišč, vzpostavitvi dohodkovnih odnosov, kot pri vseh drugih pomembnih družbenoekonomskih premikih za nadaljnji razvoj vasi. Pospeševalcem kot neposrednim organizatorjem dodatno nalagajo še večje in odgovornejše naloge za ures-

ničitev dokumenta, ki ga sprejemamo.

Praksa je v preteklosti pokazala, da kmetijske zadruge in obrati za kooperacijo, ne glede na njihovo velikost in ekonomsko moč, niso bile dovolj akumulativne, da bi lahko trajno zagotovile materialni položaj pospeševalni službi; zato je ta bila običajno okrnjena, maloštevilna in neučinkovita.

V bodoče je pred nami vrsta nalog, ki bodo zahtevale veliko strokovnih, organizacijskih, pa če hočemo, tudi družbenopolitičnih naporov pospeševalcev, da bomo uspeli realizirati naloge, od katerih ne bo mogoče takoj pričakovati ekonomskih vrednot ali morebiti dohodka. Naj naštejemo le nekatere: organiziranje in oblikovanje najrazličnejših proizvodnih kmečkih skupnosti, komasacija oziroma zložitev zemljišč, usposabljanje zemljišč za visoko intenzivno proizvodnjo s hidro in agromelioracijami, kompleksna

obnova trajnih nasadov, poizkusna proizvodnja sladkorne pese, izobraževanje in usposabljanje kmetovalcev in drugo.

»Iz takšnega položaja, vloge in nalog kmetijske pospeševalne službe sem želel konferenci Socialistične zveze izpostaviti le nekatere probleme s tem, da moramo tej službi v bodoče posvečati vse večjo družbenopolitično skrb za njeno vsestransko usposobljenost in učinkovitost. Vse zainteresirane faktorje pa z dokumentom zavezati, da se nemudoma oblikujejo samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva in preko njih organizirati potrebne in nalogam ustrezne kmetijske pospeševalne službe pri kmetijskih združenih in obratih za kooperacijo ter zanje zagotove trajne vire financiranja za tisti del opravil in nalog, ki nimajo takojšnjega ekonomskega učinka« je ob koncu diskusije dejal Miran Glušič.

AGROKOMBINAT LENART

Usposabljanje zamočvirjenih pridelovalnih površin v Pesniški dolini-melioracije

REGULACIJA PESNICE JE OMOGOČILA, DA SE JE LAHKO ZAČELO Z MELIORACIJAMI V DOLINI PESNICE IN NJENIH PRITOKIH, KOT SO VELKA, DRVANJA IN DRUGI PRITOKI. POD POJMOM MELIORACIJE RAZUMEMO VRSTO HIDROTEHNIČNIH IN AGROTEHNIČNIH UKREPOV, S KATERIMI IZBOLJŠAMO FIZIKALNE IN KEMIČNE LASTNOSTI TAL.

PREDNOSTI MELIORACIJ

V Pesniški dolini smo začeli s hidromelioracijami že leta 1960 na površini 120 hektarjev v Porčiču, ko so delali vse ročno, tudi obrobne odprte jarke in odvodnike. Cena enega hektarja drenaže je bila takrat 2,900 din. Od tega časa je preteklo že več let, bilo je v času regulacije Pesnice in njenih pritokov. Urejena osnovna odvodnja, ki je osnova za uspešno osuševanje, je tudi pogoj za načrtno urejanje kmetijskega prostora in programirano intenzivno kmetijsko proizvodnjo. Z hidromelioracijami so se izboljšale možnosti za novo ali intenzivnejšo kmetijsko proizvodnjo na zemljiščih, ki doslej, zaradi nekaterih (fizičnih, kemičnih in bioloških) lastnosti sploh ni bilo vključeno v kmetijsko pridelovanje ali pa je bilo v ekstenzivni rabi. Urejeni so večji kompleksi, predvsem njiv, ki so nastali iz velikega števila manjših parcel. Te so bile razmetane v različnih katastrskih občinah, ko je bila opravljena arondacija,

zamenjava zemljišč, nakupi zemljišč in drugo. Opravljenih je bilo tudi mnogo drugih del, kot je čiščenje terena, zasipavanje starih strug, malih in velikih depresij ter ravnanje terena.

NADALJNI NAČRTI PRI MELIORACIJAH

Nedvomno je kljub raznim težavam pri izvajanju melioracij potrebno upoštevati, da zaradi nastanka večjih kompleksov in urejenega vodnega režima ter uporabo težje mehanizacije, ki je temelj za nadaljnji razvoj produktivnosti dela in rast pridelkov, se je treba usmeriti še k intenzivnejšemu urejanju zemljišč in vodnega režima. To potrjuje, da je družbeni sektor že v veliki meri melioriral zemljišče v Pesniški dolini in v dolini Velke. V naslednjem obdobju je na vrsti odvodnja na drugih pritokih Pesnice, kar je tudi interes kmetov, da se vodni režim izboljša in s tem poveča kmetijska proizvodnja. To je tudi v skladu z družbenim planom SR Slovenije za obdobje 1976 do 1980, ki predvideva

17.000 hektarjev melioriranih površin v Sloveniji. Neizpodbitno je, da je razdrobljenost, zlasti v ravninskem delu kmetijskih zemljišč, temeljna zavora hitrejše rasti produktivnosti dela. V zadnjih letih smo v Agrokombinatu Lenart povečali njivske površine za 500 hektarjev. Tako imamo že nekaj čez tisoč hektarjev njivskih površin in če primerjamo proizvodnjo, ki je bila pred začetkom izvajanja melioracij zelo skromna. Potrebno je omeniti še ekonomski učinek melioracij. Trdimo lahko, da so se gradbena dela v zadnjih letih zelo podražila in s tem tudi investicije za hektar melioracij. Investicijski stroški za melioracijo so se v zadnjih letih povečali za dvakrat. Če primerjamo še gibanje cen pšenice in koruze, ki sta glavni poljščini na melioriranih površinah, so se cene pšenice in koruze povečali samo za enkrat.

V strukturo stroškov moramo šteti poleg hidromelioracij še agromelioracije, globoko obdelavo, rahljanje, založno gnojenje in apnenje. Ko odločamo o spremembi, da se kmetijsko zemljišče urbanizira, da ne služi več kot kmetijsko zemljišče, moramo upoštevati vse faktorje, ki so potrebni, da se pridobi plodna zemlja iz zamočvirjenih površin.

Ivan Thaler

INOVATORJI: V TOZD Tehnoservis KK Ptuj

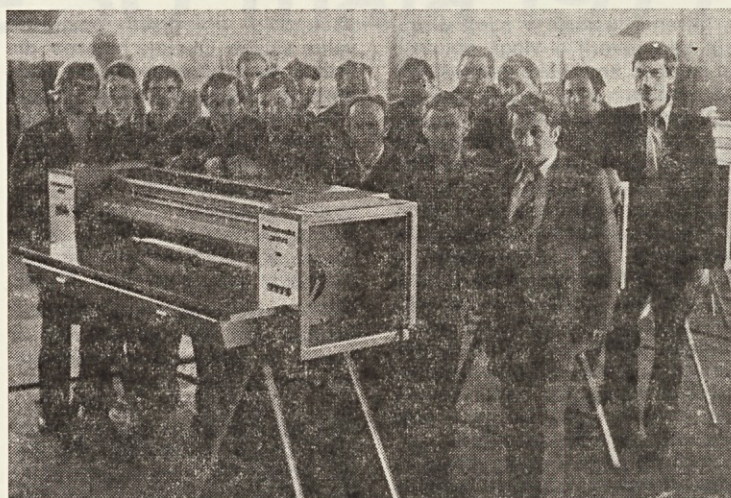
O inovatorstvu v TOZD Tehnoservis smo v Naši poti že pisali, predvsem o tem, da je v TOZD potrebno vložiti vse napore v usmerjeno delovanje novatorstva. Že takrat smo zapisali, da bo potrebno čimprej pristopiti k izdelavi samoupravnega sporazuma o tehničnih izboljšavah, izumih in koristnih predlogih. Navedeni samoupravni sporazum pa je bil sprejet v začetku lanskega leta.

DOLOČILA SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

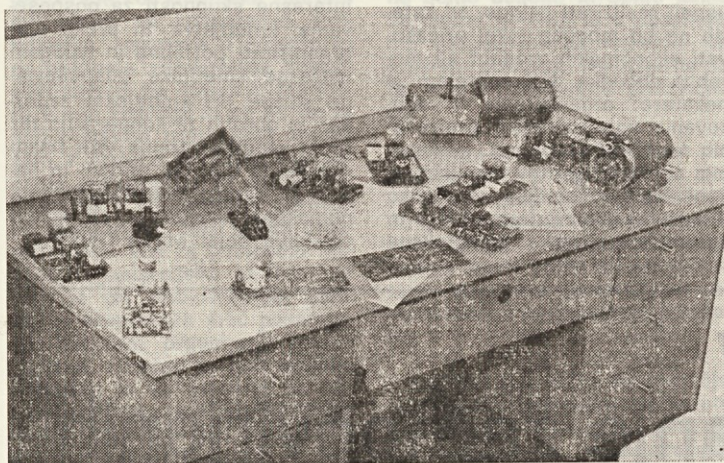
V zvezi z inovacijami in sprejetim samoupravnim sporazumom o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih smo zaprosili Antona Galuna, tehničnega vodja v TOZD Tehnoservis, ki nam je povedal:

Za tehnično izboljšavo se šteje tehnična rešitev, dosežena z racionalnejšo uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov, s katerimi se dosega:

- večja delovna storilnost,
- boljše izkoriščanje strojev in naprav,
- boljše organizacija in kontrola proizvodnje in boljše varnost pri delu.

Tehnično vodstvo, inovatorji in monterji pri kopirnih aparatih

Nekaj inovatorsko izpopolnjenih delov za kopirne aparate

»V TOZD Tehnoservis je bil v začetku preteklega leta sprejet samoupravni sporazum o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih.

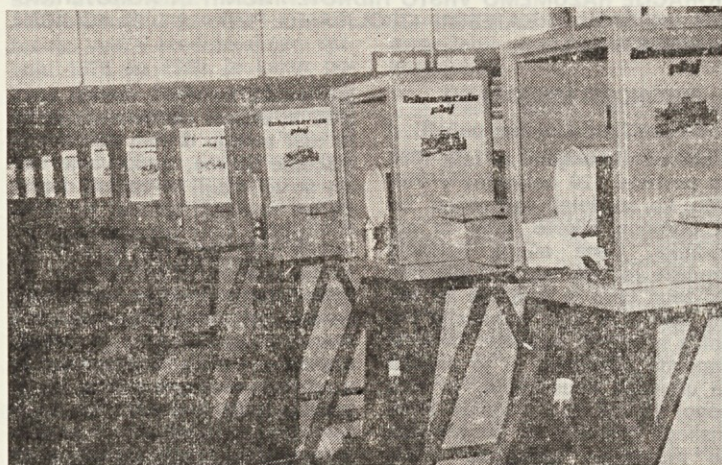
V TOZD Tehnoservis je bilo že od vsega začetka veliko novih rešitev — inovacij. V samoupravnem sporazumu je zapisano, da je namen sporazuma spodbujanje članov TOZD k izumljanju, odkrivanju in uvajanju novih rešitev, k racionalnejši uporabi tehničnih sredstev, tehnoloških in drugih postopkov, s katerimi se dosega večja delovna storilnost, boljše izkoriščanje strojev in naprav, boljše organizacija in kontrola proizvodnje in boljše varnost pri delu.

Po tem sporazumu ima vsak delavec TOZD Tehnoservis, ne glede na delovno mesto in stroko pravico, da se njegov predlog obravnava in ureja po določbah tega sporazuma.

V sporazumu so posebej obravnavani izumi, tehnične izboljšave in koristni predlogi.

Izum kot predmet tega sporazuma pomeni novo ustvarjeno rešitev za kakšen tehnični problem, ki ga lahko uporabljajo v dejavnosti TOZD Tehnoservis in izpolnjuje zakonite pogoje za pridobitev patenta.

- prihranek pri materialu in energiji,
- boljše izkoriščanje strojev in naprav,
- boljše organizacija in kontrola proizvodnje in boljše varnost pri delu.

Montaža kopirnih aparatov v TOZD Tehnoservis

Koristni predlogi pa so po sporazumu iniciativni predlogi, ki pomenijo racionalnejšo rešitev.

Izumitelj je vsak delavec ali skupina delavcev, ki so za novo, izvirno, tehnološko ali tehnično rešitev določenega vprašanja, dali idejo in metodo za uresničitev.

V TOZD Tehnoservis je bila formirana petčlanska komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge. Navedena komisija sprejema prijave, ugotavlja prednostno pravico, opravi preizkus ter ocenjuje element za odškodnino.

Delavski svet TOZD odloča na seji o izplačilu nagrade za sprejeti predlog.

O izumu, ki je ustvarjen v TOZD Tehnoservis in o njegovih bistvenih tehničnih prednostih mora izumitelj brez odlašanja obvestiti TOZD, ki mora pisмено potrditi izumiteljevo obvestilo. Vzajemne pravice in obveznosti izumitelja in TOZD Tehnoservis, kjer je bil ustvarjen izum, se uredijo s pogodbo.

Vsako leto se podeli diploma vsem, ki so s svojimi izumi, teh-

— tehnični in gospodarski pomen predloga za TOZD Tehnoservis,

— koristi, ki jih TOZD Tehnoservis doseže z uporabo predloga;

— vrednost sredstev, ki jih bo TOZD vložila za uresničitev predloga;

— naloge izumitelja oziroma predlagatelja v TOZD,

— druge okoliščine, ki so pomembne za odmero odškodnine.

Navedeni sporazum pa bo potrebno v najkrajšem času dopolniti, saj so se določene stvari spremenile, oziroma jih je potrebno dopolniti.

V samoupravnem sporazumu so določeni tudi deleži predlagatelja pri predlogu, ki pa jih mora komisija pri ocenjevanju upoštevati.

VRSTA PREDLOGOV INOVACIJ

V TOZD Tehnoservis je veliko predlogov inovacij, ki prihajajo tudi od delavcev v neposredni proizvodnji. V prvi fazi so bile inovacije predvsem s področja pripomočkov pri delu. Kasneje so se predlogi povečali, zlasti v času, ko je temeljna organizacija pričela s proizvodnjo kopirnih aparatov.

V TOZD Tehnoservis do sedaj niso kupovali licenc od zunanjih ponudnikov. Prav zaradi tega je delo povezano z velikim ustvarjalnim delom delavcev, ki delajo v TOZD.

Glede na število predlogov inovacij se med delavci čuti močna zavzetost za inovacijske predloge. Mnogi predlogi so bili osvojeni in jih v proizvodnji danes uporabljajo. Ker v TOZD Tehnoservis nenehno izpolnjujejo proizvodnjo, je vsak predlog inovacije, ki bo prišel iz katerekoli sredine, dobrodošel.

Zaradi vse večje konkurence na tržišču v TOZD Tehnoservis stremijo za tehnično izvirnimi in

Predstavljamo vam novoustanovljeno

popolnimi rešitvami inovacij. V TOZD imajo v načrtu razvoj novih proizvodov, katerih razvoj bo tesno povezan z inovacijami.

S pripravo nove sistemizacije delovnih mest TOZD Tehnoservis bodo v delovna mesta strokovnih delavcev vključili določilo, da morajo skrbeti za tehnično in tehnološko raven proizvodnje TOZD in kar bo zavezovalo strokovne delavce k tehnično ustvarjalnemu delu.

Da se je število inovacij v zadnjem času precej povečalo, je predvsem zasluga in prizadevnost vseh zaposlenih v TOZD Tehnoservis.

V naslednjih številkah Naše poti bomo predstavili inovatorje v sestavljeni organizaciji združenega dela, ki so s svojimi predlagi posodobili proizvodnjo v TOZD.

Že v prihodnji številki časopisa bomo bralcem predstavili Romana Kostanjevca, ključavničarja v TOZD Tehnoservis Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je dal predlog vgraditve enosmerne sklopke na kopirnem aparatu Tehnomatic 300. V TOZD Tehnoservis so idejo osvojili.

M. P.

KOPALIŠKE IN REKREACIJSKE ZMOGLJIVOSTI

Kopalci imajo na razpolago 2060 m² vodne površine, v pokritem in letnem kopališču. Če računamo po normativih, da pride na vsakega kopalca 5 m², se lahko istočasno koplje v kopališču 500 ljudi.

Kopalcem pa so poleg možnosti kopanja, dane tudi možnosti za rekreacijo in šport. Kopalcem so na voljo štiri tenis igrišča, dve balinišči, namizni tenis s štirimi mizami, igrišče za odbojko, osemnajststezni mini golf, igrišče za košarko in za najmlajše gugalnice, plezalniki, peskovnik in drugo.

Urejene travnate površine nudijo kopalcem vse možnosti, da se predajo užitek narave.

V pokritem delu kopališča je zimski bazen v velikosti 12,5 x 25 metrov, otroški bazen 6 x 12,5 m, masažni bazen, garderobe, solariji, saune, sušilnice las in sanitarije s prhami.

V okviru Splošne bolnišnice Ptuj je prostor za fizioterapijo, kjer bodo dela opravljali strokovnjaki iz bolnišnice. S tem želijo tudi v praksi potrditi zdravilne lastnosti termalne vode. Fizioterapevti bodo opravljali razna razgibanja, prevsem v pokritem bazenu.

V pokritem delu kopališča so tudi: kuhinja z zmogljivostjo 300 obrokov dnevno, restavracija s 100 sedeži, snak bar s 24 sedeži in v zunanem delu kopališča restavracija s 300 sedeži.

Za oskrbovanje s pijačo bosta na prostoru toplic še dve točilnici, izključno namenjeni za prodajo pijač.

V sedanji fazi je glavna naloga kolektiva, da se pripravi in usposobi za vestno poslovanje, predvsem pa, da skrbi za vzdrževanje objektov, zlasti za red in čistočo. V kolektivu TOZD Ptujске toplice že sedaj razmišljajo o vrsti rekreacijsko propagandnih prireditvev.

V prvi številki letošnje Naše poti smo objavili programsko usmeritev Ptujskih toplic v letu 1977 in navedli najrazličnejše športne prireditve, tekmovanja, družabno-zabavne prireditve, razstave, različna praznovanja in druge prireditve.

Program je precej obsežen in verjetno bo težko realizirati vse naenkrat že v tem letu. Prav pa je, da se že sedaj nakažejo možnosti, ki se občanom in obiskovalcem Ptujskih toplic ponujajo.

ZAČETNO POSLOVANJE

V TOZD Ptujске toplice je trenutno zaposlenih 40 stalnih in 21 sezonskih delavcev, ki opravljajo delo v dveh izmenah. Celotni kolektiv je na novo formiran, v poprečju mlad, z ustrežno kvalifikacijsko strukturo in malo izkušenj, ki si jih bodo morali pridobiti postopoma.

Po mnenju Janka Mlakarja daje novi kolektiv, kljub začetnim težavam, videz velike prizadevnosti, pripravljenosti sodelovati in izvrševati delovne naloge.

Konec izgradnje II. etape Ptujskih toplic

KOT SMO V NAŠI POTI ŽE NAPISALI, JE BILA USTANOVljena NOVA TOZD PTUJSKE TOPLICE V OKVIRU KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ. DNE 28. APRILA SO SE DELAVCI NA ZBORU ODLOČILI ZA ORGANIZIRANJE TOZD PTUJSKE TOPLICE. SKLEP O ORGANIZIRANJU JE BIL SOGLASNO SPREJET, Z JAVNIM GLASOVANJEM; NA ZBORU PA SO SE DELAVCI TUDI ODLOČILI ZA RAZPIS REFERENDUMA. REFERENDUM JE BIL 5. MAJA IN NA NJEM SO DELAVCI SOGLASNO ODLOČILI, DA ORGANIZIRAJO IN USTANOVIVJO TEMELJNO ORGANIZACIJO, KI JE PRIČELA Z REDNIM POSLOVANJEM 21. MAJA.

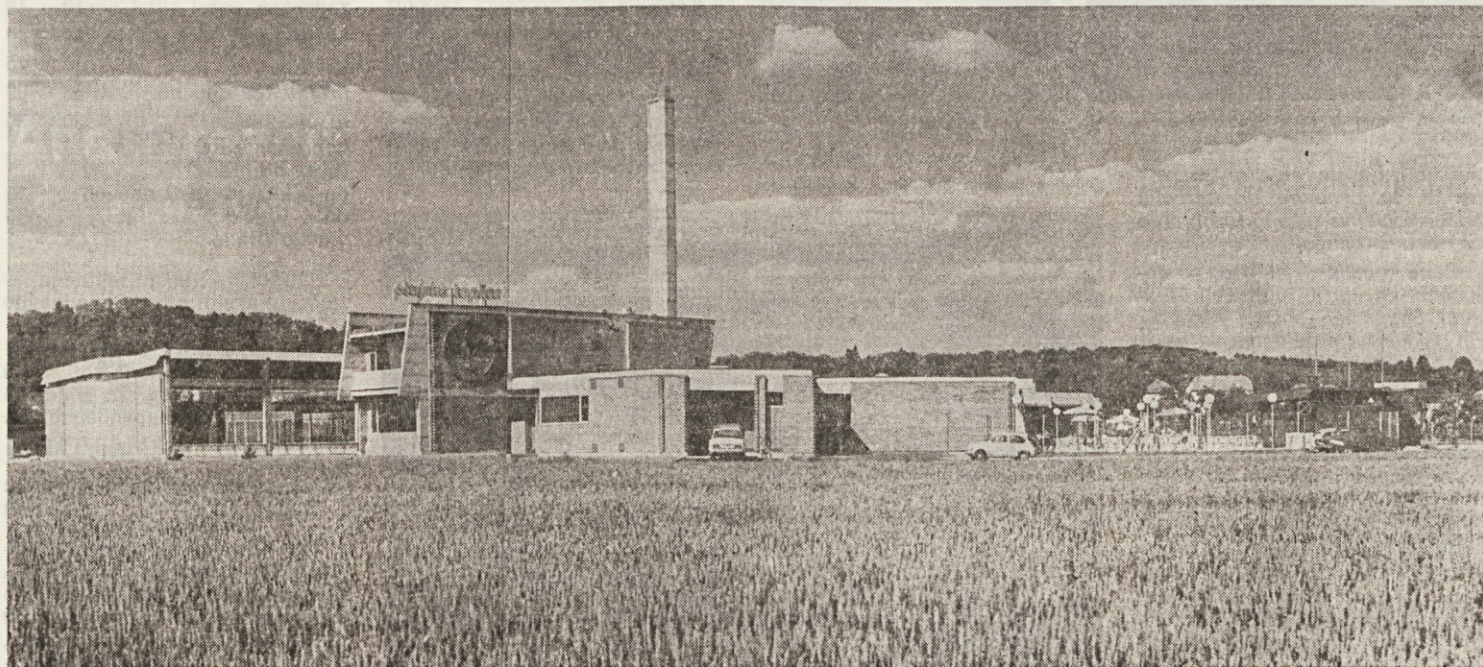
Na 8. seji skupnega delavskega sveta Kmetijskega kombinata Ptuj je bil imenovan Janko Mlakar za pooblaščenega delavca, ki neposredno organizira in vodi priprave za organizacijo in ustanovitev TOZD Ptujске toplice, v sestavu Kmetijskega kombinata Ptuj.

25. aprila so sprejeli potrebni kader, ki pa je vse do uradne otvoritve Ptujskih toplic aktivno sodeloval pri čiščenju objektov in urejevanju okolja, ki je pripomoglo k temu, da so prvi obiskovalci Ptujskih toplic dobili dober vtis že ob prvem obisku.

Z izgradnjo druge faze Ptujskih toplic so občani mesta Ptuja in okolice pridobili zaključen objekt, ki je namenjen za kopališko in rekreativno ter gostinsko dejavnost.

Janko Mlakar

Kolektiv Ptujskih toplíc ob nastopu dela

PREDSTAVLJAMO VAM NOVOUSTANOVLJENO TOZD PTUJSKE TOPLICE

(Nadaljevanje s 17. strani)

Vsa ta prizadevanja in delavnost pa bo vplivala na to, da bo čimprej izpolnjen delovni program.

Vsekakor pa bo potrebno čimprej sprejeti statut TOZD in samoupravni sporazum o združitvi dela in sredstev TOZD ter izvoliti samoupravne organe. Na kolektivnem sestanku sindikata 19. maja so že izvolili izvršni in nadzorni odbor ter druge organe za uspešno delo sindikalne organizacije. Prav tako pa se že dogo-

zani porabljena velika sredstva, do sedaj 75 milijonov dinarjev.

Zadovoljstvo obiskovalcev Ptujskih toplíc pa je predvsem odvisno od discipline, reda in čistoče ter vestnega in poštenege dela zaposlenih. Le na ta način si bodo Ptujске toplíce ustvarile sloves tudi izven občine Ptuj.

Z izvolitvijo delavskega sveta temeljne organizacije bo ta samoupravni organ lahko proučil cenik storitev, delovni načrt in proizvodno finančni plan in razpi-

sal delovno mesto individualnega poslovnega organa — direktorja. S tem bo poslovanje te TOZD začelo teči v skladu z določili zakona o združenem delu.

NADALJNI NAČRTI

V nadaljnjih načrtih je gradnja še enega rekreacijskega bazena na prostem, ureditev umetnega počitniških hišic v domačem stilu gradnje, ki pa se bodo funkcionalno dobro vključevale v objekt. Vse to pa je odvisno predvsem od finančnih sredstev, pripravljenosti občanov in gospodarstva občine Ptuj.

Z izgradnjo kopališča pa je postal problem nastanitve gostov. Z izgradnjo novega hotela, zlasti na lokaciji pri Ptujskih toplíc, bi rešili problem nastanitve prehodnih gostov in tudi tistih, ki bi želeli ostati v Ptuj in koristiti kopališke zmogljivosti dalj časa, zlasti pa zdraviliški del objektov, ki se predvideva v nadaljnji fazi izgradnje.

KADROVSKA STRUKTURA

Kot smo že v začetku omenili, je v TOZD Ptujске toplíce zaposlenih 40 stalnih in 21 sezonskih delavcev. V gostinskem delu je zaposlenih 21 delavcev (natakarji, kuharji, pomožni delavci), v kopališkem delu in bazenski tehniki so zaposleni garderoberji, či-

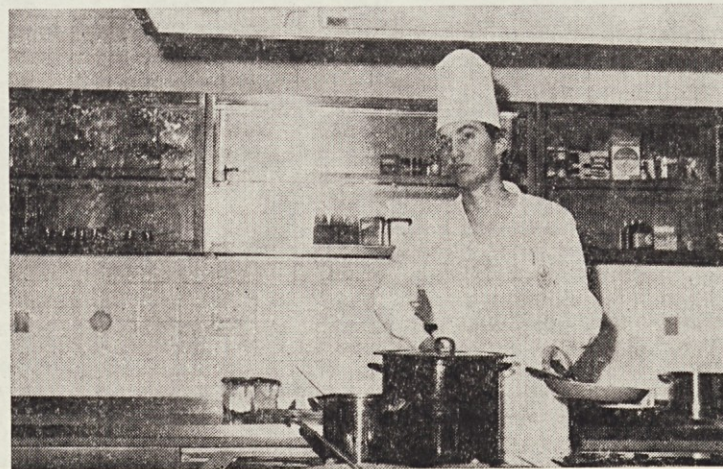
Sodobni gostinski lokal v toplíc

varjajo za formiranje organizacije ZK in osnovne organizacije mladine, saj za takšno formiranje že obstajajo pogoji.

Cene kopaliških storitev so določene in jih je potrdil izvršni svet Skupščine občine Ptuj, ter jih uskladil s predlogom, ki ga je dal Kmetijski kombinat Ptuj. Cene so določene na osnovi izkušenj iz preteklega leta, primerjalno tudi z drugimi bližnjimi in daljnimi kopališči in so v primerjavi z ostalimi nižje.

Ker je bilo v zadnjem času več pripomb, da so cene storitev visoke, je dana možnost, da si obiskovalci nabavijo mesečne vstopnice, oziroma se poslužujejo kopanja v popoldanskem času. Po drugi strani pa je potrebno razumeti, da je objekt velik in da so

Sodobno urejena kuhinja v toplíc

stilke, reševalci, blagajniki, redarji, vrtnarji, gospodar objektov, ključavničarji in električarji.

Glede na potrebe in možnosti bo zlasti v letnem času potrebno povečati število delavcev, zlasti v gostinski stroki.

Z izgradnjo Ptujskih toplíc je dobil Ptuj poleg svojih zgodovinskih znamenitosti tudi sodoben rekreacijski objekt. M. P.

LETOVANJE ZAPOSENIM V »KOŠAKIH«

Naša delovna organizacija ima v taboru oddiha mariborskih komunalcev v Beogradu na morju naslednje zmogljivosti:

— v depandanci dve sobi s štirim ležišči

— dve vikend hišici s tremi ležišči in

— v privatni hiši dve sobi s tremi ležišči in dve sobi z dvema ležiščema.

V vsaki izmeni, ki traja po deset dni, lahko letuje po osem družin, kar zadostuje našim potrebam. Opažamo pa, da se zaposleni z nižjimi osebnimi prejemki težko odločajo za letovanje v našem taboru, predvsem zaradi tega, ker so visoke cene celodnevne oskrbe, ki jih bom na koncu članka omenil.

Delovna organizacija glede na slabe rezultate poslovanja v letu 1976 nima sredstev, da bi vsaj delno krila stroške poslovanja tabora, zato so tudi ti stroški višji.

CENIK

koriščenja nočitev in gostinskih storitev v počitniškem domu v Biogradu na morju za leto 1977:

	odrasli otroški	
	pens.	pens.
	din	din
depandansa	140	100
privatne sobe	140	100
lesene hišice	110	80
celodnevna prehrana	100	75
zajtrk	10	10
kosilo	54	40
večerja	36	25
prenočitev depand.	60	60
lesene hišice	30	30
poprečnina za ležišče (brez prehrane)		
do 4 leta starosti dnevno		30
od 4 leta do 6 let in		50
nimajo hrane		

Otroci, ki nimajo lastnega ležišča, plačajo samo celodnevno hrano, nad 6 let do 10 let.

Doplačilo penziona v času glavne sezone, od 2. julija do 31. avgusta za depandanco, če koristita sobo:

2 osebi —		
vsaka oseba	20	20
1 oseba	40	40

V to ceno je vključena turistična taksa, razen pri prenočitvah, kjer se mora obračunati za čas od 1. julija do 31. avgusta 4,50 din za osebe nad 10 let starosti.

Anton Belec

Olga Pukšič

iz Agrokombinata Lenart

Olga Pukšič se je po končani srednji ekonomski šoli v Mariboru julija 1976 leta zaposlila kot pripravnica v računovodskem sektorju Agrokombinata Lenart. Ker v času šolanja ni prejela štipendije, je za prosto delovno mesto slučajno izvedela in se nanj takoj prijavila.

Sedaj dela v stroškovnem knjigovodstvu računovodskega sektorja Agrokombinata Lenart. Njeno delo kontrolira računovodja Alojz Letnik, ki je hkrati tudi mentor, ji določa opravila, jo opozarja na morebitne napake ter ji pri delu z nasveti pomaga.

Ko smo jo povprašali o občutkih na delovnem mestu, je dejala, da je z delom zadovoljna, hitro se je vživela v novo delovno okolje in s sodelavci se dobro razume. Delo v stroškovnem knjigovodstvu ji ne dela posebnih težav, saj se je dela navadila.

Njena želja je, da tudi po končani pripravniški dobi, ki ji poteče meseca julija letos, ostane v računovodskem sektorju.

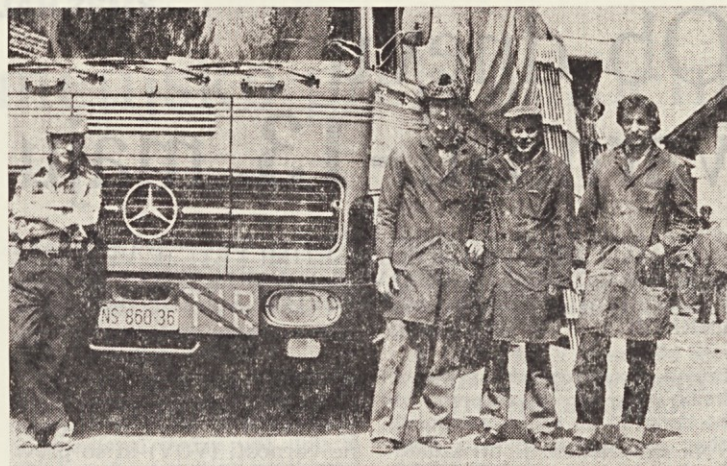
Za sedaj ji še ni znano delovno mesto, na katerem bo delala po končani uspešno opravljeni pripravniški dobi, vendar bo po vsej verjetnosti prevzela delovno mesto stroškovnega knjigovodja.

**TUDI SESTAVKI
Z VAŠEGA
LETOVANJA
BODO DOBRODOŠLI
ZA OBJAVO
V »NAŠI POTI«**

Ko smo jo vprašali, kakšne načrte ima glede nadaljnega študija, je dejala, da še ne misli na nadaljevanje študija na višji šoli, saj se šele prilagaja novemu delu in tako ji za študij ne bi ostalo veliko časa.

Tudi mi želimo Olgi Pukšič, da bi uspešno opravila pripravniško dobo in da bi se na stalnem delovnem mestu dobro počutila.

M. P.

Monterji savn na Jalti v ZSSR in šofer tovornjaka

Savne TOZD Mizarstvo na Jalti

V LETOŠNJEM MAJU ZGRAJEN HOTEL »JALTA« NA JALTI — ZSSR JE DOBIL TUDI IZ KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ TOZD MIZARSTVO IN ŽAGA ŠTIRI VELIKE SAVNE, KI JIH IZDELUJE IN OPREMLJA TOZD MIZARSTVO IN ŽAGA IZ PTUJA. ŠTIRJE MONTERJI IZ PTUJA SO ODPOTOVALI V ZSSR IN TAM OPRAVILI SVOJO NALOGO.

Gradbeno podjetje »Trudbenik« iz Beograda je zgradilo v štirih letih na Jalti velik hotel »Jalta« s 3400 posteljami, opremilo pa ga je podjetje Florijan Bobič iz Varaždina. Štiri savne je dobavila TOZD Mizarstvo kot solidni izdelovalec in dobavitelj osmih tipov savn domačim in inozemskim kupcem.

9. maja 1977 je prispel po savne in opremo šofer Bečež-Transa Đorđe Milovanov z ve-

likim tovornim Mercedesom; 12. in 13. maja so bile savne in oprema na Jalti.

Na Jalto pa je odpotovala iz Ptuja tudi specializirana ekipa TOZD Mizarstva: delovodja skupine Marjan Kukovec, mizarja Janko Simonič in Janko Sodec ter elektromonter Branko Kramberger iz Elektrokovinarja Ptuj. Po opravljenem delu so se že vrnilo zadovoljni, da bodo ptujske savne v ZSSR dobro služile namenu.

V decembru 1976 je dobivala TOZD Mizarstvo v Moskvo tudi opremo za hotelski salon. Tudi to opremo so sestavili monterji iz Ptuja. Zunanjo in notranjo savno — lopo so dobivali za hotel Ruskamen v Omišu. V 1976. letu so v TOZD Mizarstvo izdelali 80 tipskih savn raznih velikosti, za domače naročnike in za inozemske kupce, poleg tega pa so izdelali več oprem za solarije in za kabine s tuši.

Število naročnikov savn se bo gotovo povečalo, ko bo mogoče dobiti kredit tudi za nabavo savne.

Kot je pojasnil direktor TOZD Mizarstvo in žaga Franc Šoštarič, odpade polovica proizvodnje na savne in opremo za solarije in kabine za tuš, druga polovica pa na izdelke po naročilu in na izdelek za tekstilno stroko za ZR Nemčijo.

Za svoje izdelke so dobili že več pisem in pismenih priznanj s pohvalami. Iz gradnje novih proizvodnih prostorov, predvidoma 1978. leta v Rogoznici, kjer že imajo gradbeno parcelo in naročene načrte za montažni objekt, bodo lažji pogoji za proizvodno delo, za organizacijo dela in izkoriščanje strojev in tudi večje zmogljivosti te TOZD. V sedanje prostore se bo preselila TOZD Gradbeni remont Kmetijskega kombinata Ptuj. J. V.

TOZD TEHNOSEKVIS ŠIRI KOOPERACIJO Z GORENJEM VELENJE

Že pred tremi leti smo v Naši poti napisali o razširitvi dejavnosti v TOZD Tehnoservis Kmetijskega kombinata Ptuj, ko so pričeli z izgradnjo proizvodne dvorane uspešno proizvajati sklope za barvne in črno bele televizorje za tovarno Gorenje iz Velenja. Z uvedbo te proizvodnje so omogočili zaposlitev večjemu številu delavk. Prav ta po je vplivalo na odločitev, da bodo v TOZD uvedli novo proizvodnjo. Za to proizvodnjo so zaposlili 40 delavcev, v glavnem delavcev brez kvalifikacije, ki so jih preusmerili v to dejavnost. S to proizvodnjo so povečali zaposlenost, dosegli boljši ekonomski položaj in strokovni napredek v TOZD.

Podpisana je bila pogodba o širitvi kooperacije TOZD Tehnoservis z Gorenjem iz Velenja. Predvidevajo razširitev v proizvodnji črno belih televizorjev, izdelavo šasije, ki vsebuje skoraj kompletni televizor. Ker je to novi tehnološki postopek, bodo v TOZD Tehnoservis na novo zaposlili 45 delavcev, od tega predvsem strokovni kader in ženske po predhodni priučitvi.

S širitvijo kooperacije so rešili še nekatera vprašanja, tako glede financiranja proučevanja kadra, investicijske opreme in družbene prehrane, kar pa se bo rešilo v okviru Kmetijskega kombinata Ptuj in Gorenjem iz Velenja.

Na osnovi razširitvenega programa bo potrebno čimprej pristopiti k izgradnji novih proizvodnih objektov, s čemer bi se lahko prenesla proizvodnja kompletnega televizorja in se tako formirala nova temeljna organizacija.

Pri razširitvi kooperacije z Gorenjem iz Velenja bodo morali sodelovati in reševati nerešena vprašanja tudi drugi družbeonpolitični in gospodarski faktorji občine.

Po dosedanjih razgovorih in po pogodbi bi se naj poizkusna proizvodnja pričela 20. julija.

PRIJETNI VTISI Z IZLETA HKS

Hranilno-kreditna služba Kmetijskega kombinata Ptuj je 13. maja organizirala izlet v bolnišnico Franjo. Izleta se je udeležilo 46 delavcev iz TOZD, obrata za kooperacijo in delovnih enot, ki delajo za hranilno-kreditno službo. Ogljedali so si bolnišnico Franjo in se med potjo ustavili v Škofji Loki, Poljanah in Cerknem.

S prijetnega izleta so se z zadovoljstvom in dobrimi občutki vrnili domov.

Ob dnevu varnosti - 13. maju

13. MAJA PRED TRINTRIDESETIMI LETI JE VRHOVNI KOMANDANT NOV JUGOSLAVIJE TOVARIS TITO V DRVARJU PODPISAL LISTINO O USTANOVITVI SLUŽBE DRŽAVNE VARNOSTI — OZNE.

ZGODOVINSKI POMEN NARODNE ZAŠČITE

Na slovenskem je bil kmalu po 1. zasedanju SNOS v Črnomlju (12. marca 1944) ustanovljen odsek za notranje zadeve, ki je deloval pri predsedstvu slovensko narodnoosvobodilnega sveta (SNOS). Ze pred ustanovitvijo odseka za notranje zadeve je predsedstvo SNOS izdalo 1. marca 1944. leta Odlok o ustanovitvi narodne zaščite. Na podlagi tega odloka je bil izdelan pravilnik o narodni zaščiti, ki v 9. členu določa: »Narodna zaščita mora ščititi slovensko prebivalstvo pred domačimi izsiljevalci, tatovi in roparji.

Z odlokom o uvedbi in organiziranju narodne zaščite je bil postavljen pravni temelj današnji službi javne in državne varnosti. Njeni začetki pa segajo v leto 1941, ko sta Izvršni odbor OF in poveljstvo slovenskih narodnoosvobodilnih partizanskih čet sprejela sklep, da se za obrambo slovenskega ljudstva proti nasilju okupatorjev in njegovih pomagačev ustanovi v okviru OF in kot sestavni del slovenske oborožene sile narodna zaščita. Le-ta se je razvijala in krepila tako, kot sta se razvijali celotno narodnoosvobodilno gibanje in ljudska oblast na Slovenskem.

Vzporedno z razvojem narodnoosvobodilne borbe in s kvalitativnim poglobljanjem nalog narodne zaščite, je začela preraščati v organe javne varnosti. Med tem ko so morali njeni člani na okupiranem ozemlju še vedno opravljati vojne naloge, so začele na osvobojenem ozemlju postopoma prevladovati naloge, ki so po svojem bistvu naloge varnostne službe. Pomen in vloga narodne zaščite se je zlasti hitro spreminjala v letu 1943, po kapitulaciji Italije. Takrat je bila osvobojena več kot polovica slovenskega ozemlja. Na njem sta OF in NOV prevzeli vso oblast. Narodna zaščita je prenehala biti oborožena sila za boj proti peti koloni, špijonaži in terorizmu. 14. septembra 1943. leta, ko so bili ustanovljeni posebni oddelki VOS (Varnostna obveščevalna služba). To pa ne pomeni, da ni sodelovala v tem boju temveč, da ni bila njegov poglavitni nosilec. Takrat so bile z odlokom ustanovljene tudi okrožne izpostave odseka za notranje zadeve pri predsedstvu SNOS. Njim so

bili podrejeni oddelki VOS. Oddelki VOS so se pozneje preimenovali v vojsko državne varnosti (VOV) in so prevzeli poglavitno breme boja proti peti koloni, špijonaži in drugim notranjim sovražnikom. S predpisi, ki so sledili, je bila organizacijsko urejena celotna struktura notranje uprave.

Prav je, da se ob 33. obletnici spomnimo neustranih borcev VOS, ki so delovali vsepovsod — v okupatorjevih štabih, njegovih policiji, v okupiranih mestih in vaseh ter povsod tam, kjer je bilo najhuje. Veliko hvaležnost čutimo danes do vseh, ki so svoje revolucionarne dolžnosti opravili dosledno, posebej pa do vseh tistih, ki so v tem velikem boju žrtvovali svoja življenja.

IZGRADNJA DRŽAVE

Po zmagi nad fašizmom in nacizmom ni bilo počitka. Deželo je bilo treba »očistiti« od vseh ostankov okupatorja, poloviti vojne zločince in njihove pomagače ter jih postaviti pred ljudska sodišča. Sledili so novi napadi na našo mlado državo. Nova Jugoslavija je postala predmet političnih spletk in objekt političnih, ekonomskih in vojaških blokov. Sledili so stalni pritiski, zlasti se je povečala aktivnost delovanja tujih obveščevalnih služb, ki so pri svojem delovanju uporabljali najbolj surove teroristične metode, pričemer so pošiljale v Jugoslavijo oborožene tolpe, diverzante, saboterje in druge protiljudske elemente. Neprestani boj proti razrednim sovražnikom raznih »barv« je bil doslej vselej uspešno končan, seveda pa ta boj še traja in se nadaljuje.

Pridobitve naše revolucije moramo tudi sedaj nenehno varovati pred silami, ki bodisi zaradi svojih hegemonističnih teženj ali konzervativnih idej ogrožajo naš nadaljnji razvoj. Toda te naloge opravljajo javne in državne varnosti danes v bistveno spremenjenih razmerah, ko so cilji samoupravnega socializma postali vsebinsko ogromne večine naših delovnih ljudi. Prav to pa zahteva korenite spremembe v sistemu in metodah delovanja varnostnih organov. Te spremembe niso značilne le za delovanje varnostnih organov, temveč za družbene odnose nasploh. Delovni človek po-

staja subjekt družbenega razvoja in subjekt družbenih odnosov. Bilo bi napačno, če bi idealizirali stanje v naši družbi. V njej so bila, so in bodo tudi v bodoče protislovja. Zgradili smo in sedaj izpopolnjujemo naš samoupravni socialistični sistem, ki omogoča urejeno uveljavljanje večinskih interesov delavskega razreda.

Skladno s tem se je kontinuirano razvijala varnostna služba. Z gotovostjo lahko trdimo, da so delavci javne in državne varnosti skupaj s političnimi dejavniki uspešno preprečevali vse poskuse tistih, ki so hoteli restavrirati stare družbene odnose.

Republiška in zvezna ustava pomenita nadaljnji revolucionarni korak v razvoju naše družbe. Bitka za gospodarsko in družbeno reformo še ni končana in se nadaljuje. V tej bitki se porajajo sovražni elementi, ki poskušajo zatreti naš nadaljnji razvoj. Za vsako ceno poskušajo diskvalificirati zvezo komunistov s tem, da ji odrekajo avantgardno vlogo. To počenjajo tudi zato, ker je geografski položaj Jugoslavije takšen, da se na njem križajo interesi Vzhoda in Zahoda. To je tudi glavni vzrok, da smo objekt stalnih napadov in pritiskov, zdaj z ene zdaj z druge strani.

RAZVOJ DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

Varovanje našega samoupravnega sistema, naših gospodarskih dosežkov, naše zgodovine in naše prihodnosti je odvisno od uspešnosti gospodarskega, kulturnega in političnega razvoja in to je stvar široko zastavljene varnostnega sistema, v katerem ima odločujočo vlogo občan, samoupravljač — državljan. Obramba je najtesneje povezana z interesi delovnih ljudi, ki so trdno odločeni ohraniti dosežke, ki so plod njihovega boja in dela. Skozi ta interes izražena odgovornost pa pomeni osnovo vseh obrambnih snovanj, ciljev in razvoja našega obrambnega sistema. Zaveza, da je varnost občana in varnost celotne samoupravne družbe njen integralni del, ki jo je treba razvijati, skladno z drugimi oblikami, mora biti tisti izvor energij, ki bo oblikoval in združeval ustvarjalne sile tudi na tem področju.

Sistem družbene samozaščite je zgrajen na interesu občana, ki mora biti poučen o vsem, kar zadeva njegovo varnost in varnost naše družbe kot celote. Konkretizacija nalog in izdelava jasnih vsebinskih, organizacijskih in metodoloških rešitev bo v tej fazi razvoja družbene samozaščite odločilnega pomena za uspešno uvajanje tega sistema v naš družbeni mehanizem. Brez dvoma pa so takšni načrti in programi sestavni del koncep-

ta vseljidske obrambe, varnosti in družbene samozaščite. Tako zastavljeni sistem varnosti bi lahko zbudil pomisleke zaradi odprtosti naše družbe. Toda zavedati se moramo, da zaščita in samozaščita nista sredstvo za njeno omejevanje. Nasprotno je samozaščita v pogojih odprte družbe smiselni regulator vsakodnevnega prometa v izmenjavi gospodarskih, kulturnih, intelektualnih in tehničnih dobrin med narodi. Delavec — občan v sistemu organizirane družbene samozaščite lahko najbolje zagotovi stalno in učinkovito kontrolo in s tem preprečuje tisto, kar nam utegne škodovati. Pri tem pa mora biti deležen pomoči, ki mu jo lahko nudijo strokovne službe organov notranjih zadev.

Le dobro organiziran sistem družbene samozaščite bo garant, ki bo pomagal odkrivati, še bolj pa preprečevati škodljive pojave v naši družbi. Priznati pa moramo, da še mnogi niso dojeli bistva tega koncepta. Posledica tega je, da občani, delovni ljudje v TOZD in v drugih organizacijah slabo reagirajo ali sploh ne reagirajo na negativne pojave. Res je tudi, da organom javne varnosti občani ne dajemo dovolj pomoči, ki je potrebna za hitro in uspešno odkrivanje ter preprečevanje kaznivih dejanj in prekrškov, če gre za gospodarski, klasični ali politični kriminal.

S podružbljanjem družbene samozaščite želimo doseči prav to, da bodo v tem procesu sodelovali vsi družbeni dejavniki — vsi občani. Da pa bi to dosegli, je potrebna zavest in višji nivo varnostne kulture.

Stane Širovnik

Kmetijskemu kombinatu Ptuj — 1. mesto

V soboto, 30. aprila je bila na centralni proslavi v Ptujskih toplicah objava rezultatov športnih srečanj v počastitev 40. obletnice ustanovnega kongresa KPS, 40. obletnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in praznika dela — 1. maja.

Ta športna tekmovanja so organizirale konference sindikata delovnih organizacij: AGIS Ptuj, TGA Kidričevo in Kmetijski kombinat Ptuj, odvijala pa so se v času od 18. do 27. aprila.

Tekmovanj so se udeležile ekipe sedmih ptujskih delovnih organizacij v sedmih disciplinah: mali nogomet, rokomet, odbojka, streljanje z zračno puško, šah, namizni tenis za moške in pikado za ženske.

Za osvojen prva mesta v nogometu, šahu in pikadu ter za prvo mesto v skupni uvrstitve je Kmetijski kombinat prejel lepe pokale, ki krasijo vitrino v hodniku skupnih služb, nas navdajajo s ponosom in vzbujajo želje in obveznosti za nadaljnjimi športnimi uspehi.

Mirko Jaušovec

Organizacija SOZD Kmetijsko prehrabeni kombinat

ZNANO JE, DA AKTIVNOST MLADIH LJUDI IN DELAVNOST OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE SOCIALISTIČNE MLADINE V POSAMEZNIH TOZD NI NA TAKŠNEM NIVOU KOT SO ZA TO DANI POGOJI. AKTIVNOST MLADIH JE NAJBOLJŠE OGLEDALO RAZGIBANOSTI IN AKTIVNOSTI DRUŽBENE SREDINE KOT CELOTE.

Tovariš Tito je v enem izmed svojih člankov zapisal: »Mladina je že po svoji naravi nagnjena k temu, da na nek način izrazi svojo energijo. Borbena je. Bilo bi napačno, da bi to njeno lastnost izkoriščali samo od časa do časa za nekatere politične manifestacije. To je potrebno. Toda poleg tega moramo znati pripraviti možnosti za zabavo, šport in raz-

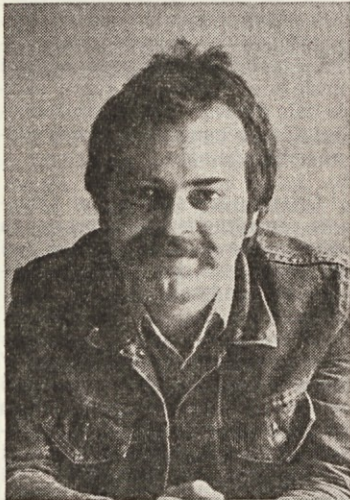
vedrilo. Vprašanje borbe za mir pa je potrebno bolj povezovati z vprašanjem nacionalne vzgoje, kulturnih prireditev in vsakodnevnih potreb mladine...«

O tem, kako je z aktivnostjo mladih v naših osnovnih organizacijah, so nam povedali mladi delavci v posameznih TOZD v okviru SOZD:

DANILO RIŽNAR:

»OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS JE AKTIVNA IN SPOSOBNA DOSEČI ŠE VEČ USPEHOV KOT DOSLEJ!«

DANILO RIŽNAR, kmetijski tehnik, referent za zemljiškopravne zadeve, predsednik osnovne organizacije ZSMS pri Agrokombinatu Maribor, zaposlen v AK Maribor od 1974. leta:

»V osnovni organizaciji ZSMS pri Agrokombinatu Maribor sodelujem od začetka službovanja v tej delovni organizaciji.

Osnovna organizacija ZSMS pri AK Maribor je aktivna in sposobna doseči še več uspehov kot doslej.

Medsebojna oddaljenost TOZD in delovnih enot v sestavljeni organizaciji združenega dela Kmetijsko prehrabeni kombinat in v Agrokombinatu Maribor oddaljenost obratov Svečina, Jarenina, Slovenska Bistrica, Rače itd. od Maribora predstavlja osnovno težavo za boljše stike med mladimi kot so bili doslej, zlasti pa za medsebojna spoznavanja in spodbujanja ter udeležbo v akcijah, na tekmovanjih, srečanjih in izletih. Pri poletnem delu je na vse to težko misliti. Ob dobri volji in organizaciji bi tudi v tem času bilo možno vsaj enodnevno srečanje v kraju, za katerega bi se sporazumeli. Že prvo tako srečanje bi mnogo pomenilo za poz-

nejšo sodelovanje, stike in poznejše akcije. Najbližji so nam stiki s sindikalnimi organizacijami, z ZKS in z vodilnimi delavci v AK Maribor. Taka povezanost tudi koristi osnovni organizaciji ZSMS v AK Maribor za informiranost o vsem in tudi za sodelovanje.

Predlog programa za 1977. leto smo potrdili na sindikalni konferenci. Člani osnovne organizacije ZSMS so seznanjeni z glavno vsebino in namenom zakona o združenem delu, pa tudi z vsemi perečimi vprašanji proizvodnje, dohodka in samouprave v AK Maribor, ki zahtevajo razmišljanja in iskanje najboljših rešitev ter odločitev samoupravnih organov. Program obsega združene želje in predloge članov ZKS, sindikata in strokovnih služb. Skrb za izobraževanje ob delu je med glavnimi točkami programa, reorganizacija TOZD Kmetijstvo in druge organizacijske in proizvodne naloge.

V organizaciji ZSMS prevladuje mnenje, da bo potrebno več doslednosti pri izvajanju duha in ciljev sklepov samoupravnih organov in tudi več skrbi za rekreacijo in šport, ob aktivnejših, novo ustanovljenih komisijah. Večjo pozornost zaslužijo v okviru SOZD vinogradniške igre, ki so lahko za zgled, da je mogoče organizirati sindikalna tekmovanja tudi po drugih področjih dejavnosti v kombinatih, v okviru SOZD. V organizacijah ZSMS so potrebne javne razprave o varnosti družbe ob nevarnostih, ki jih čuti zlasti slovenska manjšina na avstrijskem Koroškem. Važnejše kot so analize vzrokov sedanjih izgub v gospodarstvu so zagotovitve, da teh ne bi več bilo, zlasti ne v kmetijstvu.

Po vsem dosedanjem delu sodim, da bo program organizacije ZSMS pri AK Maribor izveden v 1977. letu v celoti, ob primernem prizadevanju vseh članov.

Za akcije v okviru Agrokombinata in TOZD je vedno več potreb, enako pa za skupne akcije ZSMS in sindikata pri graditvi sindikalno rekreacijskega centra

v gozdu na Betnavi, kjer je dovolj prostora za tekmovanja in druge prireditve na prostem, ob sobotah in nedeljah ter ob praznikih. Poleg tega pa ostane mladim dovolj dela pri akcijah v TOZD.

Zahteve po večji produktivnosti se ne nanašajo samo na fizične delavce, ker se opravi tudi v kmetijstvu vedno več dela s stroji, pač pa tudi na strokovne

MARJAN GOZNIK:

»KJER STA OPRAVILA SVOJE NALOGE ZA RAZVOJ MLADIH TUDI DOM IN ŠOLA, TAM S POZNEJŠIM IZOBRAŽEVANJEM NI TEŽAV!«

MARJAN GOZNIK, tehnolog-laborant v TOZD Tovarna močnih krmil pri Kmetijskem kombinatu Ptuj, predsednik osnovne organizacije ZSMS: »Osnovna organizacija ZSMS ima program dela za 1977. leto. Potrjen je bil na konferenci osnovne organizacije sindikata kombinata.

V programih in v praksi priznavamo prednost izobraževanju mladih, da bi si ob delu zagotovili popolno osnovno in primerno strokovno izobrazbo. Z anketo smo ugotovili, da je stanje glede osnovne izobrazbe porazno. Zaposlitev in poklicno delo zahtevata mnogo več kot nepopolno osnovno šolo, dobro voljo in nekaj prakse pri delu. Delovno mesto in izobraževanje ob delu ter za mlajše še služenje v JLA lahko mnogo pripomore mladim, da si pomagajo v življenju do primerne strokovnosti in sposobnosti za uspešno delo. Kdor pa zavrača še te možnosti in ne kaže volje in zanimanja, da bi se dopolnilno izobraževal in usposabljal na delovnem mestu, mu tudi organizacija ZSMS mnogo ne more pomagati.

Družbenopolitična zainteresiranost in aktivnost sta za vsakega mladega delavca nujno potrebni in koristni. Organizacija ZSMS je sprejela med svoje vrste mnogo mladih in jim pomagala do družbene razgledanosti, uspešne aktivnosti in tudi do uveljavitve na delovnem mestu, v proizvodnji in

službe, na organizatorje dela in na ažurnejše delo administracije, ki se ne bi smela datje širiti, temveč boljše delati ob razpoložljivih kadrih.

V 1977. letu v republiški in v zvezni mladinski delovni brigadi ne bomo mogli sodelovati zaradi zadolžitve, ki jih ne bi mogli odložiti, oziroma manjkajoče nadomestiti.«

pri drugem koristnem sodelovanju ter v samoupravnih organih. V glavnem si prizadevamo, da bi izkoristili vse možnosti za tečaje, predavanja in seminarje ob delu, ki so organizirani za mlade delavce iz Kmetijskega kombinata Ptuj, pa tudi, da bi uresničili še vse druge zadolžitve iz našega programa za 1977. leto.

Pri delu z mladimi ugotavljamo, da vpliva na njih tudi okolje, v katerem živijo. Kjer je več njihovih vrstnikov v raznih šolah, tam se tudi drugi, ki so odšli na delovna mesta trudijo, da ne bi zaostajali za svojimi vrstniki. Kjer sta opravila svoje naloge za razvoj mladih tudi dom in šola, tam z poznejšim izobraževanjem ni težav.

Pri nas je sindikalna organizacija organizator za izvajanje akcij in raznih pobud. Za 29 mladih v TOZD Tovarna močnih krmil pa so zanimive tudi pobude mladinskega koordinacijskega sveta v Kmetijskem kombinatu Ptuj. S sodelovanjem mladih računajo pri svojih pobudah za akcije tudi družbenopolitične organizacije in krajevne skupnosti.

V TOZD Tovarna močnih krmil imamo tečaje po programu za priznanje polkvalifikacije. Ob sedanjih možnostih je za mlade brez kvalifikacije korak do polkvalifikacije najbližji.

V tovarni močnih krmil opravimo največ del s strojno opremo, ki tudi zahteva od vseh zaposlenih večjo tehnično razgledanost in previdnost. Pri povečevanju proizvodnje že veliko pomeni natančno odtehtavanje dragih uvoženih surovin, pravilno skladiščenje surovin, preprečevanje velikega kalamiteta in podobno.

V letu 1977 se bomo omejili na delovne akcije v Kmetijskem kombinatu Ptuj. V Ptujskih toplicah in na Borlu smo sodelovali pri urejanju okolja. Mladinske akcije so zlasti v jeseni pri pospravljanju gozda, sadja in koruze, ko teh del zaradi slabega vremena ni mogoče opraviti v rednem delovnem času. V republiški ali zvezni mladinski delovni brigadi letos ne bomo sodelovali, ker bi težko nadomestili manjkajoče delavce.«

(Nadaljevanje na 22. strani)

MARJAN BAUMAN:

»MLADI MORAJO BITI SEZNANJENI S PROBLEMI IN NALOGAMI, PA TUDI S SKLEPI, KI SE NANAŠAJO NA NJIHOVO AKTIVNOST!«

MARJAN BAUMAN, klobasičar, dela v obratu II v »Košakih« TMI Maribor in je vodja aktiva mladih:

»Pri nas imamo aktiv mladih od leta 1975, nimamo pa osnovne organizacije ZSMS. Plan razvoja in dela v »Košakih« se nanaša na splošno in strokovno uvajanje ter usmerjanje v delovni organizaciji. Mladi morajo biti seznanjeni s problemi in nalogami, pa tudi s sklepi, ki se nanašajo na njihovo aktivnost. Politične naloge so v programu dela izvršnega odbora sindikata.

Sem član delavskega sveta in tudi drugod aktiven in od koder lahko prenašam v aktiv mladih pobude, predloge, kritike in pohvale.

V programu aktivnosti mladih ima tudi skrb za nastope in prireditve za kolektiv. Večji del priprav prevzame mladina, pa tudi sam program prireditve večkrat izvede mladina.

Izobraževanje ob delu je tudi pri nas za mlade najlepša možnost, da dosežejo potrebno strokovno sposobnost, poleg tega pa tudi dovolj družbenopolitične razgledanosti k osnovi, ki si jo že prinesejo v »Košake« iz osnovne šole in iz šole za učence.

Izobraževanje za mlade v zimskem času je združeno za oba obrata. Nekaj mladih si pridno prizadeva, da bi dosegli višjo izobrazbo, so pa tudi drugi, ki nimajo v prostem času možnosti za učenje zaradi dela doma.

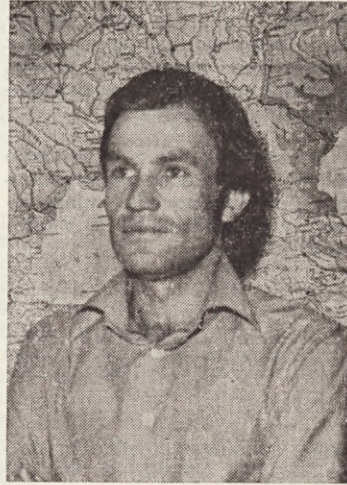
Mladih iz naše delovne organizacije ne moremo poslati na delovne akcije, ker za nje za proizvodno delo nimamo nadomestila.

Mnoge akcije finančno podpremo po svojih močeh. Učenci in študenti so v počitnicah na praktičnem delu, zato tudi njih ne moremo poslati v republiško ali zvezno delovno brigado.«

SLAVKO SLATINŠEK:

»V NAŠI OSNOVNI ORGANIZACIJI ZSMS JE VČLANJENIH 90 MLADINK IN MLADINCEV OD 16 DO 27 LET!«

SLAVKO SLATINŠEK, sekretar osnovne organizacije ZSMS pri Agrokombinatu Lenart, absolvent Višje agronomske šole Maribor, analitik-planer:

»Od začetka novembra 1974 delam v Agrokombinatu Lenart in tudi v osnovni organizaciji ZSMS, v kateri sem sekretar.

V naši osnovni organizaciji ZSMS je včlanjenih 90 mladink in mladincev v starosti od 16 do 27 let. Vključeni smo v konferenco ZSMS Lenart in dobro sodelujemo po programu dela za leto 1977, ki smo ga sprejeli že v začetku leta.

Glede samega programa dela moram reči, da bi lahko bil ob-

širnejši in tudi zanesljivo izvršen, če bi imeli poleg članarine še kaj potrebnih sredstev. To ne zadošča za najnujnejše potrebe. Iz svojega občinskega prostora ne pridemo nikamor, razen ob osebnih prispevkih, kar pa nam ostane kot zadnja rezerva. V nasprotnem primeru bi imeli stike, srečanja in tekmovanja v sindikalnimi organizacijami drugih delovnih organizacij s kmetijskih območij v Sloveniji.

Najaktivnejši smo pri organiziranju in izvedbi proslav ter prireditev ob raznih praznikih, ki jih organiziramo za zaposlene v Agrokombinatu Lenart. Sami poskrbimo za prostor, za sodelujoče pri izvajanju programa, pa tudi za udeležbo.

V poletnem času se težko sestajamo na sestankih, ko je veliko dela, v zimskem času pa vpliva na udeležbo več faktorjev, kakor npr. oddaljenost, slabo vreme in drugo. Na razne seminarje in tečaje pošljemo po enega ali dva člana osnovne organizacije ZSMS.

V Agrokombinatu Lenart bi lahko organizirali delovne akcije zlasti v jeseni, v času pospravljanja pridelkov. Pobude za razne akcije dajo delavski svet in družbenopolitične organizacije, ki nas redno vabijo na seje.

Dругih povezav nimamo. Osnovna organizacija ZSMS pripravlja izlet po Sloveniji, ki bo trajal dan ali največ dva dni, odvisno od finančnih sredstev.

Izobraževanje mladih je pri nas v programu na prvem mestu. V delovni organizaciji in v krajevni skupnosti pripravljena predavanja in seminarji ne zadoščajo. Poskrbeti bi morali za tiste delavce, ki nimajo končane osemletke. Pri mladini je vedno več želja po šolanju, sicer jim ostanejo zaprta vrata za razvoj in napredek v poklicu in pri družbenopolitičnem udejstvovanju. Nekaj zaposlenih se že izobražuje. Izobraževanje mladine bi morale imeti v programih vse družbenopolitične organizacije in društva.

Lani sta sodelovala iz naše osnovne organizacije dva mlada delavca v mladinski delovni brigadi. Letos bomo imeli enega brigadirja v lokalni delovni akciji, dva pa v republiški oziroma zvezni brigadi.«

daljnji razvoj. Če bo le mogoče, se bom šolal dalje ob delu. Redno bom hodil na predavanja in si nabavljal strokovno literaturo.«

V kakšno smer mizarske industrije se bo posvetil, Stanko Flegerič za sedaj še ne ve.

J. V.

Naši učenci

Stanko Flegerič bo mizar

Stanko Flegerič in Jiršovec je učenec 3. letnika Lesarskega šolskega centra v Mariboru in v učnem razmerju pri TOZD Mizarstvo KK Ptuj. Po končani osemletki 1974. leta v Desterniku se je odločil za izučitev v mizarski stroki.

Ko je prišel na učno delovno mesto v Ptuj, je našel v TOZD Mizarstvo-žaga že nekaj učencev z območja Desternika, kot npr. Franca Irgla iz Janežovskega vrha, Zlatka Bera iz Jiršovec ter Franca Arnuša iz Vintarovec. Spoznal se je tudi z Brankom Voukom z Bišečkega vrha.

Prvih šest mesecev je Stanku minilo pri mojstru Ignacu Vidoviču, kjer je pomagal pomočnikom pri pripravljajanju polizdelkov za lepljenje, pa tudi pri mojstru Jožetu Koroškaku pri drugih delih. Že v začetku učenja je dobil službeno obleko in plašč, bone za malico proti malemu doplačilu in nagrado 500 din na mesec za najnujnejše potrebščine. Letos v 3. letniku ima že 800 din nagrade na mesec.

V Lesarskem šolskem centru v Mariboru bo letos julija opravil zaključni izpit. Vsa leta je dosegal dobre uspehe. Najraje se je učil matematike in strojeslovja. Z Brankom Voukom sta se najboljšie razumela. S svojim znanjem sta jima rada pomagala mojstra Korošak in Vidovič.

Stanko Flegerič je med drugim dejal: »V mizarski delavnici delamo vse največ strojno. Na razpolago so nam žage, skobelne mize, rezkalni stroj, hidravlična stiskalnica za lepljenje delov in brusilni stroj. Vedno nisem delal samo v delavnici. Trideset dni sem delal na montaži vikend hišic v Nerezinah na Malem Lošnju, kjer je bil delovodja Ignac Vidovič. Takrat sem bil prvič na morju.

Na območju občine Desternik nas je več učencev v mizarski, trgovski in kovinski stroki. Nekaj jih obiskuje Srednjo ekonomsko šolo v Ptuj. Ob sobotah in nedeljah smo doma. Sodelujem v folklorni skupini, ki je sestavljena iz delavcev, zaposlenih v ptujskih delovnih organizacijah. Skupino vodi tovarišica Cvetka iz Zavoda »Olga Meglič« iz Ptuja.

Po odslužitvi vojaškega roka v JLA bi rad še naprej delal v mizarski stroki v Ptuj, kjer sem se izučil, sicer pa v mizarstvu, ki prednjači po delovnih prostorih in opremi ter možnostih za na-

Kako se počutijo na delovnih mestih in prvi vtisi zaposlenih

Vsako novo delovno mesto je povezano s prvimi občutki in vtisi v novem delovnem okolju.

Kot smo v predstavitvi TOZD Ptujске toplice zapisali, so sprejeli v delovno razmerje 40 stalnih in 21 sezonskih delavcev.

O počutju in prvih vtisih na delovnem mestu smo se pogovarjali z Betko Dominko, Mileno Vidovič, Miranom Kušarjem, Janezom Drenškomo in Zdenko Bjegovič.

BETKA DOMINKO, kvalificirana kuharica, doma v Hajdošah 57:

»V Ptujске toplice sem prišla iz TOZD Gostinstva Haloški biser. Delala sem v obratu Turist, od koder sem bila prestavljena v Ptujске toplice. Po koncu kopalne sezone sem se vrnila v TOZD Haloški biser in sem delala čez zimo v obratu Zlatorog. Od 28. aprila 1977 sem zaposlena v Ptujskih topličah.

Za kuharico sem se izučila pri Haloškem biseru, v obratu Grozd pri Štefki Grdiševi.

Vesela sem, da sem sprejeta na delo v Ptujskih topličah, ker

MILENA VIDOVIČ, trgovska pomočnica, stanuje v Ptuju, sprejeta za blagajničarko v TOZD Ptujске toplice:

»Po končani poklicni šoli za prodajalke v Ptuju nisem dobila

me veseli delo v sodobno opremljeni kuhinji in ker sem blizu doma ter vidim v Ptujskih topličah tudi možnost razvoja. Pripravljane jedi po jedilnem listu ali po naročilu mi ne bo delalo težav. Nekaj bomo imeli tudi gotovih jedil. Delo v novih objektih Ptujskih toplič med že prej znanimi delavci in med novo sprejetimi, v prijetnem okolju in blizu možnosti kopanja, vsebuje vse prednosti pred delovnimi mesti v temnih prostorih in pogojih dela, ki so že pred leti nastali in bili le deloma na novo urejeni.

Priprave na otvoritev letošnje kopalne sezone so zahtevale od vseh novosprejetih delavcev sodelovanje pri urejanju novih objektov in pri čiščenju notranjih prostorov in okolja. Vsi smo se s to posebno nalogo sprizajznili in smo jo tudi z veseljem opravili.

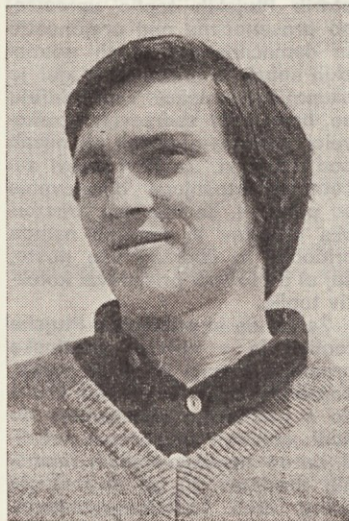
Želim si, da bi na tem delovnem mestu ostala zdrava, vedno polnih rok dela ob delavoljnih sodelavcih, ob mnogih gostih ter njihovem in našem zadovoljstvu nad doseženimi uspehi. Mnoge posebnosti dela v topličah sem spoznala že lani, zato bodo tudi letošnje dopolnitve toliko lažje sprejemljive. Po dosedanem delu vidim, da smo se vsi dobro privadili, tako vodstvu toplič in vsak svojemu delovnemu mestu in da že z veseljem opravljamo vsak svoje delo.«

zaposlitve v trgovini, zato sem bila do zaposlitve v TOZD Ptujске toplice varuhinja otrok v Vzgojno varstvenem zavodu v Ptuju.

V blagajni toplič bom z veseljem delala, ker sem se tudi z veseljem odločila za zaposlitev v kolektivu večinoma mladih sodelavk in sodelavcev. Delo v novih objektih z novo opremo, v lepem okolju med njivami in Dravo, v kopalniškem vrvežu, bo lahko za vse prijetno, če se bomo zaposleni med seboj in z gosti dobro razumeli.

Ko smo se prvič zbrali pri topličah, smo bili vsak zase prepričani, da bo spremljalo naše vestno delo in tovariško vzdušje tudi zadovoljstvo in veselje gostov. Pri začetnem delu smo vsi občutili, da nas bo skupno delo vzgajalo, nam prinašalo dragocene izkušnje in tudi zadovoljstvo nad skupnimi uspehi. To sta nam tudi potrdila dosežen red in snaga v novih objektih in okrog njih.

MIRAN KUŠAR, natakak I, doma iz Škol:

»Pred zaposlitvijo v TOZD Ptujске toplice sem delal kot natakak v Kolodvorski restavraciji v Mariboru. Prijavil sem se na razpis delovnih mest TOZD Ptujске toplice.

Pred začetkom obratovanja smo pomagali vsi novosprejeti pri pripravah za redno poslovanje v novih objektih I. in II. faze ter pri urejanju okolja toplič. Vse je bilo potrebno spraviti v red, čistočo in na svoje mesto. Za to bomo tudi pozneje skrbeli, delali v akcijah po potrebi in ko nam bo to dopuščal čas.

Prišel sem v spremenjeno okolje, v lep in prostrani ambient med Dravo in Studenčnico, vesel te spremembe kot tudi drugi novosprejeti sodelavci in sodelavke. S poklicnim delom nismo takoj začeli. Hitro se je pokazala dobra volja in pripravljenost vseh za uspešno sodelovanje. Zato smo se tudi hitro privadili drug na drugega.

Za počutje na novem delovnem mestu moramo priznati, da nam je vsem prijalo delo v naravi, v novih prostorih z lepo, funkcionalno opremo, še bolj pa nam bo vsem prijalo delo med znanimi in drugimi gosti, ki bodo sem prišli na kopanje in na oddih.

Želim, da bi doživel kot gostinski delavec v TOZD Ptujске toplice dokončanje vseh gostinstvo-turističnih objektov v Ptuju in pri topličah, še bolj pa bom vesel ob ugotovitvi, da nastajajo ob sedanjih zmogljivostih tudi možnosti

Želim, da bi bilo v tem letu mnogo lepega vremena in toplih dni, da bi bilo v topličah vedno veliko ljudi in da bi z vestnim delom utrdili sloves in ugled novih toplič v tem delu Slovenije ter zaupanje in zadovoljstvo gostov. Tako bi se lahko vsi posvečali svojemu delu in se veselili doseženih uspehov.«

za nadaljnjo gradnjo v topličah.

Z veseljem delam v Ptujskih topličah in si tudi obetam uspehe, zlasti če bomo enako prizadevni in enotni v vsem prizadevanju, ki ga pričakuje od nas družbena skupnost in gostje, ki nas bodo obiskovali.«

ZDENKA BJEGOVIČ, vrtnarski tehnik iz Lovrenčana:

»Po izučitvi za vrtnarskega tehnika v Vinici pri Varaždinu sem delala pet let v Kutini pri komunalnem podjetju, kjer nisem vzdržala zaradi oddaljenosti, bližje pa nisem dobila delovnega mesta. Zato sem bila 2 leti brez zaposlitve. Na razpis TOZD Ptujске toplice za gospodarja — vzdrževalca nasadov sem se prijavila, ker je Lovrenčan blizu Ptuja in ker sem usposobljena za to delo. Delala bom kot gospodar-vzdrževalec nasadov.

Že vtisi iz prvih delovnih dni so potrdili pravilnost moje odločitve. Razmeroma hitro sem se privadila novemu okolju toplič in večini novozaposlenih sodelavk in sodelavcev. Že ob pripravah na redno delo toplič je bilo delo z mojega delovnega področja opravljeno. Pri delu so mi pomagale sodelavke, ki sicer niso bile sprejete za urejanje in vzdrževanje nasadov v topličah. V redno pomoč mi bodo sezonske delavke.

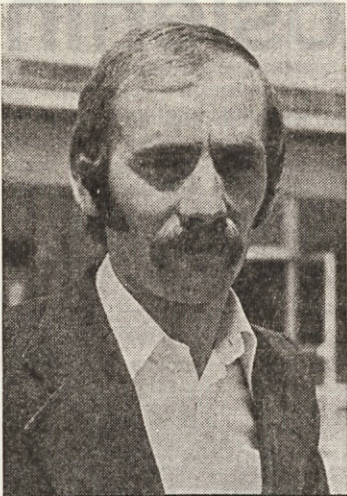
Želim si na tem delovnem mestu, da bi bile maksimalne možnosti za izkoriščanje topličskih zmogljivosti in ob tem tudi za urejanje in vzdrževanje nasadov v topličah. Prepričana sem, da bodo enako kot pri drugih večjih topličah, tudi tukaj možnosti razvoja za delavce moje stroke. Vesela bom, ko bodo novi nasadi krasili Ptujске toplice. Tukaj je dovolj prostora za okrasne nasade in pričakujem, da jih bodo obiskovalci radi občudovali in nanje pazili.«

J. V.

(Nadaljevanje na 24. strani)

(Nadaljevanje s 23. strani)

JANEZ DREVENŠEK, doma iz Kungote, vodja gostinstva v TOZD Ptujске toplice:

»Po izučitvi za natakarja v kavarni Astoria v Mariboru 1966. leta sem bil zaposlen pri TOZD GOSTINSTVO 'HALOŠKI BISER' v Ptuj, lani pa sem bil sprejet v Turistično gostinski center — sedaj TOZD Ptujске toplice v Ptuj za vodjo gostinstva.

Že ob lanskem začetku se je pokazalo, da ima gostinstvo v topličah svoje posebnosti, ki se jim je potrebno privaditi in se jim je potrebno posvetiti. Novi kader je začel uspešno premagovati začetne težave ob manjših možnostih kot so bile potrebe.

Letos je vse drugače. Nove zmogljivosti toplič in gostinstva zahtevajo od razmeroma mladega kadra vso strokovno usposobljenost, vrljnost do gostov (in njih do gostinskih delavcev), neutrudljivost, zlasti pa ustrežljivost. Vseh novih 17 gostinskih delavcev ima več ali manj izkušenj na svojem delovnem področju.

Večina gostov je v novih prostorih Ptujskih toplič upravičeno presenečena nad urejenostjo in domačnostjo v dveh gostinskih sobah in snack-baru, kjer je skupaj 100 sedežev. Tudi v bifeju se bodo radi zadrževali obiskovalci toplič in posedeli pri mizah pod senčniki. Že prvi dnevi začetnega letošnjega obratovanja so pokazali, da ima vsa prostorska ureditev in oprema namen pridobiti in obdržati vse goste, saj si bo to tudi prizadeval kolektiv toplič.

Želim, da bi prihajali v Ptujске toplice in v njihove gostinske prostore domači in drugi gostje, kopalci, mladina in odrasli, ki bodo s primernim obnašanjem do ljudi, objektov in opreme potrdili, da se zavedajo velikih finančnih sredstev, ki so pripomogla poleg vseh turistično-zgodovinskih zanimivosti še zdravlilne toplice. Te naj bodo tudi prihodnjim generacijam enako dragocene kot so sedaj nam.

Upam, da bodo gostje zadovoljni in da bodo znali v svojem krogu navdušiti za obisk Ptuja in njegovih toplič tudi svoje prijatelje in znance.«

Vodja obratne kuhinje ANA BREZNIK

Verjetno ni delavca, ki v obratu I. v »Košakah« TMI Maribor ne bi poznal Ano Breznik, ki je vodja obratne kuhinje že od leta 1967. Vsakodnevno se delavci srečujejo z njo, saj skrbi za topli obrok, ki ga dobivajo vsi zaposleni v obratu na Oreškem nabrežju.

ko so na praksi učenci Živilske poklicne šole, ko se število obrokov precej poveča.

V kuhinji so poleg Ane Breznik zaposlene še tri pomožne delavke. Delo razporeja Ana Breznik po potrebi. Čiščenje prostorov se odvija v glavnem pred malico, ker med malico ni časa za ta opravila. Prav tako je Ana Breznik zadolžena za obračun nabavljenega in prodanega blaga. Za pravilno finančno poslovanje obratne kuhinje odgovarja predsednik konference, ki redno kontrolira poslovanje. Ob koncu slovnega leta Ana Breznik usklajuje saldo s podjetji, kjer nabavlja potrebno blago. V obratni kuhinji obrata I. razdelijo dnevno poprečno 240 malic, ki jih delijo v dveh izmenah. Najprej pridejo na malico delavci iz proizvodnje, nato pa še iz uprave.

Ko smo jo povprašali, kako so delavci zadovoljni s toplimi obroki, je dejala, da so v glavnem zadovoljni, saj so malice dovolj kalorične in izdatne.

Redno kontrolo kaloričnosti obrokov pa opravlja Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ki pa do sedaj še ni imel pripomb na kaloričnost malic.

V obratu družbene prehrane pa so na voljo poleg malic tudi brezalkoholne pijače po minimalnih cenah, kjer so v ceno poleg nabavne cene všteti tudi stroški embalaranja.

Po pripovedovanju Ane Breznik prodajo veliko brezalkoholnih pijač, zlasti ore in slatine. Med delavci pa se je že porajala želja, da bi v obratni kuhinji poleg malic pripravljali tudi zajtrk. Vse to pa je odvisno od opremljenosti kuhinje, kar pa je možno, tako prostorsko kot kadrovske.

V obratni kuhinji imajo veliko dela, zlasti v času, ko je potrebno čimprej razdeliti malice, saj vsak delavec želi, da mu v času malice ostane tudi nekaj časa za počitek. Kot smo zapisali, pripravljajo malice v centralni kuhinji v obratu II. in jih v hermetično zaprtih posodah pripeljejo v obrat I. Zanimalo nas je ali jim malica dnevno ostaja in po mnenju Ane Breznik je to odvisno predvsem od jedilnika, večkrat pa jim malice tudi zmanjka, predvsem takrat, ko je na jedilniku meso, manj pa, ko je na jedilniku enolončnica.

V okviru podjetja je formirana posebna komisija, ki pripravlja jedilnik za vsaki mesec v naprej.

V komisiji sodeluje glavna kuharica Marija Senekovič. Jedilnik po potrebi tudi spremenijo, predvsem takrat, ko ne dobijo potrebne blaga.

Obroke za malico pripeljejo z dostavnim avtomobilom iz obrata II, kjer je skupna kuhinja in kjer se skupno pripravljajo obroki.

Kot vodja obratne kuhinje skrbi za naročilo malic, vodi evidenco o naročenih malicah, za nabavo brezalkoholnih pijač pri Kolonialah, Talisu in Presadu.

Število malic ne javlja sproti dnevno v obrat II, razen v času,

ce je seznanil zbrane še o delu sindikata v prihodnjih dneh, odgovoril pa je tudi na vprašanja članic in članov v zvezi z začetim in nadaljnjim delom v Ptujskih topličah.

Po končanem sestanku so ostali vsi zbrani na svojih delovnih mestih in pripravah na redno poslovanje toplič ob zadovoljstvu gostov in dobrem počutju zaposlenih.

J. V.

Na sindikalnem sestanku v Ptujskih topličah

Sindikalna organizacija v Ptujskih topličah

V novem gostinskem prostoru restavracije v TOZD Ptujске toplice je bila 19. maja 1977 ustanovljena osnovna organizacija sindikata. Ustanovnega sestanka so se udeležili članice in člani novega kolektiva; v imenu Občinskega sindikalnega sveta je bil navzoč Danilo Masten, v imenu konference sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj pa predsednik konference Jurij Štalcer.

Uvodoma je govoril zbranim Danilo Masten o vlogi sindikalnih organizacij ob pogojih samoupravnega socialističnega sistema. Ob njem ima sindikat delavcev pomembno vlogo, pristojnosti, dolžnosti in pravice. Uspešnost sindikata v teh pogojih se ne odraža samo v uspešnih akcijah, temveč povsod, kjer izraža članstvo in uresničuje svoje želje, pobude in predloge ter poglede na skupno delo v delovnih organizacijah, na veljavo in vpliv sindikata pri reševanju vseh pomembnih družbenih vprašanj, ki so v interesu delavcev v združenem delu.

Po izvolitvi upravnega, izvršnega in nadzornega odbora ter komisij je govoril zbranim še predsednik konference sindikata KK Ptuj Jurij Štalcer, o mestu in nalogah članov sindikata v samoupravnih organih nove osnovne organizacije sindikata Ptujskih toplič ter še o nalogah v zvezi s samoupravnimi akti in o vlogah delegatov v samoupravne

organe v Kmetijskem kombinatu, v občini in v Krajevni skupnosti Ptuj.

Janko Mlakar, vršilec dolžnosti direktorja TOZD Ptujске toplice

Sprejet akcijski program uveljavljanja zakona o združenem delu

Skupni delavski svet Kmetijskega kombinata Ptuj je na 9. seji 16. maja 1977 in na predlog družbenopolitičnih organizacij, v soglasju s TOZD kombinata in v skladu s 660. členom Zakona o združenem delu, imenoval komisijo za pripravo predloga programa za uresničevanje določb zakona o združenem delu. Komisija mora izdelati program uresničevanja zakona o združenem delu. Glede na zakonske roke in smiselno razporeditev zakonske vsebine, mora program uresničevanja oziroma usklajevanja obsegati zlasti:

● Označitev delov delovne organizacije, v katerih poteka enoten delovni proces in kjer so delavci z njim neposredno povezani ter pri delu med seboj odvisni; označitev glavnih dejavnosti takih delov in stranskih dejavnosti, ki so neobhodni za opravljanje glavne dejavnosti, pri čemer delavci z delom dosegajo skupne rezultate dela, navedba podatkov o številu delavcev itd.

● Prikaz družbenoekonomskih odnosov in povezanosti vseh oblik organizacij združenega dela, ki se izražajo v konkretnem združevanju dela in sredstev ter dohodkovni soodvisnosti (fazna proizvodnja — skupni prihodek), v povezanosti s trgovinskimi organizacijami (skupni prihodek), v združevanju dela in sredstev oziroma za skupen razvoj (skupni dohodek), v odnosih z bankami in zavarovalnimi skupnostmi, z delovno skupnostjo in drugimi odnosi (npr. svobodna menjava dela). Za TOZD in delovno skupnost mora program vsebovati tudi način razporejanja dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev.

● Določitev aktivnosti v zvezi s samoupravnim planiranjem v temeljnih organizacijah in njihovo reprodukcijsko povezanost z drugimi oblikami združevanja dela in sredstev; določitev metodologije in postopkov pri sestav-

ljanju in sprejemanju planov TOZD, smernic za samoupravne sporazume o temeljnih skupnih planov, planov delovne in sestavljene organizacije ter drugih oblik združevanja.

● Obseg usklajevanja določb zakona o združenem delu v medsebojnih delovnih razmerjih delavcev v samoupravnih splošnih aktih TOZD, delovne skupnosti in delovne organizacije, ki se nanašajo na sklenitev delovnega razmerja, določanje pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev, izpolnjevanje in odgovornosti za delovne obveznosti delavcev, prenehanje delovnega razmerja in drugo.

● Ugotovitev samoupravne organiziranosti združenega dela, glede posameznih organizacijskih oblik in njihove ustreznosti glede izpolnjevanja ustavnih in zakonskih pogojev, tako za temeljne organizacije kot za njihovo združitve v delovno organizacijo in preko te v SOZD; pri TOZD, delovni organizaciji in SOZD je treba nakazati tudi njihove povezanosti (organizacijske možnosti) s trgovinskimi organizacijami, možnostjo organiziranja interne banke oziroma ustrezne finančne službe ter združevanje v poslovne in druge skupnosti. Z organiziranostjo delovne skupnosti je treba zagotoviti tako opravljanje administrativno-strokovnih kot samih strokovnih poslov in preprečiti izvajanje enakih poslov na več ravneh.

● Vrste samoupravnih splošnih aktov (samoupravni sporazumi, statuti, pravilniki, poslovnik), ki jih je treba uskladiti z zakonom o združenem delu in drugimi zakonskimi predpisi; določiti, katera splošne akte je treba sestaviti na novo (samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD in delovni skupnosti, samoupravni sporazumi o urejanju odnosov iz skupnega prihodka in dohodka, o enotnih osnovah in merilih, pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo delavcev itd).

● Druge uskladitve oziroma rešitve, ki jih določa zakon o združenem delu.

Komisija lahko sklene, da bo glede na zahtevnost, za iz-

delavo posameznih uskladitev oziroma rešitev po nakazanih področjih imenovala delovne skupine in zadolžila ustrezne strokovne službe ter delavce v TOZD in delovne skupnosti, da do določenih rokov nakažejo rešitve in izdelajo zasnove, ki jih bodo uporabili pri oblikovanju osnutkov samoupravnih splošnih aktov. Pri tem mora komisija, kakor vsaka od nje imenovana delovna skupina izhajati iz analize, ki morajo biti opravljene za določena področja.

Na podlagi teh analiz je treba konkretno opredeliti vprašanja, ki jih je treba re-

šiti, zraven tega pa določiti: — konkretne zadolžitve in — roke za izvrševanje posameznih nalog.

Program za uresničevanje določb zakona o združenem delu ima značaj samoupravnega splošnega akta, ki ga sprejme delavski svet. Zato mora biti pred sprejemom programa izveden postopek, ki je predpisan za sprejem splošnih aktov. Komisija mora začeti z delom takoj, predsednik komisije (v njegovi odsotnosti podpredsednik) organizira delo, sklicuje seje in skrbi za pravilno pismeno oblikovanje predloga.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Kmetijski kombinat Ptuj, obrat Koperacija obvešča zasebne vinogradnike, da upoštevajo navodila o opraviilih, ki jih je potrebno izvajati v posebnih vinogradih.

Spomladanska pozeba, ki je bila od 29. marca do 11. aprila je prizadela večino vinogradov v naši občini in tako povzročila veliko škodo na pridelku in enoletnem lesu vinske trte. Glede na stopnjo poškodbe, ki je zlasti odvisna od sorte, lege in starosti vinograda bo potrebno različno izvajati pletev ali zeleno rez. Poleg reševanja letošnjega pridelka moramo z preudarno pletvijo zagotoviti rožge, ki bodo rodne v prihodnjem letu.

Naj opozorimo predvsem mlajše vinogradnike, da je praviloma rodna le tista enoletna rožga, ki je zrastle iz dvoletnega lesa. Drugo leto bodo rodne le tiste rožge, ki bodo zrastle iz letošnjih reznikov ali šparonov. V večini primerov bomo lahko vzgojili rodni les za prihodnje leto prav iz prvih očes, na osnovi šparona, ki so nekoliko manj poškodovana. Če je večina glavnih očes na šparonu od zgoraj navzdol pozebla, iz stranskih očes pa so poglale mladice brez grozdja, potem v takem primeru odrežemo šparon do prve rodne mladice. Če pa so zrastle mladice iz nepozebljenih rodnih očes, šparon zvežemo. Nerodne mladice na šparonu oplejemo seveda, če jih ne bomo potrebovali v prihodnjem letu.

Iz starega lesa bodo poglale mladice iz spečih očes. Če te mladice potrebujemo za nadomestni les, za zniževanje debela krakov ipd., jih pustimo sicer odvečne oplejemo. Če ne bi izvedli pletve ali trebljenja odvečnih nerodnih mladice bo trs izgledal kot grm. Potrebne rožge za drugo leto se ne bodo ustrezno razvile in bodo tudi slabo dozorele. Pletev bo

potrebno ponekod ponoviti in tako pospešiti rast mladice.

Mlajši vinogradi so močnejše vzbrsteli, zato so poškodbe po prejem letu starosti, kjer je bila trta obrezana na kratek reznik (dve očesi, so pozebla večina vsa očesa. Iz osnove reznika in cepljenega mesta so poglala speča očesa. Pri pletvi pustimo dve najbolj razviti mladiki, od katerih bo ena služila prihodnje leto za deblo bodočega trsa.

V tretjem letu starosti je trta ponavadi obrezana na debelo. Pri najbolj prizadetih sortah (šipon, beli burgundec, muškadni silvanec, modra frankinja, žametna črnina) so bila očesa popolnoma uničena. Pri posameznih sortah je opaziti tudi črn stržen zlasti na kolencu rožge. V takem primeru je treba rožgo brezpo- gojno odrezati nazaj na kratek reznik ali čep, pa čeprav bi zasledili tu in tam mladico z grozdom. Enako velja tudi za rožgo, ki bi naj služila za vzgojo kordona ali kraka na trsu. Zaradi nekaj grozdov ne tvegajmo trsa in ustrezne vzgojne oblike v mladih vinogradih.

Vinograde pognojimo s hitro delujočimi dušičnimi gnojili. Ne smemo pa pretiravati, saj bi lahko zaradi prevelike bujnosti rožge v jeseni slabše dozorele. Rahljanje zemlje bo v poškodovanih vinogradih pospeševalo rast in dozorevanje mladice.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti varstvu vinske trte. Poškodovana trta je bolj občutljiva za bolezen in škodljivce. Zasludite napovedi službe za varstvo trte in ob potrebi takoj ustrezno ukrepaite.

Kmetijski kombinat Ptuj
OBROT KOOPERACIJA
Strokovna služba

Ana Breznik

(Nadaljevanje s 24. strani)

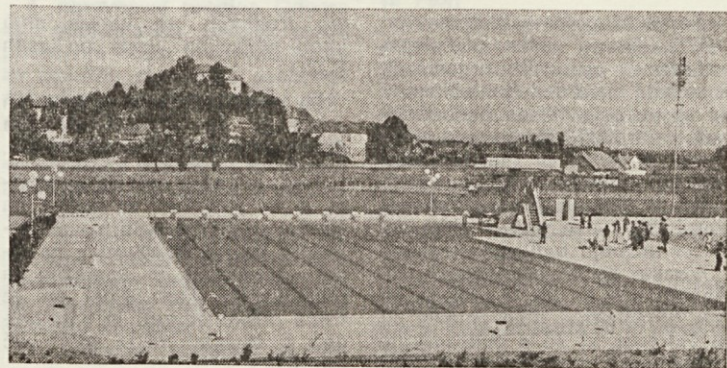
Ob koncu našega razgovora smo želeli izvedeti o počutju naše sogovornice v njeni delovni sredini. Povedala nam je, da se s sodelavkami dobro razume in pri delu nima večjih problemov. Sodelavke si večkrat medsebojno pomagajo.

Ana Breznik pa nam je ob koncu zaupala, da bi se želela zaradi bolezni čimprej upokojiti, vendar zaenkrat za upokojitev še nima pogojev.

Na delovnem mestu ji želimo še naprej veliko uspehov, z željo, da bi upokojitev dočakala v zdravju in z zadovoljstvom v svoji delovni sredini.

M. P.

V vročih dneh, zlasti ob sobotah in nedeljah, se tudi olimpijski bazen Ptujskih toplíc napolni s kopalci od bližin in daleč

AGROKOMBINA MARIBOR

PRIŠLI V MAJU 1977:

TOZD SADJARSTVO — VINO-GRADNIŠTVO: Marija Vesel, Mirko Kramberger, Marjan Kraut.

ODŠLI V MAJU 1977:

TOZD SADJARSTVO — VINO-GRADNIŠTVO: Marija Durakovič, Dragan Pavlovič, Slavoljub Per-

njak, Jože Krajnc, Marjana Krajnc. TOZD STROJNA POSTAJA: Bojan Duh.

TOZD RIBE: Martin Simonič.

TOZD POLJEDELSTVO — ŽIVINOREJA: Maks Habjanič, Ivan Vrbanič.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB: Anton Koroša.

AGROKOMBINAT LENART

PRIŠLI V MESECU APRILU 1977:

TOZD POLJEDELSTVO ŽIVINOREJA LENART: Goran Brezner, Marjan Nekrep in Ivan Rola.

TOZD GOSTINSTVO IN TRGOVINA LENART: Ivan Donko.

ODŠLI V MESECU APRILU 1977:

TOZD GOSTINSTVO IN TRGOVINA LENART: Miro Trstenjak, Klara Čuček, Marija Hamonajec in Ivana Koler.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB: Kristina Gril.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

PRIŠLI V APRILU 1977:

TOZD TEHNOSEKVIS

1. Milan MUHIČ
2. Franc VEK

TOZD GOSTINSTVO »BREG«

1. Mira ŽUMER

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

1. Marija MUŠIČ

DELOVNA ENOTA ZAVRČ

1. Franc HRNČIČ
2. Stanko MAJCENOVIC

PTUJSKE TOPLICE

1. Elizabeta POTOČNIK
2. Andrej VRABIČ
3. Anton JAKOLIČ
4. Alojz KORENJAK
5. Ljubica RANFL
6. Marija KRAJNC
7. Jožefa ŠERUGA
8. Jože LEBARIČ
9. Ivanka FERČIČ
10. Miran KUŠAR
11. Marija ZUPANC
12. Marija HAMERŠAK

TOZD MIZARSTVO IN ŽAGA

1. Milena GALUN

ODŠLI V APRILU 1977

TOZD MIZARSTVO IN ŽAGA

1. Cvetka Arnuš

TOZD TEHNOSEKVIS

1. Franc Kumer
2. Ivana Žuran

TOZD Gostin. »HALOŠKI BISER«

1. Edvard Krajnc
2. Silva Pal
3. Marija Steiner
4. Marija Kostevc

TOZD KLETARSTVO »Slovenske gorice«

1. Rozalija Tili, upokojena

TOZD TRGOVINA

1. Janez Klaneček, upokojen

TOZD Gostinstvo »BREG«

1. Danica Drevenšek

Delovna enota PRAGERSKO

1. Regina Medved, upokojena

Jožetu Lorberju

V spomin

V mesecu maju smo se za vedno poslovili od našega sodelavca Jožeta Lorberja iz Lenarta. Prav gotovo ne moremo ta hip in še dolgo ne bomo mogli doumeti praznine, ki je nastala za njim ob mnogo prerani tragični smrti.

Še pred kratkim je z veseljem in poln delovnega elana vestno delal; brez dela si ni znal predstavljati življenja. Bil je kmečki sin in zato je že zelo zgodaj moral in znal poprijeti za delo povsod, kjer je bilo potrebno. Delo na poljih in travnikih mu je bilo ne samo dolžnost, vemveč tudi veselje. Bil je med prvimi, ki so pogumno zaorali ledino na poljih takratnega Kmetijskega gospodarstva Lenart, bil je med požrtvovalnimi delavci, ki so sodelovali pri melioracijah v Pesniški dolini. Zaposlil se je kot traktorist pri Agrokombinatu Lenart, kjer se je posvetil delu. Našel je v njem svoj smisel in ljubezen do dela s sodobnimi stroji mu je narekovala zavzetost in delovno zavest.

Bil je človek, ki je o vsakem delu trezno premislil in se ga ni nikoli lotil prenačljeno. Zato mu tudi ni bilo težko sodelovati v samoupravnih organih. Njegove besede, predlogi in misli so ne samo potrjevale njegovo delovno zavzetost in zavest delavca ter človeka, temveč so bile vsem tudi koristen zgled in napotek.

Vsem, ki so delali z njim in ga poznali, bo ostal v trajnem spominu.

Sodelavci

Prijateljski srečanja

V SOBOTO, 14. MAJA JE BIL KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ TOZD TEHNOSEKVIS GOSTILEK ČLANOV KOLEKTIVA GORENJA IZ VELENJA, TOZD ELEKTRONIKA. SVOJ IZLET SO IZKORISTILI ZA SPOZNAVANJE S SVOJIMI KOOPERANTMI.

Ob tej priložnosti je bilo tudi prijateljsko športno srečanje v šestih disciplinah: mali nogomet, streljanje z zračno puško, šah, kegljanje — moški, kegljanje — ženske in pikado — ženske. Ekipa Tehnoservis, pojačana z igralci iz drugih TOZD, je bila premočna in je zmagala v vseh disciplinah, razen v ženskem kegljanju.

Po tekmovanju so imeli športniki skupno kosilo na Gorci, kjer so utrdili prijateljske vezi obeh kolektivov. Ob tej priložnosti so gostje prejeli pokal in monografijo Ptuj v spomin na prvo srečanje, ki prav gotovo ne bo tudi zadnje.

Naslednjo soboto, 21. maja pa je obiskala TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice« Kmetijskega kombinata Ptuj ekipa Trgovskega podjetja VA-MA iz Varaždina, ki je za tako vrsto srečanj že več let.

Tudi tokrat je bilo šest športnih disciplin, srečanje pa je potajalo kljub prijateljskemu raz-

položenju čedalje bolj zanimivo glede na celokupni izhod.

Že prva disciplina — šah — se je končala neodločeno. Po zmagi gostov v namiznem tenisu s 5:0 in zmagi domačinov v streljanju, tako je vprašanje skupnega zmagovalca ostalo odprto.

Gosti so zopet povedli z zmago žensk v kegljanju. To so maščevali domači z zmago moških kegljačev, tako da je odločitev ostala nogometna. Ti so se kljub požrtvovalni borbi na obeh straneh razšli z miroljubnim rezultatom 2:2 in tako omogočili, da se je prijateljski dvoboj končal tudi z bratsko podelitvijo točk.

Gostje so si ogledali po končanem športnem udejstvanju tudi novi TOZD kombinata Ptujске toplice, nato pa so ostali s svojimi gostitelji do poznega večera v prijateljskem pomenku, ki zagotavlja tesnejše sodelovanje tudi na poslovnem področju.

Mirko Jaušovec

Strelci premalo resni?

Strelci Kmetijskega kombinata Ptuj so vključeni v sekcijo strelske družine »Jože Lacko« v Ptuj, po številu članov najmočnejše družine v ptujski občini. Ukvarjajo se predvsem s streljanjem s serijsko zračno puško in so v ta namen nabavili pri strelski zvezi 14 pušk AUSCHÜTZ in 6 pušk znamke SLAVIJA.

Te puške so razdeljene po TOZD, ki so puške plačale iz sredstev osnovnih organizacij sindikata in so dodeljene članom, ki so se prijavili, da bodo delovali v strelski sekciji.

Na ta način bi morala imeti strelska sekcija kombinata najmanj 20 aktivnih članov. Najmanj zato, ker z eno puško lahko vadi in tekmuje tudi več strelcev.

Vendar se na tekmovanjih posameznikov, ki jih je sekcija letos organizirala, niso pojavili niti vsi tisti, ki so s puškami zadolženi; ne govorim pa o skup-

nih treningih, za katere smo imeli objavljen urnik po vseh TOZD.

Še celo podatkov, ki smo jih zahtevali od članov strelske sekcije, od večine nismo prejeli.

Torej je zadnji čas, da se strelci, ki so zadolženi za puške, pa čeprav so jih morebiti plačali, zavedajo, da jih to obvezuje na redno treniranje in udeležbo na tekmovanjih, kajti sicer jim je treba puške odvzeti in dati drugim, ki bi imeli za ta šport več interesa.

DELA VSKI SVET »KOŠAKOV« TMI MARIBOR

Na seji delavskega sveta »Košakov« TMI Maribor, ki je bila 11. maja 1977, so bili sprejeti naslednji sklepi:

— z jugoslovanskim inštitutom za tehnologijo mesa Beograd se sklone pogodba za izdelavo kemijskih analiz, ki so potrebne za hranjenje salamina na podlagi zamrzovanja, v znesku 15.000 din;

— delavski svet soglašaja, da se na osnovi povišanja cen za sveže juneče (za 6 odstotkov) in sveže teleče meso (15 odstotno povišanje), poveča tudi normativ za trgovsko mrežo in sicer od 80.000 din gotovinske prodaje na zaposlenega na 83.000 din. Normativ za učence ostane nespremenjen. Veljavno zvišanega normativa je od 1. aprila 1977 dalje;

— o pokritju primanjkljaja v Trznici Velenje, ki je nastal v času poslovanja, od inventure do prodaje poslovne enote Kmetijskemu kombinatu Ptuj, v vinotoku in v samopostrežni prodajalni, se je treba pogovoriti s Kmetijskim kombinatom Ptuj. Po opravljenem razgovoru se bo zadeva ponovno obravnavala na seji delavskega sveta;

— delavski svet zahteva, da vodijo potniki knjigo evidence o gibanju blaga;

— ker v skladu skupne porabe ni denarnih sredstev, se ne ugodno prošnji učencev Živilskega šolskega centra Maribor, ki so zaprosili za denarno pomoč za strokovne ekskurzije;

— prevzetim prodajalnam od Kmetijske zadruge Hoče — to je sedanji prodajalni številka 46 in 47 se odobri 8 odstotna marža na celotni promet in 0,50 odstotkov vkalkuliranega kala od realizacije. Prodajalni 48 pa se odobri 10 odstotna marža in 0,50 odstotkov vkalkuliranega kala na mesne izdelke in na sir, ob inventurah pa se lahko priznava do 2 odstotka za zelenjavo, povrtnino poljščine in sadje;

— cena svinjskim nogicam se zniža od sedanjih 4,00 din po kg na 2,00 din po kg;

— prevoz prašičev iz Srbije se zavaruje od 9. maja 1977 dalje;

— prodaja junečih jeter se dovoli po znižani ceni in to 18,00 din po kg. Kmetijski zadrugi Selce se zaračunavajo stroški klanja 2,00 din po kg;

— formira se komisija za sistem nagrajevanja po delu, ki jo sestavljajo: Jože Murko, Ivan Rotman in vodja ekonomskega sektorja;

— Ivan Rotman se razreši dolžnosti na delovnem mestu vodje finančnega sektorja. Za vršilca dolžnosti finančnega sektorja se imenuje Ivan Kramberger in za vršilca dolžnosti ekonomskega sektorja Vekoslav Krašovec do naslednje seje, ko se bo zasedba navedenih delovnih mest dokončno obravnavala.

Danica Potočnik

za I. letnik 820,00 din,
za II. letnik 960,00 din,
za III. letnik 1.140,00 din;

— uskladijo se štipendije naših štipendistov v letu 1977 od 1. januarja 1977 dalje, in to za: — srednje šole od sedanjih 400,00 din mesečno na 600,00 din mesečno,

— višje in visoke šole od sedanjih 600,00 din mesečno na 800,00 din mesečno.

K že sklenjenim pogodbam se sklone posebni aneks s posameznim štipenditorjem;

— v komisijo o nadaljnjem dohodkovnem povezovanju in organiziranju na območju agroživilskega kompleksa v podravske regije v okviru SOZD TIMA se imenujejo naslednji člani:

1. komisija za pripravo izhodiščnih stališč — Leopold Hameršek,

2. komisija za organizacijo in pravne zadeve — Andrej Šuman,

3. komisija za ekonomiko in razvoj — Andrej Šuman.

— v delovno skupino za izdelavo posnetka stanja in programa nadaljnjega razvoja agroživilstva v severovzhodni Sloveniji, v obdobju 1975 do 1980 in 1981 do 1990 se imenuje Andreja Šumana, vodja razvojnega sektorja, kot strokovnega sodelavca.

O imenovanju se pisмено obvesti Gospodarsko zbornico Slovenije;

— najame se investicijski kredit pri Kreditni banki Maribor v

znesku 9.517.660 din za obnove jablanovih nasadov s koriščenjem

1977	2.245.747 din
1978	4.135.465 din
1979	2.212.222 din
1980	517.615 din
1981	352.303 din

Kredit se najame po pogojih, ki veljajo za tovrstne kredite.

Pogodbo o najetu kredita podpisajo za to določeni podpisniki pri banki;

— odobri se 3.172.554 din lastnih sredstev kot 20 odstotna udeležba pri obnovi jablanovih nasadov s koriščenjem:

1977	748.582 din
1978	1.378.489 din
1979	737.407 din
1980	190.539 din
1981	117.434 din

— potrdi se 1. sklep 39. seje odbora za medsebojna razmerja delavcev delovne skupnosti skupnih služb Agrokombinata Lenart z dne 19. maja 1977 s tem, da se za vršilca dolžnosti sekretarja delovne organizacije s 23. majem 1977 imenuje Radka VALDERJA, do sedaj na delovnem mestu tajnika organov samoupravljanja;

— delavski svet delovne organizacije Agrokombinata Lenart daje pripombe na predosnutek samoupravnega sporazuma o povezovanju v agroživilski kompleks v podravske regije.

Francka Dečko

DELA VSKI SVET AGROKOMBINATA LENART

Na sejah delavskega sveta Agrokombinata Lenart, ki sta bili 10. in 20. maja 1977, so bila sprejeta naslednja stališča:

— potrdi se 4. sklep 2. seje komisije za razpis delovnega mesta direktorja delovne organizacije Agrokombinata Lenart z dne 29. aprila 1977 s tem, da se za direktorja delovne organizacije Agrokombinata Lenart imenuje dosedanji sekretarja delovne organizacije Leopolda Hamerška s 23. majem 1977.

Dosedanjega direktorja delovne organizacije Daniela Špraha se razreši delovne dolžnosti s 30. majem 1977.

— Novoimenovanega direktorja delovne organizacije Leopolda HAMERŠKA se pooblašča, da zastopa delovno organizacijo in podpisuje za delovno organizacijo Agrokombinat Lenart v mejah pooblastil, ki so določena v samoupravnih aktih delovne organizacije;

— za predsednika odbora za splošni ljudski odpor v delovni organizaciji Agrokombinat Lenart se po prenehanju delovnega razmerja in te funkcije Danielu Šprahu imenuje novoimenovani direktor delovne organizacije Leopold HAMERŠAK;

— delavski svet delovne organizacije zadolži odbor za medsebojna razmerja delavcev delovne

skupnosti skupnih služb Agrokombinata Lenart, da čim prej razpiše delovno mesto sekretarja delovne organizacije;

— pristopi se k podpisu pogodbe med Agrokombinomatom Lenart in Zavodom za organizacijo poslovanja Ljubljana;

— za delegata skupščine pri Poslovni skupnosti za sadjarstvo Slovenije se imenuje Miroslava Bauman, vodja komercialnega sektorja, ker je dosedanjemu delegatu Ervinu Štegerju prenehalo delovno razmerje v delovni organizaciji;

Miroslava Bauman se istočasno imenuje kot delegat za:

— Poslovni odbor za sadjarstvo in za

— Poslovni odbor za promet s sadjem;

— na podlagi sklepov delavskih svetov TOZD, sveta kooperantov obrata kooperacija — kmetijstvo se kilometrino za uporabo osebnih vozil v službene namene priznava v višini 2,00 din za prevožen kilometer.

V primeru, da ni možnosti prevoza z javnim prevoznim sredstvom, se priznava 0,70 din za prevožen kilometer.

Ta kilometrino se obračunava od 10. maja 1977 dalje;

— uskladijo se nagrade učencev v gospodarstvu od 1. januarja 1977 dalje, in to:

SKUPNI DELAVSKI SVET KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

je imel 16. maja 1977 svojo 9. redno sejo, kjer je razpravljala in sklepala:

1. o proizvodno finančnem planu za leto 1977 ter ga potrdil v predloženem finančnem in fizičnem obsegu, kot so ga predlagale TOZD. Za spremljanje izvajanja plana je zadolžil Odbor za gospodarske zadeve;

2. potrdil poročilo o celotnem dohodku, porabljenih sredstvih, doseženem dohodku in rezultatu poslovanja na dan 31. marca 1977;

3. osvojil predlog ukrepov za izboljšanje rezultatov gospodarjenja v vseh TOZD kombinata in informacijo o poslovanju v prvih treh mesecih letošnjega leta.

4. obravnaval predlog Odbora za gospodarske zadeve glede povečanja bruto vrednosti točke za izplačilo akontacije osebnega dohodka in ga posredoval v potrditev TOZD;

5. imenoval komisijo za pripravo predloga programa za uresničevanje določb zakona o združenem delu;

6. sprejel sklep o razpisu delovnega mesta individualnega poslovodnega organa Kmetijskega kombinata Ptuj in imenoval razpisno komisijo;

7. imenoval komisijo za pripravo razgovorov glede nadalj-

njega sodelovanja med Kmetijskim kombinatom Ptuj in Perutnino Ptuj;

8. imenoval komisijo za pripravo predloga za razporeditev sredstev, pravic in obveznosti na novo organizirane TOZD Ptujске toplice;

9. potrdil predlog delovnih mest in predlog analitičnih ocen delovnih mest v TOZD Ptujске toplice;

10. potrdil predlog programa za financiranje zasebnega kmetijstva za leto 1977 kot ga je predložil odbor Hranilno kreditne službe kombinata;

11. potrdil informacijo o načinu in namenu porabe sredstev sklada obrambnih potreb v občini Ptuj;

12. potrdil predlog samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev proizvodnih in trgovskih organizacij, ki ga je posredoval SOZD Mercator Ljubljana;

13. potrdil predlog, da se dodeli Krajevni skupnosti Hajdina v najem zemljišče v katastrski občini Hajdina;

14. obravnaval vlogo Lovske družine Cirkulane glede podaljšanja roka odplačila in jo ugodno rešil.

Vera Furek

